

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chelmiński, wiadomości potocznych Wiktor Ujma, za inne działy odpowiada Antoni Konieczny, wszyscy w Poznaniu

Dyrektor wydawnictwa: Roman Leitgeber

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska
w Poznaniu, św. Marcin 70

Redaktor naczelny: Dr. Marjan Seyda

Nr. 267

Poznań, wtorek dnia 13 czerwca 1933

Rok XXVIII

Poznań, 12 czerwca.

Bez złudzeń

Dzisiaj rozpoczyna się w Londynie światowa konferencja gospodarcza, na której reprezentowanych będzie 66 państw przez 2000 delegatów. Będzie to pierwszy tego rodzaju i tych rozmianów zjazd, ale też nigdy dotąd nie było potrzeba tak wielkiego wysiłku dla opowania choroby, toczonej głęboko podstawy gospodarcze świata. Jak w chwili obecnej, kiedy bezprzykładny kryzys trwa już czwarty rok i — pomijając lokalne przejaśnienia — nabiera stale na natężeniu.

Nie będziemy tu przedstawiali przebiegu kryzysu, którego punktem wyjściowym był pamiętny krach na giełdzie nowojorskiej w dniu 24 października 1929 r. Każde zjawisko ma swoją przyczynę, a olbrzymie rozmiary obecnego przesilenia świadczą, iż u jego podłoża stały wydarzenia czy posunięcia polityczno-gospodarcze niezmiernie wagi.

Nie ulega wątpliwości, iż źródła kryzysu szukać należy w wojnie i jej następstwach. Niemniej jednak i błędne, nieopatrzone posunięcia kredytowe nowego bankiera świata — Ameryki — w dużej mierze przyczyniły się do rozpetania obecnej burzy gospodarczej. Osobny rozdział stanowią wreszcie knowania polityczne Niemiec powojennych i atakera niepokoju ogólnego, wywołana przez ich politykę, operującą zresztą groźbami i szantażem.

Pod obuchem kryzysu rozpada się to, co nazywamy gospodarstwem światowym. Zanika międzynarodowy podział pracy, państwa zamykają się w sobie, kurczą te potrzeby, których zaspokojenie zależy od przywozu z zagranicy, pragną produkować wszystko u siebie, uniezależnić się gospodarczo od reszty świata. Zanika zaufanie wzajemne, ustaje wymiana towarów, ludzi, kapitałów. Idealem nie jest już współpraca, ale wprost hermetyczna izolacja.

Taki jest stan faktyczny, z którym liczyć się musi rozpoczynająca się dzisiaj konferencja światowa. Zadaniem jej ma być nawrócenie do dawnych metod, gdyż okazało się, że wysiłki poszczególnych państw nad opanowaniem kryzysu drogą stosowania środków zaradczych na własną rękę, drogą zrywania nici gospodarczych, łączących je z resztą świata, bynajmniej nie odniosły skutku, ale jeszcze kryzys pogłębiły.

Czy konferencja może liczyć na powodzenie? Czy istnieją choćby słabe podstawy do optymizmu? Przeglądaliśmy głosy prasy światowej, omawiające horoskopy konferencji w przeddzień jej otwarcia, i wszędzie dostrzegliśmy tę samą nutę sceptycyzmu. Wszędzie przebiegała obawa, że uchwalone będą piękne rezolucje, nawołujące do współpracy, do wzajemnych ustępstw i ofiar, ale że faktyczna działalność państw nie ale że faktyczna działalność państw nie zmieni się zasadniczo przez noc, że egoizm i partykularyzm maskowany będzie na wielką skalę powodzią uchwał bez praktycznego znaczenia.

Charakterystycznym preludjum do konferencji jest nota amerykańska do wszystkich państw dłużniczych, przypominająca płatność raty, przypadającą na 15 b. m. Wiadomo, że wobec wstrzymania niemieckich spłat reparacyjnych, już pół roku temu szereg państw nie mógł wywiązać się z swych długów wobec Ameryki, której stanowisko w sprawie uregulowania tej ważnej sprawy rozrachunków wojennych pozostało nieustępliwe.

Jeżeli zatem jeden z najpotężniejszych czynników, występujących na konferencji, t. j. Ameryka, okazuje tak mało zrozumienia dla sytuacji finansowej państw europejskich, czyż można ludzi się, by w innych dziedzinach przebieg obrad doprowadzić mógł do

Zamachy hitlerowskie w Tyrolu i w Styrii

Strzały do przewodniczącego Heimwehry w Insbruku — Dr. Steidel jest ciężko ranny w przedramię — Nieudana zasadzka na dr. Rintelena, naczelnika Styrii — Masowe aresztowania wśród nar. socjalistów — Wrażenie w Niemczech

Wiedeń, 12. 6. (PAT.) Na przewodniczącego Heimwehry, dr. Steidla został dokonany w Insbruku zamach rewolwerowy. Z przejeżdżającego samochodu dano strzał, który zranił dr. Steidla w rękę, poczem automobil zwiększył szybkość, unikając pościgu. Numeru nie udało się stwierdzić, ponieważ tablica była widocznie rozmyślnie zatarta. Przypuszczają, że zamach został zorganizowany przez nar.-soc.

Wiedeń, 12. 6. (PAT.) Zamach wywołał w Insbruku ogromne wrażenie. Dr. Steidl został ciężko zraniony w przedramię i znajduje się w klinice.

W ciągu nocy policja, wspomaganą przez oddziały Heimwehry obsadziła „Brunatny Dom“ w Insbruku i przeprowadziła rewizję, przyczem aresztowała obecnych tam przywódców nar.-soc. Równocześnie obsadziły żandarmerja i wojsko główną kwaterę nar.-soc. w Insbruku, znajdującą się w pewnej restauracji w śródmieściu. Wszyscy nar.-soc., którzy się tam znajdowali zostali aresztowani.

„Der Morgen“ przypuszcza, że w ciągu dnia dzisiejszego będą aresztowani wszyscy przywódcy nar. soc. w Tyrolu. Pismo donosi, że akcja terrorystyczna wszczęta przez nar.-soc. wywoła stanowczy zwrot w dotychczasowej polityce rządu austriackiego. Znosi się na daleko idące zarządzenia.

Z Gracu donoszą równocześnie, że planowany był również zamach na naczelnika Styrii dr. Rintelena. Droga, którą miał przejeżdżać samochód Rintelena została zniszczona dynamitem. Tylko dzięki przytomności umysłu szofera udało się uniknąć katastrofy.

Berlin, 12. 6. (PAT.) Biuro Wolf'a donosi z Gracu:

W niedzielę, w nocy o godz. 10,15 w miejscowości Kirchdorf pod Bruckem wybuchły dwie bomby bezpośrednio przed przejazdem naczelnika Styrii dr.

uchwytnych i pożytecznych rezultatów?

A wszak od uporządkowania spraw pretensyj finansowych, wynikłych z działań wojennych, zależy dopiero możliwość systematycznego uzdrowienia międzynarodowych stosunków walutowych i gospodarczych.

Na porządku obrad konferencji nie znajduje się sprawa długów, ale póki ona nie będzie rozwiązana, trudno liczyć na jakiegokolwiek powodzenie na innych polach.

Istnieją wprawdzie nadzieje, że równoległe z obradami konferencji toczy się będą pertraktacje delegacji amerykańskiej z przedstawicielami państw dłużniczych. O ile doprowadzą one do pomyślnych rezultatów, może to wpłynąć dodatnio na przebieg konferencji. Nie jest to jednak tak pewne, jak wogóle niewiadomo dziś jeszcze, jaki jest program, jakie cele, do których zmierzać będą poszczególne delegacje i jakie metody będą przez nie wysunięte. Sprawozdanie komitetu ekspertów, ogłoszone kilka miesięcy temu, które w ogólnym zarysach nakreśliło przedmiot badań konferencji i zaproponowało szereg prowizorycznych uchwał, a więc przygotowało rzeczowo teren dla

Rintelena wracającego ze zgromadzenia w Gracu. W odległości kilkunastu metrów od tego miejsca szosa była zatarasowana wozem, ustawionym w poprzek. Na szczęście szofer zanwałzył przeszkodę i wstrzymał samochód.

Na miejscu wybuchu żandarmerja znalazła dwie rury żelazne, użyte przez zamachowców do wybuchu. Sprawców dotychczas nie ujęto.

Wiedeń, 12. 6. (Tel. wł.) W godzinach porannych znaleziono nad granicą bawarską w pobliżu Scharnitz samochód, z którego dokonano zamachu na dr. Steidela.

W poniedziałek rano aresztowano w Insbruku większość przywódców narodowych socjalistów. Granica pomiędzy Tyrolami i Bawarią jest zupełnie zamknięta. Władze w Kufsteinie wy-

dały ostre zarządzenia w celu utrzymania porządku w mieście, zakazując manifestacji politycznych. Lokale publiczne winny być bezwzględnie zamknięte o godz. 24, a bramy domów już o godz. 21.

Berlin, 12. 6. (Tel. wł.) Wiadomości nadchodzące z Wiednia o naprężonym położeniu w Austrii wywołują w niemieckich kołach politycznych nieklamane zadowolenie. Z nieszczerem ubolewaniem stwierdza się, że system kanclerza Dollfussa doprowadził do takiego położenia, które może już w najbliższym czasie wywołać otwartą walkę bez pardonu dwóch kierunków politycznych. Ostatnie zamachy są symptomami zaostrzających się przeciwności.

W obliczu światowej konferencji gospodarczej

ZASTRZEŻENIA FRANCJI

Paryż, 12. 6. (PAT.) W przeddzień otwarcia konferencji gospodarczej w Londynie prasa francuska zachowuje dużą rezerwę, zalecając ostrożność i podkreślając, że Francja będąc gotową do jak najdalej posuniętej współpracy międzynarodowej, nie zamierza jednak poświęcić dla niej swych oszczędności, ani swej waluty.

„Teza francuska — pisze „Le Journal“ — pozostała niezmienna w dziedzinie ekonomicznej. Daladier w swem przemówieniu w izbie deputowanych podkreślił przywiązanie Francji do stabilizacji monetarnej, oraz zdecydowanie negatywne stanowisko społeczeństwa wobec możliwości dewaluacji franka. Na konferencji londyńskiej spotkają się dwie sprzeczne tendencje. Jedną z nich jest reprezentowana przez stare kraje, przywiązane do oszczędności i rozważnej tradycyjnej gospodarki, druga wyraża pogląd, iż pieniądze i kredyt stanowią posłuszne narzędzia w zależności od zmieniających koniunktur.

PESYMIZM W ANGLI

Londyn, 12. 6. (Tel. wł.) Prasa londyńska poświęca światowej konferencji gospodarczej długie artykuły wstępne, utrzymane w tonie dość pesymistycznym. Dzienniki ubolewają, że nie udało się załatwić szeregu pilnych spraw, stawiając na pierwszym planie nieuregulowanie długów wojennych.

„Times“ stwierdza, że konferencja londyńska nie posiada przykładu w historii świata. Cel, który wyknięty został przed rokiem na konferencji lozańskiej, a który ma być zrealizowany na konferencji londyńskiej, gubi się w mgłach.

OGROMNE TRUDNOŚCI

Paryż, 12. 6. (PAT.) Prasa paryska podkreśla trudności, jakie powstaną z chwilą otwarcia w dniu dzisiejszym konferencji londyńskiej w związku z protokółem porządku przemówień i naciskiem, jaki delegacji wielkich mocarstw kładą na kwestję trwania przemówień. Nie są to jednak najważniejsze trudności.

Już dziś, jak informuje korespondent „L'Intransigeant“ tworzą się bariery, lub mniej jawne porozumienia między państwami do przeprowadzenia wniosków dotyczących rewalfacji złota, redukcji pokrycia złotego, lub rozszerzenia zasady bimetalizmu. Moratorium niemieckie rzuca cień niepokojem. To postanowienie Rzeszy oceniamy, jako rodzaj szantażu w obronie przed ewentualnym żądaniem obniżenia niemieckiej taryfy celnej.

Z ogromu zagadnień konferencji na czoło wysuwają się trzy zasadnicze sprawy: 1. stabilizacja dewiz, 2. konieczności podniesienia cen światowych i 3. zagadnienie taryf celnych. Sprawa długów wojennych, jako całości kształt ma być pominięta w czasie konferencji.

„Przedtem Konstantynopol dzisiaj Stambuł“

W jutrzejszym porannym numerze zamieścimy trzecią arcyciekawą korespondencję Foba ze Stambułu pod powyższym tytułem.

Majowe przemiany

Objęcie kierownictwa gabinetu przez p. Jędrzejewicza pojmowane jest przez sferę „sanacyjną” jako powrót do przedmajowej ideologii politycznej piłsudczyków, a zatem jako zwrot na lewo. Przemawia za tem nie tylko niedawna działalność p. Jędrzejewicza w radykalnych organizacjach nauczycielskich, ale także świeża jeszcze sejmowa kampania akademicka, podczas której obecny p. premier w szeregu wystąpień miękko, z sympatyczną pobłażliwością, odnosił się do P. P. S., natomiast nader bojowo zwracał się przeciw obozowi narodowemu. Ostatnie przemówienie p. Jędrzejewicza na klubie B. B., podkreślające zamilowanie wolności u Polaków, a krytyczne w stosunku do dyktatury, rozumiane było jako pozdrowienie — co prawda z odległości — dawnych idei i dawnych towarzyszy pracy politycznej.

W kołach radykalnej inteligencji społecznej, nie obcej białemu fartuchowi i kielni, dają się w ostatnich czasach zauważyć duże ożywienie. Znalazło ono swój wyraz poza granicami kraju, na zjazdach Pen-klubów w Dubrowniku i Międzynarodowej Federacji Dziennikarzy w Budapeszcie, gdzie delegacje polskie, obsadzone przez radykałów tego typu, zaangażowały się w potępieniu nacjonalizmu. Nie trzeba dodawać, że delegacje te pozostawały w politycznym i materialnym kontakcie z czynnikami międzynarodowymi.

Z największą uwagą należy obserwować pewne pociągnięcia lewicy obozu „sanacyjnego”, której wyrazicielem na terenie warszawskim jest redagowany przez p. Stpiczyńskiego „Kurjer Poranny”. Organ ten podjął w ostatnich czasach walkę z Kościołem Katolickim.

Rozpoczął ją sam p. Stpiczyński wystąpieniem przeciwko duchowieństwu, zarzucając mu uprawianie polityki w duchu opozycyjnym. Atak był o tyle chytrze pomyślany, że wyłączał episkopat, kierował się natomiast przeciw duchowieństwu niższych stopni, z którym — zdaniem p. Stpiczyńskiego — nawet biskupi poradzić sobie nie mogą.

Ale to był tylko początek. Za p. Stpiczyńskim ruszył jego komiliton redakcyjny p. Rzymowski, uderzając już nie na duchowieństwo, ale na organizację i metody działania Kościoła, a nawet na samą istotę katolicyzmu. Jako trzecia wystąpiła z rozmaitemi tendencyjnymi przypomnieniami historycznymi p. Jehanne Wielopolska. Wszystko to w ostatnich dwóch tygodniach, a więc nie przypadkowe popisy publicystyczne, ale wyraźna kampania.

Jeśli do tego dodamy znane deklaracje radykalne „Legjonu Młodych”, otrzymamy właściwy obraz przemian, dokonywujących się w obozie „sanacyjnym”. Heroldem tego kierunku jest wspomniany wyżej p. Stpiczyński, znany z czasów przedmajowych, niedoszły — przynajmniej na razie — polski Goebbels.

Jak do tych poczynań ustosunkują się z jednej strony oficjalne sfery „sanacji”, a z drugiej opozycyjne czynniki lewicy, to się niedługo wyjaśni. Narazie trzeba stwierdzić, że po tamtej stronie frontu politycznego odbywa się wyraźne przesunięcie na lewo. Z tego faktu wypływają konkretne wskazania dla obozu narodowego i dla stojących narazie zdala od walk politycznych sfer społeczeństwa.

M. K.

O „wychowaniu państwowym” i jego wykonawcach

Głos „Przeglądu Powszechnego”

W ostatnim zeszycie krakowskiego „Przeglądu Powszechnego”, wydawanego przez OO. Jezuitów, znajdujemy interesującą uwagę na temat t. zw. „wychowania państwowego” i jego wykonawców.

Autor, ks. E. Kosibowicz podkreśla, że „głęboki wpływ” elementów religijnych „na wychowanie młodzieży bezwzględnie utrzymany być musi, tak dla dobra duszy, jak dla dobra narodu i państwa. Wszelkie programy szkolne, usuwające wpływ religii ze szkoły, musiałyby się spotkać z kategorycznym sprzeciwem katolickiego społeczeństwa, nie z jakichś partyjnych pobudek, ale z nakazu sumienia.”

„Przyznać musimy — pisze autor — że w chwili obecnej takiego laicyzującego programu niema... Zato tem mocniej musimy podkreślić niewątpliwy fakt, że niektóre czynniki podległe wyzyskują perfidnie zasadę wychowania państwowego do przeszczerzania na teren szkolny swych osobistych (czy tylko osobistych? — przyp. red. „Kurj. Pozn.”), a laicyzmem żarzących przekonana, w chwili obecnej dotyczy to głównie religijnych organizacji młodzieży szkolnej... Mnożą się skargi, iż w dość licznych szkołach, a nawet na terenie całych inspektoratów czy kuratorów szykanuje się organizację tego rodzaju, jak Sodalicje Marjańskie, Krucjatę Eucharystyczną, zwłaszcza zaś Stowarzyszenia Młodzieży Polskiej (S. M. P.). Przy większym nasileniu mnożących się, a autentycznych skarg, trudno będzie uwierzyć, iż chodzi tu wyłącznie o inicjatywę czynników podwładnych.”

„Opierając się na istniejących przepisach i zasadach konkordatu, katolicy mają prawo i obowiązek stać na straży poszanowania religii i jej przejawów na terenie szkolnym, mają prawo i obowiązek surowo i otwarcie piętnować wszelkie nadużycia i laicyzacyjne zapędy, tak osób prywatnych, jak i urzędników szkolnych, a czyniąc tak, stoją na gruncie lojalnej państwowości.”

Jeśli jednak — stwierdza autor — te nadużycia na terenie szkolnictwa niższego i średniego słusznie niepokoją społeczeństwo katolickie, to niepokój ten niepomiarnie wzrasta, gdy zwrócimy uwagę na nowe prądy, nurtujące na uczelniach wyższych, gdzie również rząd pragnie przeprowadzić swój program „państwowego wychowania”:

...„Oto całkiem wyraźnie dowiadyduje się społeczeństwo, iż prawo realizowania tego programu na wyższych uczelniach przywłaszcza sobie całkiem niedwuznacznie nowa organizacja, t. zw. „Legjon Młodych”. Organizacja ta wybija się w każdym razie obok „Strzelca” i osłabionej wewnętrznie niesnaskami „Myśli Mocarstwowej” na plan pierwszy, odbywa swe zloty, kongresy i walne zebrania, przy jawnym poparciu czynników rządowych, posiada swe komisje ideowe, organizacyjne i szkolne, a w swym tygodniku „Państwo Pracy” ogłasza swe uchwały i rezolucje. Organizacja zatem jawna, nie zakonspirowana, głosząca namienne swój program.

„I tutaj właśnie tkwi geneza głębokiego niepokoju, bo program „Legjonu Młodych” trudno uznać za program „wychowania państwowego”. Jeśliż zaś miało tak być istotnie, to niepokój winien przerodzić się jak najprędzej w zorganizowany sprzeciw całego katolickiego społeczeństwa w Polsce.”

W dalszym ciągu „Przegląd Powszechny” cytuje szereg wynurzeń przywódców „Legjonu” i stwierdza:

„Możnaby zresztą zestawzić cały wieniec frazesów i hasel, które aż nazbyt żywo przypominają wykrzykniki mówców z za wschodniego kordonu. Wprawdzie „Legjon Młodych” odżegnuje się od komunizmu, uważa się nawet, zwłaszcza na terenach kresowych za „antykomunistyczną czołówkę”, równocześnie jednak na łamach swojego organu (14 maja) wzywa do porozumienia młodzieży polskiej z rosyjską, do urzędowania w murach naszej stolicy, i „do już w roku najbliższym, przyjęcia, „dla przywódców najpotężniejszej na świecie organizacji młodzieży: Komsomolu”.

O ile jednak — zdaniem „Przeglądu Powszechnego” — ideologia społeczna „Legjonu” nie jest jeszcze wyraźniej skryształizowana, o tyle nastawienie antykatolickie tej organizacji „musi uderzyć nawet najbardziej bezstronnych”:

„Pomińmy — pisze autor artykułu — bratanie się z radykalną frakcją młodzieży francuskiej: „Jeunesse Laitque et Republicaine”, trudno jednak milczeć wobec następujących rezolucyj: „Utożsamianie przez szerokie warstwy społeczne religii z klerem, jako szkodliwe dla pogłębienia duchowego życia religijnego, winno być usunięciem z życia polskiego... Rząd polski winien mieć

silny wpływ na obsadzanie stanowisk duchownych” (Kraków, rez. 19); „Domagamy się przemożnego wpływu państwa w regulowaniu stosunku z Kościołem” (Chełm Lub.); „Konkordat z r. 1925, to umowa międzynarodowa państwa polskiego, która jest przykrym spadkiem z okresu przedmajowego, obniżającym jego powagę i krępującym swobodę działania” (Kraków, rez. 3, teza komendy okręgu).

„Komentarz chyba zbyticzny, bo wiadomo, iż antyklerykalizm jest stałym poprzednikiem religijnej walki Antyklerykalizmem maskuje się stale nastawienie antyreligijne. Zresztą wie-

my pozytywnie, iż na zebraniach i wiecach „Legjonu” zbyt często jawią się ataki na kler, na konkordat, nawet na papieża oraz jego zarządzenia, a zdawkowe wzmianki o religii i jej pogłębieniu przy równoczesnym nastawieniu antyklerykalnym uważamy za obłudny frazes.”

„Legjon” — oświadcza na zakończenie ks. Kosibowicz — rozwinął swój sztandar, ale niema na nim krzyża, razi zaś w oczy swoją niepolską czerwień. Katolicka młodzież nie może z czystym sumieniem stanąć pod takim sztandarem.”

Uchylenie decyzji o rozwiązaniu O. W. P. w Siedlcach

Wojewódzki urząd lubelski wydał następującą decyzję:

„Urząd wojewódzki lubelski, wydział bezpieczeństwa publicznego L. 467 RP. Lublin, dnia 7 czerwca 1933.

Do p. Zygmunta Chrzanoskiego w Siedlcach, ul. Kilińskiego 12.

Uwzględniając odwołanie z dnia 8 kwietnia 1933 od decyzji starosty powiatowego z dnia 28 marca 1933 za L. 109 B. P., którą to decyzją rozwią-

zano z dnia 28 marca 1933 placówkę Obozu Wielkiej Polski w Siedlcach — urząd wojewódzki na mocy art. 101 punkt e) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 o postępowaniu administracyjnym (Dz. U. R. P. Nr. 36, pozycja 341 — 1928) uchyła omawianą decyzję.

Za wojewodę

(—) Gajl,

radca woj., zastępca naczelnika wydz.”

Niezatwierdzenie rektorów

Jak wiadomo, rektorem uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie na nadchodzący rok akademicki wybrany został prof. Marcei Chłamczak, a rektorem politechniki lwowskiej prof. Antoni Łomnicki. Premier i minister oświaty Jędrzejewicz odmówił jednak przedstawienia Prezydentowi Rzeczypospolitej wniosku o zatwierdzenie wspomnianych profesorów na stanowisku rektorów.

Wobec tego w ubiegłą sobotę odbyły się powtórnie wybory rektorów na uniwersytecie i politechnice lwowskiej.

Na uniwersytecie wybrano rektorem prof. dr. Romana Renckiego, któ-

ry wyboru nie przyjął. W drugim głosowaniu wybrany został prof. dr. Henryk Halban, otrzymując 12 głosów na 16 głoszących.

Na politechnice wybrany został prof. dr. Otto Nadolski, b. komisarz rządowy m. Lwowa, zbliżony do grupy prof. Bartla.

Krązą pogłoski, że min. Jędrzejewicz odmawia przedstawienia Prezydentowi Rzeczypospolitej także wniosku o zatwierdzenie nowo wybranego rektora uniwersytetu Jagiellońskiego, prof. Maziarskiego i nowo wybranego rektora akademii sztuk pięknych w Krakowie.

Sprawa brzeska na posiedzeniu niejawnym

Na ostatnim posiedzeniu gospodarczym izby III karnej stołecznej sądu apelacyjnego, ponownie rozpatrywana była skarga apelacyjna b. więźniów brzeskich wobec przekazania tej sprawy przez Sąd Najwyższy do rozpatrzenia raz jeszcze w instancji odwoławczej.

Tym razem sąd apelacyjny uwzględnił niektóre wnioski obrony b. więźniów brzeskich, które pierwotnie zostały odrzucone. Sąd przychylił się do prośby obrońców w sprawie wyłączenia z akt sprawy dokumentów, związanych z procesem o zamach na marszałka Piłsudskiego, procesem o zajęcia w dniu 4 września na wiecu „centrolewu” oraz sprawą redaktora „Gazety Bydgoskiej” Małychy.

Jak wiadomo, dokumenty te włączył do sprawy brzeskiej stołeczny sąd okręgowy, mimo sprzeciwów, zgłaszanych przez obronę.

Nowy audytor nuncjatury apostolskiej

Przybył do Warszawy i objął urządowanie ks. prałat Alfred Pacini, audytor nuncjatury apostolskiej. Ks. prałat Pacini dotychczas zajmował to samo stanowisko w nuncjaturze w Belgradzie.

Stanowisko audytora w nuncjaturze warszawskiej wakowało od czasu wyjazdu ks. Chiarlo, mianowanego arcybiskupem tytularnym i nuncjuszem w Ameryce Południowej. (KAP)

Komuś się śpieszy

Tutejszy „sanacyjny” czerwoniak poranny, wychodzący w oficynie inż. Namysła, uprawia w dalszym ciągu swoją obrzydliwą osobistą kampanię przeciwko prez. Ratajskiemu. Ublżylibyśmy oczywiście prez. Ratajskiemu, gdybyśmy go przed tego rodzaju robotą brali w obronę.

Stwierdzamy tylko jedną rzecz znamienną, że pismo wspomniane darować nie może rządowi, iż po mianowaniu adwokata Frąckowiaka, komisarz rządownym członkiem magistratu, „cofnął się” wskutek „podobno protestu p. Ratajskiego” i już dalszych komisarz rządownych mianowań nie dokonał, w

czego następstwie p. Frąckowiak, „osamotniony, bojkotowany przez p. Ratajskiego i magistrat”, zrezygnował ze stanowiska.

„Organ”, wychodzący w oficynie p. Namysła nawołuje rząd, by wreszcie „wyciągnął konsekwencje wobec prez. Ratajskiego” i „ujednotlić” administrację komunalną m. Poznania.

Komuś się śpieszy... Ktoś wszedł do roli komisarz rządownych... Tembardziej, że żadnych nie ma szans, by stanowisko prezydenta kiedykolwiek uzyskać z ręki reprezentacji miejskiej obywatelstwa poznańskiego.

Aresztowanie szpiegów

Białogród, 12. 6. (PAT.) Władze policyjne aresztowały b. pułkownika b. armii austriacko-węgierskiej Niczicza pod zarzutem szpiegostwa na rzecz dwóch krajów ościennych.

Podczas rewizji w mieszkaniu Niczicza znaleziono kompromitujące dokumenty. Doprowadziło to do aresztowania 3 innych b. oficerów b. armii austriacko-węgierskiej — Lalicza, Streichera i Furlanego, oraz dwóch cudzoziemców — Seragliego i Weissa, którzy jako kupcy mieszkali w Dubrowniku. Wszyscy aresztowani stanęli przed trybunałem obrony państwa.

Stronnictwo Narodowe

KOŁO WILDA

W poniedziałek, 12 b. m. o g. 20.00 odbędzie się w sali p. Fiedlerowej, Górna Wilda 47 zebranie plenarne. Na porządku obrad ciekawy referat polityczny, który wygłosi p. Mędlewski.

Wszystkich członków o punktualne przybycie prosi Zarząd.

KOŁO JEŻYCE

Zebranie plenarne odbędzie się we wtorek, 13 b. m. o godz. 20 w lokalu p. Tomikowskiego przy ul. Szamarzewskiego 18. Na porządku obrad ciekawy referat.

O liczne i punktualne przybycie prosi Zarząd.

Biskupi niemieccy aprobuja dazenia Hitlera

Berlin, 12. 6. (PAT.) Biskupi katolicki w Niemczech ogłosili list pasterski, w którym aprobuja dazenia i cele polityki zagranicznej rządu Hitlera, podkreślając, że Niemcy muszą odzyskać w świecie należne stanowisko z tytułu ich liczebności i misji kulturalnej.

Orędzie biskupów występuje przeciwko uwarunkowaniu przynależności do narodu od wspólnoty krwi i rasy. Polityka taka prowadzi do niesprawiedliwości. Dobrobyt narodowy oparty być może tylko na sprawiedliwości, której stosowania biskupi domagają się również względem dotychczasowych wrogów rządu.

Orędzie wita deklarację Hitlera u-

znającą zasady chrześcijańskie jako podstawy państwa, zaznaczając, że biskupi niemieccy uważają się jednocześnie za członków wielkiego powszechnego Kościoła, którego głową jest Ojciec św. Z tym Kościołem ludność katolicka Niemiec związana jest nierozdzielnie. Wszelkie próby rozluźnienia spójni względnie utworzenia niezależnego od Rzymu niemieckiego Kościoła narodowego uważaliby za zamach na najświętsze uczucia.

Orędzie wysuwa wreszcie szereg postulatów, dotyczących uznania wpływu Kościoła na wychowanie młodzieży oraz zapewnienia swobód prasie katolickiej.

Zamach bombowy w Wiedniu

Wiedeń, 12. 6. (Tel. wł.) Dziś przed południem dokonano zamachu bombowego na skład jubilera Norberta Futterweita w ulicy Meidlinger Hauptstrasse. Do składu wrzucono bombę owiniętą w gazetę, która wybuchła i zabiła Futterweita na miejscu. Cztery osoby są ciężko ranne.

Wiedeń, 12. 6. (Tel. wł.) Właściciel składu jubilerskiego Futterweit, który zginął przy dzisiejszym zamachu

bombowym jest Żydem.

Bombę wrzucono do składu w momencie, gdy Futterweit zajęty był sprzedaż. Podniósł on przedmiot by go odrzucić na ulicę, a w tym samym momencie nastąpił wybuch, który urwał mu obie ręce oraz przyprowadził go o szereg dalszych ran, tak że śmierć nastąpiła na miejscu. Ranna jest jedna ekspedientka oraz trzech przechodniów.

Wyrok w sprawie zajęć antyżydowskich w Grajewie

Warszawa, 12. 6. (Tel. wł.) W sobotę późnym wieczorem sąd okręgowy w Łomży na sesji wyjazdowej w Grajewie ogłosił wyrok w procesie o rozruchy antyżydowskie w Grajewie. Mocą tego wyroku zostali skazani: Marjan Grygo i Stanisław Bzura po 6 miesięcy więzienia każdy, Franciszek Wojtowicz i Józef Kuźmiński po 3 miesiące aresztu każdy oraz uniewinnieni: Antoni Sliwiński, Jan Niczewski i Stanisław Gardoski.

W sprawie o ucieczkę z więzienia Wojtowicza skazano go na 3 miesiące

aresztu oraz za okazaną pomoc przy ucieczce braci Kowalczyków i Franciszka Żelazka po 6 miesięcy aresztu każdego.

Wszystkim skazanym zaliczono areszt prewencyjny i zmieniono środek zapobiegawczy na dozór policji. Wobec zmiany środka zapobiegawczego zwolniono wszystkich skazanych z więzienia zaraz po rozprawie.

Sądowi przewodniczył sędzia Niwiarski, oskarżał prokurator Szretter, bronił adwokaci: Grendyszyński i Bogusław Jezierski.

Zjazd polskich i czeskich elektryków

Warszawa, 12. 6. (PAT.) W gmachu politechniki warszawskiej nastąpiło otwarcie walnych zjazdów Stowarzyszenia Elektryków Polskich i elektrotechnicznego związku czeskosłowackiego. Przybyło do stolicy przeszło 600 inżynierów elektrotechniki z całej Rzeczypospolitej oraz około 400 inżynierów z Czechosłowacji.

Rozpoczęcie zjazdu poprzedziło nabożeństwo w kościele św. Zbawiciela, odprawione przez ks. prał. Jana Podbielskiego. Na uroczystość otwarcia zjazdu przybyli członkowie rządu. O godz. 10.30 zjechał p. Prezydent Rzeczypospolitej w otoczeniu domu wojakowskiego i cywilnego.

Obrady, którym przewodniczył prezes Stowarzyszenia Elektryków Polskich inż. Czapliski otwarto trzykrotnym symbolicznym uderzeniem młota. Po powołaniu prezydium uczczono przez powstanie zmarłych członków i wygłoszono szereg przemówień powitalnych. Po zakończeniu oficjalnej części p. Prezydent przeszedł do hali politechniki, gdzie dokonał uroczystego otwarcia wystawy elektrotechnicznej. Popołudniu delegacja zjazdu złożyła wieniec na grobie Nieznanego Żołnierza, poczem uczestnicy zjazdu zwiedzili Centralny Instytut Wychowania Fizycznego na Bielanach.

Echa strzałów do Venizelosa

Ateń, 12. 6. (PAT.) Cała prasa bez różnicy zabarwienia politycznego jednogłośnie potępia barbarzyńskie zamachy na Venizelosa i jego małżonkę. W opinii publicznej panuje wielkie wzburzenie, wywołane w szczególności ujawnieniem udziału w zamachu wroga Venizelosa szefa policji ateńskiej Polichronopolosa, który niejednokrotnie miał grozić, że pomści śmierć swego brata, zamordowanego podczas ze-

szłorocznej kampanii przedwyborczej.

Prasa podaje, iż syn Venizelosa wieczorem krytycznego dnia otrzymał anonimowe ostrzeżenie o przygotowanym na jego ojca zamachu. Młody Venizelos nie przywiązywał jednak do tego ostrzeżenia większej wagi, tembardziej, iż wiedział, że jego ojcu towarzyszy stale straż, złożona z 4 agentów policyjnych.

We Francji i w Sowieciech o „pakcie czterech”

Paryż, 12. 6. (PAT.) Prasa antykatolowa szeroko omawia debatę w izbie deputowanych.

Pertinax uważa, iż oświadczenia premiera Daladier, dotyczące zastrzeżeń w stosunku do „paktu czterech” w rzeczywistości są bez znaczenia. Francja wystąpiła z uspokajacimi oświadczeniami wobec Małej Ententy. Nie uczyniły tego Niemcy, Włochy i Anglia, oraz Stany Zjednoczone.

Sytuacja grozi załatanieniem wielu spraw niebezpiecznych dla sojuszników Francji w sposób kompromisowy. Udzielenie Polsce i Małej Entencie miejsc półstałych w Lidze Narodów gwarantowało im głos w kwestiach bezpośrednio obchodzących. „Pakt czterech” podważa tę zasadę. Jeszcze bardziej niż wątpliwą jest kwestja, czy uda się premierowi Daladier odłączyć Hitlera od Mussoliniego.

„Figaro” określa deklarację premiera jako szczyt zřeczności. „Wszystkim chciał dogodzić — pisze dziennik. — Jednych zapewnia, że będzie zwalczać wszelkie pomysły dewaluacyjne, innych ogrzał oświadczeniem zdecydowanej obrony 40-godzinnego tygodnia pracy. Rozwinął też tak szeroko plan międzynarodowych robót publicznych, że zdołał objąć swemi projektami obszar świata od środkowej Europy aż do środkowej Afryki. W ogólnym chaosie izby uzyskał wotum zaufania i moralne poparcie dla „paktu czterech”.

Ten sam zarzut nieprzygotowania się izby do bieżących zagadnień powtarza „L'Ordre”. Dziennik podkreśla, iż w sprawie paktu opinie Daladier i Mussoliniego bardzo się z sobą różnią. Premier francuski twierdzi, iż z „paktu czterech” usunięto wszel-

kie momenty niebezpieczne. Natomiast szef rządu włoskiego w swym ostatnim exposé uznał za konieczne przypomnieć, iż z „paktem czterech” łączy się rewizja traktatów, a Niemcom winna być przyznana równość praw.

„Le Rempart” atakuje Herriota, który zwalczając obecny rząd i oświadczył się niedawno jeszcze jako przeciwnik paktu zgłasza wniosek o wotum zaufania wbrew swojemu najistotniejszemu przekonaniu, ulegając premierowi Daladier naskutek intryg kulturalnych.

Moskwa, 12. 6. (PAT.) Cała prasa moskiewska wystąpiła z ostremi artykułami przeciwko „paktowi czterech”. „Izwestija” w artykule Radka bagatelizuje zapewnienie Mussoliniego oraz enuncjacje agencji Wolffa i Havasa, że pakt nie jest skierowany przeciwko Z. S. R. R.

„Prawda” pisze, że paraflowanie paktu nie przesądza sprawy wprowadzenia jego w życie, zwłaszcza, że uczyniono zeń „bezsensowny świstek papieru”. Pismo twierdzi, że pakt może być każdej chwili wykorzystany przeciwko Francji.

Korespondent paryski „Izwestij” wyraża obawę, że wewnątrz dyrektoriatu Francja będzie niemal stale izolowana wobec trzech pozostałych partnerów, którzy mogą okazać się dość silni, by wciągnąć Francję na drogę polityki antysowieckiej, co stanowi ujawniony cel faszyzmu niemieckiego i ukryty lecz faktyczny cel konserwatywnej Anglii.

Prasa sowiecka w wysoce alarmującym tonie donosi o wymianie wizyt pomiędzy reprezentantami angielskich i niemieckich kół lotniczych. Delegacja angielska miała być przyjęta przez Goeringa i Hitlera, zaś delegacja niemiecka miała zamówić większą ilość samolotów bombardujących w firmach angielskich. Prasa łączy powyższe fakty z artykułem organu lotniczego angielskiego „Air Plane”, wzywającego do zbombardowania Kronsztadu i Odessy w charakterze represyj wobec skazania inżynierów angielskich.

Poza tem wszystkie dzienniki nadal przytaczają głosy prasy polskiej, skierowane przeciwko paktowi, zamieszczając zarazem streszczenia odczytu polskiego związku wydawców w sprawie Pomorza.

Hitlerowcy w Gdańsku

Gdańsk, 12. 6. (PAT.) Wedle krążących pogłosek nowym prezydentem policji gdańskiej ma zostać gdański poseł hitlerowski Hohnledt lub przywódca bojówek narodowo-socjalistycznych Rzeszy, obywatel niemiecki Linsmayer.

Jako kandydata na senatora oświata wymieniają hitlerowca, rektora Matschkewitza. Senatorem sprawiedliwości ma być starszy radca dyrekcji ceł Gerlach; senatorem budownictwa — architekt Meyer lub budowniczy Fey, senatorem handlu — radca Schimmel. Dotychczasowy senator finansów Hoppenrath oraz senator komunikacji dr. Blavier mieliby zatrzymać swoje urzędy.

Azana tworzy rząd

Paryż, 12. 6. (Tel. wł.) Prezydent republiki hiszpańskiej powierzył tworzenie nowego gabinetu dotychczasowemu premierowi Azanie.

Powrót do c. i k. mundurów

Wiedeń, 12. 6. (PAT.) Sensacją lokalną był wczorajszy wymarsz oddziałów wojskowych w dawniejszych uniformach armii austriackiej. W południe odbyła się uroczysta zmiana warty przed gmachem min. wojny. Tysięczne tłumy witały żołnierzy.

Olbryzmia panama

Moskwa, 12. 6. (PAT.) Przy budowie wielkiej magistrali węglowej Moskwa—Zagłębie Donieckie wykryto olbrzymią panamę, sięgającą przeszło 6 milionów rubli, inspekcja robotniczo-włociańska stwierdziła poza tem fatalny stan robót. Szereg osób z kierownictwa budowy usunięto ze stanowisk i pociągnięto do odpowiedzialności sądowej.

Przeciw hitleryzmowi w Czechosłowacji

Praga, 12. 6. (PAT.) Władze bezpieczeństwa przeprowadziły rewizję w lokalu niemieckiej organizacji studenckiej „Germania”, jak również w lokalach innych organizacji niemieckich. W czasie rewizji skonfiskowa-

Kola tabletki Erbe

dodają sił i wzmacniają życiową energję

Pg 10 890-19-114

no znalezione korespondencje i druki. Lokal „Germanji” opieczetowano. W rezultacie rewizji zaaresztowany został prezes „Germanji” Schwab. Były prezes tej organizacji Koehler znajduje się od pewnego czasu w więzieniu śledczym. Rewizje te i aresztowania stoją w związku z akcją przeciw niemieckim organizacjom hitlerowskim.

Ambasador Coudahy

Waszyngton, 12. 6. (PAT.) Senat zatwierdził nominację Johna Francisa Coudahy na stanowisko ambasadora Stan. Zjedn. w Polsce.

Przepowiednia pogody na wtorek: Dość silne zachmurzenie z przelotnymi przejaśnieniami, miejscowe nieznaczne opady. Po chłodnej nocy w dzień dość ciepło.

Kurs dolara. Dziś rano notowano kurs dolara w obrotach nieoficjalnych w Warszawie 7.28 — 7.30 zł, w Gdańsku 7.30 zł.

Kurs marki niem. i guld. gd. Bank Polski, oddział w Poznaniu, płaćci dziś za 100 mk. niem. w dewizach 205.00 zł, gotówką 195.00 zł, za 100 guld. gd. w dewizach 173.61 do 173.87 zł, gotówką 173.27 zł.

POZNANSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 12. 6. 1933 r.

Tendencja dzisiejszego zebrania giełdowego była bez zmiany.

Z pożyczek państwowych poszukiwano 5% poz. konwers. po 43.—, poza tem handlowano w transakcjach 4% premj. dol. po 50.— oraz 3% poz. bud. po 38.— w placeniu.

Z papierów lokacyjnych P. Z. K. obracano 4½% listy dol. stare po 34—33% w transakcjach, zaś 4½% listy dol. amort. po 36.— w oddaniu; poza tem handlowano 4% listy zast. konwert. po 34½—34.— w transakcjach, natomiast za 4½% listy żytnie płacono 5.55—5.50.

Z akcji bankowych poszukiwano Bank Polski po 73.—

Cedula Urzędowa Giełdy Poznańskiej.

Papiery procentowe:

(Kurs w procentach nominalu)

5% Pożyczka konwersyjna 43% P.
4½% listy dol. P. Z. K. 34—33% +
4½% listy dolar. w zlocie amort. P. Z. K.
36% O.
4% listy zastawne konw. ostempl. P. Z. K.
34½—34% +

(Kurs w złotych)

4% poz. premj. dol. serja III 50.— +
4½% listy żytnie konwert. Poz. Ziem Kred.
5.55—5.50 P.
3% pożyczka budowlana serja I 38.— P.

Akcje bankowe:

(Kurs w złotych za 1 akcję)

Bank Polski I em. 73.— P.

Tendencja bez zmiany.

Urzędowa cedula Giełdy Zbożowej i Towarowej w Poznaniu

Poznań, 12. 6. 1933 r.

Warunki: Handel hurtowy parytet Poznań, ładunki wagonowo, dostawa bieżąca za 100 kg.:

Standardy: 1. żyto poznańskie 700 g/l.
2. żyto pomorskie 695 g/l.
3. pszenica poznańska i pomorska 721 g/l.
4. owies poznański i pomorski 445 g/l.

Ceny orientacyjne

Żyto	16,75— 17,00
Usposobienie spokojne	
Usposobienie stałe	34,00— 35,00
Pszenica	
Usposobienie stałe	
Jęczmień 681—691 g/l.	14,75— 15,50
Jęczmień 643—662 g/l.	14,25— 14,75
Usposobienie spokojne	
Owies	12,25— 12,75
Usposobienie spokojne	
Mąka żytnia 65% wł. work.	25,50— 26,50
Usposobienie stałe	
Mąka pszenna 65% wł. work.	52,00— 54,00
Usposobienie stałe	
Otręby żytnie	10,25— 11,50
Otręby pszenne	9,25— 10,25
Otręby pszenne (grube)	10,50— 11,50
Gorczyca	50,00— 56,00
Wyka latowa	11,50— 12,50
Peluszk	11,00— 12,00
Groch Victoria	24,00— 26,00
Lubin niebieski	6,00— 7,00
Lubin zóty	8,00— 9,00

Ogólne usposobienie spokojne.

Transakcje na odmiennych warunkach: żyta 45 tonn, pszenicy 300 tonn.

T. C. L. a oświata ludu dokona cudu. Przy imieninach, zaręczynach, ślubach i jubileuszowych i innych uroczystościach używajcie tylko telegramów T. C. L.

W jedności siła...

Przebieg dwudniowych obrad zjazdowych Zw. Katol. Tow. Robotniczych — Przemówienie J. Em. ks. kard. Prymasa — Rezolucje

Dwudniowy zjazd Związku Katolickich Towarzystw Robotników Polskich w Poznaniu wykazał w całej pełni siłę i sprawność tej zasłużonej organizacji robotniczej.

Pierwszy dzień zjazdu poświęcony był sprawom wewnętrznym. Obrady, które toczyły się w sali Domu Królowej Jadwigi, zagał dyrektor Katolickiej Szkoły Społecznej ks. dr. Kozłowski, gorące wspomnienie poświęcając zmarłemu w roku sprawozdawczym członkowi, wśród których było również kilku księży, oddanych szczerze sprawie robotniczej.

Szczegółowe sprawozdania przedłożył sekretarz generalny ks. red. Michałowicz, który na podstawie danych cyfrowych stwierdził, że Zw. Towarzystw Katolickich Robot. Polskich wykazuje stały, jakkolwiek niewielki jeszcze postęp. Owocna 10-letnia praca ks. red. Michałowicza, jako sekretarza związkowego i redaktora czasopisma „Robotnik”, spotkała się z pełnym uznaniem zebranych.

Uroczyste rozpoczęcie drugiego dnia zjazdu. Na rannym nabożeństwie w kościele pobornardynskim uczestnicy zjazdu, przygotowani rekolleksjami przez O. Helbiga, przystąpili do Stołu Pańskiego. Po Mszy św. wspaniałe pochod, przy dźwiękach orkiestry przeszedł z Placu Bernardyńskiego, ul. Długa, Strzelecką i Św. Marcina na śniadanie wspólne do śniadalni p. Różyckiego.

Obrady uroczyste w drugim dniu zjazdu zagał pionier katolickiego ruchu robotniczego w Polsce, prezes związkowy ks. prałat Antoni Stychel. Dostojny mówca powitał w serdecznych słowach wszystkich uczestników zjazdu, a przedewszystkiem brać robotniczą przybyłą z obu archidiecezji oraz wyraził uznanie ks. dyr. Michałowiczowi. Wskazał następnie na początki towarzystw katolickich robotników polskich, powstałych w dobie prześladowania polskości i podkreślił, że organizacja i jej członkowie dobrze zasłużyli się sprawie polskiej. Po wywalczeniu niepodległości — nawoływał mówca — nie ustala służba ofiarna dla narodu. Natchnione słowa sędziwego kapłana i zasłużonego prezesa Związku przyjęto burzą oklasków.

Treściwe przemówienie sprawozdawcze wygłosił potem ks. red. Michałowicz; stwierdzając m. in., że pod sztandarem Zw. Tow. Katol. Robotników Polskich stoi około 20 tys. ludzi, zorganizowanych w 260 towarzystwach.

W trakcie przemówienia ks. prał. Stychla przybył na zebranie, witany burzą oklasków, J. Em. Ks. Kardynał Prymas.

Nastąpiły życzenia przedstawicieli organizacji i prasy.

Następnie przemówił J. Em. Ks. Kard. Prymas. Dostojny mówca stwierdza, że, aby naprawić błędy, popełnione u podstaw obecnego kryzysu, trzeba naprawić człowieka, tak tego, który pracę przyjmuje, jak tego, który pracę daje. I wy, reprezentujący w Wielkopolsce świat pracujący, padliście ofiarą tego kryzysu — mówił dalej J. Eminencja — bo za wiele było takich głosów, które myśli społecznej nie zrozumiały. Bądźcie apostołami myśli społeczno - chrześcijańskiej, a skrócą się czasy kryzysu.

Po błogosławieństwie arcybiskupie ks. Kard.-Prymas, żegnany owacyjnie, opuścił zjazd.

Referat o współpracy Tow. Katol. Robotników Polskich ze Stow. Młodzieży Polskiej wygłosił dyrektor związkowy S. M. P. ks. Michalski. Mówca podkreślił konieczność ścisłej pracy starszego robotnika zorganizowanego ze Stow. Młodzieży Polskiej.

Referat n. t. „Przez moralne odrodzenie społeczeństwa do poprawy bytu“ wygłosił p. J. Urban z Ostrowa.

Po odczytaniu telegramów ks. red. Michałowicz przedłożył rezolucje, w których zjazd wyraża wdzięczność J. Em. Ks. Kard.-Prymasowi za jego list o życiu parafjalnym i wzywa zarządy, aby stały się żywymi ośrodkami Akcji Katolickiej w każdej parafii. W innej rezolucji wypowiada się zjazd za ścisłą współpracą duszpasterzy z organizacją robotników katolickich; dalej uchwała się urządzenie jednodniowych kursów o charakterze ideowym i przeprowadzenie ich w 24 okręgach celem przeszkolenia członków zarządu. Wreszcie postanowiono zaapelować do abonowania czasopisma związkowego „Robotnika”. Oddzielna rezolucja mówi o współpracy Katol. Tow. Rob. Polskich z S. M. P. w myśl referatu ks. dyr. Michalskiego.

Obrady solwował podniosłym przemówieniem ks. prałat Stychel, poczem na zakończenie rozległ się śpiew „Boże coś Polskę”. (kl)

Chore kobiety osiagają przez użycie naturalnej wody gorzkiej Franciszka-Józefa lekkiej wypróżnienie, przyczem pobalone to jest nieraz z nadzwyczaj dobroczynnym działaniem na chore organy.
Tg 1312

„Święto morza”

Ogłosiliśmy już odezwę komitetu miejscowego w sprawie „święta morza”. Obecnie podajemy z odezwy warszawskiego centralnego komitetu wykonawczego następujące główne ustępy:

Ujawnione w dniu 29 czerwca jednolite stanowisko całego społeczeństwa powinno być poparte czynem, to też zbiórka na Fundusz Obrony Morskiej i Fundusz Akcji Kolonjalnej winna stać się zbiórką powszechną.

Obywatele! Komitet wykonawczy zwraca się do ogółu społeczeństwa z gorącym apelem, aby w uroczystym dniu „święta morza”:

każdy dom w kraju był ozdobiony chorągwią L. M. i K.,

każdy balkon udekorowany afiszem propagandowym i chorągiewkami L. M. i K.,

każda witryna sklepowa — kartonem i proporczykami L. M. i K.,

każde okno w mieszkaniu prywatnym — nalepką L. M. i K.,

każdy obywatel zaznaczył swój czynny udział w ogólnonarodowej manifestacji przez zakup i noszenie specjalnego znaczka „święta morza”.

Obywatele!

Akcja dekorowania ma na celu nie tylko ujawnienia gorącego umiłowania morza przez cały kraj, lecz również zasilenie funduszy, których celem jest wzmocnienie potęgi naszej na morzu oraz umożliwienie ekspansji politycznej i gospodarczej Polski poza oceanem.

Szczegółowych informacji w sprawie dekorowania oraz zakupu wszelkiego rodzaju materiałów udzielają miejscowe komitety „święta morza”

oraz oddziały Ligi Morskiej i Kolonjalnej.

Obywatele!

Wyryjmy w sercach naszych hasło, że morze i kolonia — to potęga Polski!

Niezależnie od uroczystości w poszczególnych miastach odbędzie się uroczystość w Gdyni, której program będzie następujący:

Wstępem do właściwych uroczystości będzie w dniu 28 czerwca capstrzyk na ulicach miasta, a następnie palenie stosów na Kamiennej Górze.

Dzień 29 czerwca rozpocznie się uroczystą mszą świętą i kazaniem na moło Wilsona.

Po przemówieniach okolicznościowych i uchwaleniu rezolucji odbędzie się defilada marynarki i wojsk oraz pochod organizacji i wycieczek, zakończony symbolicznym czerpaniem wody morskiej.

Jednym z najbardziej atrakcyjnych punktów programu gdynskiego będą ćwiczenia przy udziale marynarki wojennej oraz zwiedzanie okrętów wojennych.

W dniu 30 czerwca przewidziane są wianki na morzu. Dnia 1 lipca match piłki nożnej: marynarka wojenna szwedzka i marynarka wojenna polska z okazji wizyty floty szwedzkiej, która włączona została w ramy obchodu „święta morza”. Dnia 2 lipca odbędą się regaty kutrów rybackich.

Blizszych informacji udzielają placówki „Orbisu”.

Celem ułatwienia wycieczkom wzięcia udziału w uroczystościach gdynskich, Liga Morska i Kolonjalna wyjednała w ministerstwie komunikacji daleko idące ulgi kolejowe. Z 17 zasadniczych punktów w Polsce, a mianowicie z Wilna, Brześcia n. Bugiem, Lwowa, Lublina, Przemyśla, Nowego Sącza, Krakowa, Katowic, Częstochowy, Łodzi, Warszawy, Kalisza, Poznania, Równego, Pińska, Stanisławowa i Tarnopola wyruszają specjalne pociągi. Zniżki kolejowe do wymienionych punktów wy-

jazdowych wynosić będą 70 proc. Ryczałtowa opłata orjentacyjna za przejazd z Warszawy do Gdyni i zpowrotem wraz z biletem wstępu na uroczystości w Gdyni

wynosić będzie 14 złotych 50 gr. Do kosztów tych w zależności od jakości kwiatów doliczona będzie kwota od 75 gr do 8 zł.

Piętnastu korporantów przed sądem

Proces o manifestacje w sprawie autonomji

„Gazeta Warszawska“ donosi:

Zimą bieżącego roku, w czasie manifestacji w obronie autonomji wyższych uczelni, powracała nocą z komersu grupa członków korporacji „Jagiellonja”. Korporanci opuścili swój lokal około godz. 12, po komersie, na którym pos. Bielecki wygłosił referat o nowej ustawie akademickiej. W czasie komersu był obecny kurator korporacji, b. min. Ponikowski.

Grupa korporantów przeszła ulicą Emilji Plater i Wilczą do Marszałkowskiej, w zupełnym spokoju. Kiedy korporanci stanęli u wylotu ulic Wilczej i Marszałkowskiej, zastąpiło im drogę kilku policjantów, przeprowadzając ich do komisariatu. Następnie przeprowadzono aresztowanych do urzędu śledczego. Oskarżono ich pierwotnie o rozlepianie antypaństwowych ulotek, kiedy jednak okazało się, że żaden z aresztowanych nie miał przy sobie ulotek, zmieniono oskarżenie w tym duchu, że są oni winni zakłócenia porządku publicznego i wnoszenia okrzyków antypaństwowych.

W tym kierunku poszło oskarżenie przed sądem starościńskim, który skazał każdego z oskarżonych na 2 miesiące bezwzględного aresztu. Rozprawa przed sądem starościńskim sprawadziła się do jednego pytania: „Czy należy pan do organizacji politycznej?” — „Tak, do O. W. P.”, poczem następowako ogłoszenie wyroku: „W imieniu Rzeczypospolitej.... skazuje na 2 miesiące aresztu bezwzględного”.

Od wyroków tych odwołali się skazani do sądu okręgowego, gdzie sprawa znalazła się 10 b. m. na wokandzie. Sprawę rozpatrywał sędzia Kwilecki. Obronę wnosili adwokaci: Szurlej, Czerwiński i apl. adw. Hauke.

Na ławie oskarżonych zasiadło 15 członków korporacji „Jagiellonja”: Tadeusz Borkowski, Adam Brzeziński, Dionizy Bucholz, Jerzy Czapliski, Wacław Górski, Jerzy Janiszewski, Aleksander Kobusiewicz, Aleksander Ko-

tarski, Janusz Kruczkowski, Mieczysław Lipczyński, Tadeusz Loth, Tadeusz Pfeiffer, Tadeusz Woberski i Jan Wereszczyński.

Pierwszy z pośród świadków obrony zeznawał b. min. Ponikowski. Jako kurator korporacji, był na komersie. Wygłosił na nim umiarkowany referat pos. Bielecki, poczem rozwinęła się dość krótka dyskusja. Referat i dyskusja nie zawierały żadnych momentów podburzających.

Po referacie rozpoczął się komers. Zdaniem świadka, nic nie upoważnia do twierdzenia, że wskutek wypicia alkoholu nastrój był podniecony i sprzyjający do ekscesów. Będąc po raz pierwszy na komersie, kurator Ponikowski wyniósł jak najlepsze wrażenie. Zdziwiło go tylko to, że młodzież mniej żywo zajmowała się polityką, niż dawna młodzież.

Adw. Czerwiński: — Pan profesor, jako minister, profesor i rektor, stykał się niejednokrotnie z młodzieżą. Co może pan o niej powiedzieć?

Sędzia Kwilecki: — Bardzo przepraszam. Młodzież jest różnie usposobiona politycznie. Czy wobec tego może pan mówić o całej młodzieży?

Prof. Ponikowski: — Tak. Jako rektor, minister i profesor, zawsze odnosiłem dodatnie wrażenie.

Adw. Czerwiński: — Jakie jest pańskie zdanie o ustawie akademickiej?

Sędzia Kwilecki: — Uchylam to pytanie.

Po przerwie sąd przystąpił do badania dalszych świadków obrony: Sylwestrowicza i Rościszewskiego.

Po przemówieniach prokuratora oraz obrońców, późnym wieczorem sąd ogłosił wyrok, mocą którego każdy z oskarżonych został skazany na 100 złotych grzywny z zamianą w razie nieściągalności na 14 dni aresztu z wyjątkiem Wawarskiego.

Obroncy odwołują się do Sądu Najwyższego.

Z życia towarzystw bydgoskich

Zrzeszenie Rodaków z Warmji, Mazur i Ziemi Malborskiej Konferencja Prezesów

Bydgoszcz, 11 czerwca.

W dzisiejszą niedzielę odbyło się tu zebranie Zrzeszenia Rodaków z Warmji, Mazur i Ziemi Malborskiej pod przewodnictwem dr. Jabłonowskiego. Tematem obrad były wyłącznie sprawy organizacyjne. Mianowicie dokonano wyboru delegatów na walny zjazd do Torunia, który się odbędzie dnia 16 lipca. Delegatami są pp.: dr. Jabłonowski, red. Małycha i budowniczy Gehrman. Zkolei wybrano komisję rewizyjną w składzie: red. Małycha — prezes, pp. Piechowski i Gajewski — członkowie oraz uchwalono urządźć wycieczkę w dniu 2 lipca do Lisiego Ogona pod Bydgoszczą.

Bardzo pożyteczna instytucja bydgoska, Konferencja Prezesów, od pewnego czasu nie dawała znaku życia o sobie, popadając jakoby w letarg. Ludzie wtajemniczeni twierdzą, że ta bezczynność zasłużonej organizacji szła po linii interesów pewnych czynników, którym zawsze zależy na tem, aby inicjatywa niezależnej opinii publicznej została pogrzebana i aby organizacja niezależna, nie miała prawa głosu. Część zarządu tej Konferencji, świadoma odpowiedzialności za istniejący stan rzeczy, postanowiła skończyć z amoralnymi warunkami i zwołała na ub. sobotę do sali „Pod Lwem” walne zebranie Konferencji, na które przybyło 40 prezesów różnych stowarzyszeń miejscowych.

Obrady zagał p. red. Palaszewski, wygłaszając obszernie sprawozdanie z dotychczasowej działalności Konferencji, naświetlając odpowiednio, dlaczego to praca mniej więcej od 3-let wogóle nie postępuje. Przewodniczący wezwał obecnych do zerwania z apatją, do usunięcia z drogi piętrzących się przeszkód i do kontynuowania ważnej roli, jaką ma do spełnienia Konferencja Prezesów. Tutaj przewodniczący wytknął kilka najbliższych zagadnień, jak kwestja żydowska, zakusy rewizjonistyczne i t. d.

Zebrani z zapalem oklaskiwali przemówienie, solidaryzując się z jego treścią i aprobeje zarazem wytyczne pracy Konferencji na przyszłość. W rezultacie postanowiono ożywić działalność organizacji i powołano do życia nowy zarząd, który się przedstawia, jak następuje: prezes radca Budziński, wiceprezesi Jan Cywiński i Palaszewski, sekretarz dyr. Tatarek, skarbnik Goralewski, członkowie zarządu pp.: Postuszny, Sadecki, Białasikówna, Karpiński; komisję rewizyjną tworzą pp.: Czarnecki, Matuszczak, Świerkowski.

Nowy zarząd ma już w najbliższym czasie przystąpić do wzmożonej działalności społecznej wśród miejscowych towarzystw i w tym celu zorganizuje specjalną sekcję prelegentów. Zebrania plenarne Konferencji odbywać się będą co 2 miesiące, zebrania zarządu co miesiąc. (tr)

Związek Młodych Narodowców w Poznaniu

Ognisko Dębiec — zebranie w poniedziałek, dnia 12 bm., o godz. 8 wiecz. w lokalu p. Grzesiaka, ul. Wspólna.

Ognisko Starołęka — zebranie we wtorek, dnia 13 b. m. o godz. 8 wiecz. w sali parafj.

Kurs kandydatów

we wtorek, dnia 13 bm., o godz. 8 wieczorem w sali Stron. Narodowego. — Referat o Konstytucji.

DZIAŁ GOSPODARCZY

Z chwili Pod znakiem niewiary

Ktoś tam przepowiedział, że dzisiaj, w poniedziałek 12-go czerwca, nastąpi koniec świata. Wprawdzie żadne znaki na niebie nie zwiastują kataklizmu, ale nie mówmy przedwcześnie: hop! bowiem poniedziałek trwa jeszcze (gdy słowa te piszemy). Raczej, za radą Beaumarchais, „śmiejmy się, gdyż kto wie, czy świat potrwa jeszcze trzy... kwadransy“.

Dziwnym zbiegiem okoliczności termin „proroctwa“ o końcu świata zbiega się z terminem otwarcia światowej konferencji, tej największej, jaką dotychczas podjęto, próby uratowania świata od ostatecznej katastrofy gospodarczej.

Konferencję światową dzisiaj uroczystie otwarto w Londynie, w wielkiej sali muzeum geologicznego. Delegaci 61 narodów świata zajęli miejsca w sali obrad, utrzymanej w symbolicznych kolorach: zielonym, srebrnym i złotym. W symbolicznych kolorach? Ano tak, skoro program konferencji dzieli się na dwa działy: celno-reglamentacyjny (powszechnie przyjętym kolorem mundurów celniczych jest zielony) i monetarny (srebro i złoto!).

Obecność pp. Mac Donalda i sekretarza generalnego Ligi Narodów Avenola za stołem prezydjalnym, zaś 100 urzędników instytucji genewskiej w biurach konferencji, nadaje jej piętno typowej manifestacji międzynarodowej w stylu Zgromadzeń Ligi Narodów. Czy konferencja londyńska zagroża dziedzictwo niemocy, niebezpieczeństwo frazeologii i niemożność osiągnięcia praktycznych rezultatów, co stale obserwuje się w Genewie? Przekonamy się niebawem, zobaczymy...

Faktem jest, że program konferencji światowej (przynajmniej w redakcji, dokonanej w styczniu r. b. przez Komitet Ekonomistów) wykazuje duży, bardzo duży postęp. Mianowicie, przebija z niego przeświadczenie, iż nie należy leczyć objawów choroby, a jej przyczyny. Dotychczas bywało odwrotnie. Strusim zyczajem, chowano głowy w piasek, gdy ktoś ośmielił się otwarcie wskazać na źródła zła. Ograniczono się do biadania nad skutkami zła.

Teraz, jak rzekliśmy, ma być inaczej. Konferencja londyńska ma rozpatrzyć całość zła, z zagadnień finansowych i polityczno-handlowych, nekających świat cały, nie stosując żadnych zastrzeżeń i ograniczeń. Taki jest zamiar. Czy zostanie urzeczywistniony? „Choćby zabrakło sił, chwalebna pozostanie dobra wola“.

Z KRAJU

(k) **Walne zebranie Banku Kwilecki, Potocki S. A.** Roczne walne zebranie akcjonariuszy Banku Kwilecki, Potocki i S-ka Sp. Akc. w Poznaniu odbyło się 9. b. m. pod przewodnictwem wiceprezesa rady nadzorczej, p. radcy Jana Lipskiego z Lewkowa. Z działalności banku w ubiegłym roku obrachunkowym, 62-im od założenia instytucji, zdał sprawę p. dyr. Waszyński. Kurczenie się życia gospodarczego w kraju musiało z natury rzeczy działać hamująco także na działalność banku, ograniczyć ogólne obroty i uszczuplić dochody. Władze instytucji przystosowując się do istniejących wyjątkowych warunków, kierowały interesami banku przezornie i poważnie, zachowując przede w ciągu całego roku dostateczną płynność w stosunku do wierzycieli oraz konieczną swobodę ruchu. Przeprowadzone oszczędności obniżyły koszty handlowe i wydatki administracyjne w stosunku do r. 1931 o przeszło 372 000 zł. To też bilans banku mógłby być zamknięty z pewnym, niewysokim zyskiem, gdyby nie uchwała władz banku, które kierując się przewidującą ostrożnością, postanowiły odpisać jako stratę na dłużnikach kwotę 175 446,79, nie naruszając tem samem jednak rezerw instytucji, których posiada na przeszło 830 000 zł. I dlatego tylko bank wykazuje w bilansie swoim stratę. Akcjonariusze bez sprzeciwu zatwierdzili bilans i rachunek zysków i strat, udzielając zarazem władzom banku pokwitowania. Wykazana strata uchwalono w myśl propozycji przenieść na rok następny. Ustępujących z rady pp. Jana Lipskiego z Lewkowa, T. Łyskowskiego z Jelitowa oraz Karola Ruszczyńskiego ze Sciborza wybrano ponownie. (A. Z.)

— W dniach 29 i 30 czerwca oraz 1 i 2 lipca rb. odbędzie się w Gdyni jazd Gązowników i Wodociągów Polskich.

— Czesłowska rada ministrów przyjęła dekret o zmianie taryfy celnej. Dekret będzie ogłoszony natychmiast.

Bony jako środek ratunku

Toniemy dziś w powodzi projektów, zmierzających do naprawy bardzo dziś ciężkiej sytuacji gospodarczej. Wykazują one między sobą bardzo daleko idące różnice, cechą jednak wspólną ogromnej ich większości jest ratowanie obecnego systemu gospodarczego przy pomocy paljatywów, które nie prowadzą do rozwiązania kryzysu, lecz w skutkach jeszcze bardziej go pogłębiają. Jednym z takich projektów jest projekt prof. Milhauda, sformułowany ostatnio w szeregu broszurach i artykułach.

Jeśli się zajmujemy tym projektem, to nie dlatego, żebyśmy go uważali za słuszny i prowadzący do celu. Robimy to wyłącznie dlatego, że na tle tego projektu występują wyrażenie bolączki dnia dzisiejszego i złudne próby zmierzające do ich usunięcia.

Prof. Milhaud nie zajmuje się zagadnieniem istotnych źródeł kryzysu. Stwierdza tylko jego główne symptomy, do których zalicza: 1. Skurczenie się kredytów, 2. Deflacja i znikanie siły nabywczej, 3. Bezrobocie, 4. Skurczenie się handlu międzynarodowego. Te wszystkie symptomy, działając jednocześnie, wzmacniają się wzajemnie i w ten sposób wpływają na pogłębienie kryzysu.

W swoim projekcie wysuwa prof. Milhaud przede wszystkim konieczność odbudowy handlu międzynarodowego. Jako środek, mogący do tego doprowadzić, uważa on wzmocnienie obrotów kompensacyjnych i w tym celu wysuwa projekt stworzenia bonów (bon d'achat).

Stosownie do tego projektu szereg państw zawiera konwencję, mocą której zobowiązują się do zaprzestania we wzajemnym obrocie wyplat w złocie i w dewizach oraz do unikania inflacji na rynku krajowym. Miejsce wyplat w dewizach zajmuje obrót nowym środkiem płatniczym, jakim są bony. Są one wydawane w każdym kraju przez centralny urząd kompensacyjny krajowemu nabywcy towarów zagranicznych po uiszczeniu przez niego odpowiedniej kwoty w walucie krajowej. Bony te wystawiane są w walucie krajowej z terminem ważności od 3 do 6 miesięcy, w ciągu których winny one być wymienione w urzędzie, ich emitującym, na walutę krajową. Państwa, które zawarły umowę, są obowiązane do ich przyjmowania w swoich urzędach kompensacyjnych narówni ze złotem i dewizami. Cechą charakterystyczną tych bonów jest to, że wygasają, o ile w określonym terminie, nie zostanie za nie w kraju ich wydania kupiony towar przez zagranicznego nabywcę. Bony więc zachęcają do jak największego rozwijania importu, gdyż to zmusza zagranicznych nabywców do kupowania w kraju towarów i w ten sposób wpływa na wzmocnienie się eksportu. — Osobnym zagadnieniem byłoby tu u-

trzymywanie stałości kursu tych bonów. Pieczę nad tem powierza profesor Milhaud Bankowi Wyplat Międzynarodowych.

Obok tego wysuwa prof. Milhaud konieczność zwalczania bezrobocia. — Ten cel chce on osiągnąć również przez wydanie specjalnych bonów z terminem ważności od 1 do 3 miesięcy. Tak więc np. przedsiębiorca, który chce zwiększyć swą produkcję o 100 000 fr. szwajcarskich, zwiększy wartość towarów, będących na rynku, jeśli doliczyć do tego koszty pośrednictwa, 130 000 fr. szwajcarskich. Na tę sumę otrzymuje przedsiębiorca od państwa pożyczkę w bonach, które zużywa na pokrycie kosztów produkcji. W ten sposób wchodzi w obieg ilość środków płatniczych, odpowiadająca dokładnie wartości pieniężnej towarów według ceny nabycia przez konsumenta. Nakłada to obowiązki na przedsiębiorcę produkowania i zatrudniania pracowników, na kupców obowiązek zakupu. Jednocześnie kupcy są obowiązani do przyjmowania bonów w pełnej wartości. Przedsiębiorstwa, obowiązane do przyjmowania, są podawane do publicznej wiadomości.

Projekt prof. Milhauda stoi na stanowisku utrzymania dotychczasowego systemu gospodarczego. Dlatego jest on sprzeczny z obecną tendencją rozwojową, przede wszystkim z dążeniem do samostarczalności. Koniecznym warunkiem, któryby umożliwił jego realizację, jest powszechne zaufanie, zarówno w stosunkach międzynarodowych, jak i wewnętrznych. Na to zaś trudno liczyć nie tylko w najbliższej przyszłości. Dzisiejszy bowiem kryzys, wykraczający daleko poza dziedzinę gospodarczą, jest kryzysem cywilizacji europejskiej, jako takiej, i dlatego na długie lata niweczy ufnosć i zaufanie. O ile zaś zabraknie zaufania, emisja bonów według projektu profesora Milhauda musi doprowadzić do inflacji i do wszystkich zgubnych jej skutków. Bony, mające prowadzić do wzmocnienia handlu międzynarodowego są bezwzględnie szkodliwe, gdyż w razie powodzenia, prowadziłyby musiały do osłabienia wartości gospodarstwa narodowego przez sztuczne wciąganie go do obrotów międzynarodowych. — Bony używane do zwalczania bezrobocia mogłyby być pożyteczne, dotychczasowe jednak próby, podobne do projektu prof. Milhauda, jak np. bony Papena, dawały rezultaty dość mizerne.

I dlatego należy projekt prof. Milhauda zaliczyć do szeregu tych, które, chcąc za wszelką cenę utrzymać dotychczasowy system gospodarczy, próbują tylko bardzo powierzchownie zwalczać przejawy dzisiejszego kryzysu przy pomocy paljatywów, które w dodatku tylko częściowo dałyby się zrealizować.

J. PRUS.

KRONIKA GOSPODARCZA

PODATKI I OPŁATY

(p) **Ochrona rasowych owiec przy licytacjach.** Owce rasowe, zarejestrowane w instytucjach i organizacjach, powołanych do tego rodzaju czynności, podlegają zajęciu jedynie w wyjątkowych wypadkach — jeżeli zobowiązany nie posiada innego ruchomego majątku, podlegającego zajęciu. W wypadku, gdy dojdzie do przymusowej sprzedaży zajętych owiec należy o terminie licytacji zawiadomić odnośną instytucję lub organizację. Zarządzenie to, ustalone okólnikiem min. skarbu nr. 20411/1/33, ma na celu poparcie akcji, zmierzającej do podniesienia ilości i jakości krajowej produkcji wełny. (o)

Z KRAJU

(k) **Najnowsze rozporządzenie o charakterze gospodarczym.** W Dzienniku Ustaw R. P. nr. 42 z dnia 10 czerwca br. znajduje się pod pozycją 331 rozporządzenie rady ministrów z 8 czerwca br. o uzupełnieniu rozporządzenia rady ministrów z 11 marca br. w sprawie zakazu przywozu niektórych towarów. Wśród rozporządzeń ministrów zasługuje na uwagę rozporządzenie ministra skarbu z dnia 24 maja 1933 o ustaleniu list związków rewizyjnych, zrzeszających spółdzielnie kredytowe, których wierzycielności nie podlegają przepisom ustawy z 29 marca 1933 o ulgach w zakresie oprocentowania i terminów spłaty wierzycielności hipotecznych oraz nie mogą być przedmiotem postępowania przed urzędami rozjem-

czemi, przewidzianymi ustawą z 28 marca 1933 o utworzeniu urzędów rozjemczych do spraw majątkowych posiadaczy gospodarstw wiejskich.

Z ZAGRANICY

(z) **Ograniczenia pracy cudzoziemców we Francji.** Z 1 czerwca wprowadzone zostaje w fabrykach kapeluszy we Francji ograniczenie liczby robotników - cudzoziemców. Na podstawie dekretu ministra pracy, liczba robotników cudzoziemców, zatrudnionych w tym przemyśle może wynosić 10 proc. ogólnej liczby robotników, pracujących w fabrykach kapeluszy. W fabrykach kapeluszy słomkowych procent ten jest wyższy i wynosi 33 proc.

Nominacja ks. biskupa - sufragana pińskiego

Ojciec św. mianował ks. dr. Karola Niemirę, proboszcza parafii św. Augustyna w Warszawie, biskupem tytularnym Tawii, oraz biskupem - sufraganem diecezji pińskiej.

Ks. biskup - nominat Karol Niemira pochodzi z rodziny kresowej z Ukrainy. Urodził się w Warszawie dn. 28-go października 1882 r. Mając lat dwa stracił rodziców i jako sierota wychowywał się w zakładzie, prowadzonym

przez siostry zakonne. Po ukończeniu szkoły został przyjęty do seminarjum duchownego w r. 1904, a po ukończeniu seminarjum wyjechał na dalsze kształcenie się do Rzymu, gdzie odbył studia na uniwersytecie Gregorjanum, uzyskując dyplom doktora prawa kanonicznego. Po powrocie do kraju w r. 1911 otrzymał święcenia kapłańskie i został mianowany wikariuszem w Łodzi.

W roku 1912 ks. Niemira został przeniesiony do Warszawy do parafii katedralnej, wchodząc do Kolegium Księży Wikariuszy oraz mianowany obrońcą Sakramentu małżeństwa przy sądzie arcybiskupim. W r. 1917 ks. Niemira został mianowany kanonikiem honorowym. W roku 1919 dekretem biskupa polowego został powołany na stanowisko kapelana wojsk polskich.

W r. 1920 ks. Niemira został mianowany proboszczem katedry. W r. 1925 na wniosek Kurji Arcybiskupiej został mianowany przez ministerstwo oświaty i wyznań rel. wizytatorem nauki religii w szkołach zawodowych na terenie m. Warszawy. W roku 1926 został wybranym radnym m. st. Warszawy, które to obowiązki pełni do ostatniej chwili, pracując w komisjach: budżetowej, opieki społecznej i jako przewodniczący komisji rozszerzenia sieci szkolnej. W r. 1929 został przeniesiony na probostwo do św. Augustyna, gdzie dotąd pracuje.

Poza powyższymi pracami ks. Niemira nauczał w gimnazjum Porazińskiej, w seminarjum nauczycielskim im. Konarskiego i w szkole powszechnej N. III.

Ks. Biskup-nominat dał się poznać jako cichy a niestrudzony pracownik na niwie społecznej i dobroczynnej. W okresie wojny był członkiem Komitetu Obywatelskiego, prowadząc kuchnię i herbaciarnię dla biednych i dzieci. Od wielu lat jest członkiem zarządu Warszaw. Tow. Dobroczynności, przyczyniając się wydatnie do ulżenia losu biednym, a zwłaszcza bezdomnym starcom. Jako duszpasterz jest kochany przez swych parafjan, którzy cenią w nim gorliwość i miłość ku ludziom.

J. E. ks. biskup Bukraba i diecezja pińska pozyskują w nowym biskupie-sufraganie pasterza według myśli Bożej, całym sercem oddanego sprawie służenia Bogu i bliźnim.

J. E. ks. arcyb. Antoni Julian Nowowiejski, pasterz diecezji płockiej, obchodzący 12 bm. 25-lecie otrzymania sakry biskupiej.

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Niezwykła katastrofa w Główniej

Czołg z 1. pułku pancernego rozbity przez pociąg

Na torze kolejowym z Wągrówca do Poznania, w odległości 500 m od Główniej, zderzył się pociąg osobowy z czołgiem wojskowym. Pociąg wychodzący z Wągrówca rano o godz. 7,11, pędził w kierunku Poznania. Kierownikiem parowozu był Józef Piotrowiak, palaczem Józef Zwiernik, a kierownikiem pociągu Franciszek Wojtczak.

Szosa od Poznania na plac ćwiczeń w Główniej podążał około godz. 8 rano pluton czołgów typu „Renault” z 1-go pułku pancernego. Naprzeciw strzelnicy wojskowej w Główniej czołgi skręcały w bok w kierunku placu ćwiczeń. Droga z szosy prowadziła przez przejazd kolejowy. W momencie, kiedy pierwszy czołg znajdował się na zakręcie na torze, na wzgórzu od trony Wągrówca ukazał się pędzący z wielką szybkością pociąg osobowy.

Na szosie powstało poruszenie. Odległość była tak krótka, a szybkość pociągu, która wskutek spadku toru zwiększała się, tak znaczna, że nie wiadano, czy czołg, który poruszał się bardzo powoli, zdąży w czas zjechać. Rozpoczęły się krzyki i nawoływania; maszynista w ostatniej chwili zaczął hamować. Zaskrzybiały hamulce; pociąg przejechał przez skrzyżowanie toru z drogą. Wszyscy stanęli w napięciu: uderzył czy nie uderzył?

W momencie mijania nie było słychać żadnego uderzenia. Tymczasem za drugim wagonem pociągu wzbil się w górę płomień. A więc jednak uderzył!

Wszyscy przechodzą gwałtownie na drugą stronę i oczom pasażerów jak i przygodnych widzów ukazał się straszny widok. Obok pociągu leżał w rowie zupełnie strząskany czołg, a obok leżał ranny szofer, starszy strzelec Paweł Busse. Jak się okazało, parowóz zaciął buforem w ostatniej chwili ogon czołga. Pod wpływem potężnego uderzenia czołg zrobił obrót o 180 stopni i leżał zupełnie rozbity obok toru. Kierowca, widząc niebezpieczeństwo, zdążył w ostatniej chwili wyskoczyć i doznał tylko nieznacznych obrażeń. Rannego przewieziono natychmiast motocyklem do szpitala.

Nie lepiej z katastrofy wyszedł pociąg. Cała lewa strona parowozu została rozbita tak, że parowóz nie mógł się dalej poruszać. Również poważnie uszkodzony został t. zw. brankart (wóz bagażowy), idący tuż za lokomotywą oraz pierwszy wagon osobowy. Przy parowozie rozbite zostały części tło-

ków i kół, przy wozie bagażowym złamana została przednia oś, wykręcane koła, poodrywane maźnice i stopnie. Przy wagonie osobowym oderwane zostały również maźnice i stopnie.

W półtorej godzinie po wypadku zjechał na miejsce katastrofy pociąg ratunkowy i władze kolejowe, które zaczęły przeprowadzać śledztwo. Przy pomocy pociągu ratunkowego odprawiono na bocznicy kolejową parowóz i uszkodzone wagony, przy czym napotymano na nielada trudności, gdyż koła wagonu bagażowego nie obracały się i trzeba było łać na szyny oliwę, ażeby hamujące koła mogły się łatwiej ześlizgiwać. Po usunięciu wagonów uszkodzonych pociąg pojechał z dwugodzinnym przesłaniem opóźnieniem do Poznania.

W dalszym ciągu poczęli zjeżdżać na miejsce wypadku przedstawiciele władz, kierownik urzędu śledczego kom. Nowakowski, przedstawiciel D.

O. K. mjr. Lewcio, żandarmerja, oficerowie pułku pancernego i policja.

Dodać należy, że katastrofa wydarzyła się w dniu, w którym reszta pułku udała się pod dowództwem dowódcy pułku na manewry do Biedruska.

Kto ponosi winę, ustali niewątpliwie dopiero śledztwo. Faktem jest, że szofer czołgu, będący zupełnie zamknięty ze wszystkich stron, nie mógł widzieć nadjeżdżającego pociągu ani też słyszeć, wskutek warkotu motoru, dawanych sygnałów. Z drugiej strony zdolano ustalić, że maszynista pociągu zaczął hamować w ostatniej chwili, gdyż pociąg po najechaniu czołgu zatrzymał się natychmiast w niewielkiej odległości od miejsca katastrofy, która wydarzyła się dokładnie o godzinie 8.24. Na szczęście obyło się bez poważniejszych strat w ludziach, które byłyby nieuknikiłone, gdyby nastąpił wybuch benzyny w czołgu.

Tradycyjna „intronizacja” króla kurkowego

Na strzelnicy Bractwa Kurkowego w Szelągu odbyła się wczoraj uroczysta proklamacja króla tegorocznego strzelania zielono-świętecznego.

Przy licznych udziałach przedstawicieli władz cywilnych i wojskowych, przedstawicieli prasy i społeczeństwa zagalął posiedzenie intronizacyjne prezes p. Michałowicz, który w dłuższym przemówieniu podkreślił zasługi Bractwa Kurkowego, obchodzącego w roku bieżącym 680-lecie istnienia. Następnie ogłosił p. prezes tegorocznych zwycięzców.

Królem kurkowym został p. Stanisław Hofman, pierwszym rycerzem p. Franciszek Woźniak, a drugim p. Marcin Dwojak. Następnie najlepsze strzały oddali pp. Rogoziński, Herman i Jaruszewski. Po okolicznościowym przemówieniu wręczył prezes nowemu królowi insygnia królewskie, a więc złoty łańcuch i starą królewską szablę, a pp. wiceprezes Jaruszewski i mjr. Tuerk udekorowali srebrne-

mi łańcuchami obu rycerzy.

Zkolei ogłoszono wyniki w strzelaniu do tarczy wymarszowej, gdzie zwycięstwo odniósł p. Ignacy Gadomski; drugie miejsce zajął p. Latoszewski, trzecie p. Rychlewski. Po wzniesieniu toastów na cześć Rzeczypospolitej zasiadła brać kurkowa i zaproszeni goście do „uczty królewskiej”, podczas której przedstawiciele władz i organizacji wygłaszali okolicznościowe przemówienia, składając Bractwu Kurkowemu życzenia dalszej owocnej pracy. Z przedstawicieli prasy przemawiał w imieniu redakcji „Kurjera Poznańskiego” red. Cz. Kędzierzki, a w imieniu red. „Orełdownika Wielkopolskiego” p. red. Bogdan Piotrowski.

Po oficjalnym zakończeniu intronizacji króla, która miała charakter bardzo poważny, zaczęła się część nieoficjalna uroczystości, która trwała długo w noc.

Imponująca postawa hufców

Zakończenie wiosennego święta p. w.

Wczoraj przed południem odbyło się na miejskim stadionie na Błoniach Wildeckich zakończenie święta wiosennego W. F. i P. W. Rano o godz. 9-tej poczęły się zbierać organizacje, które ustawiły się następnie na stadionie przed ołtarzem polowym, umieszczonym pod łóż honorową. Przy bardzo licznych udziałach organizacji, a — niestety — stosunkowo nielicznym udziale publiczności odprawił mszę św. połową ks. prefekt Finke, a okolicznościowe kazanie wygłosił ks. prefekt dr. Skaziński.

W czasie kazania spadł ulewny deszcz, który na chwilę przerwał uro-

czystość.

Następnie dokonał ks. biskup Dymek poświęcenia proporca dla hufców szkolnych, który w tym roku zdobyło gimnazjum im. Marcinkowskiego w Poznaniu. Zkolei odbyło się wręczenie nagród za wyniki, osiągnięte w dniu święta wiosennego, przy czym rozdano około 30 nagród wędrownych. Wspomniał postawę wykazał wśród organizacji „Sokół” i występujące bardzo licznie Tow. Powstańców i Wojaków oraz hufce szkolne zwłaszcza gimnazjalną. Po uroczystościach na stadionie odbyła się na zakończenie defilada.

Znakomity uczyony obchodzi 50-lecie swej pracy

Profesor Uniwersytetu Poznańskiego, znakomity badacz dziejów Polski, prof. dr. Bronisław Dembiński, obchodzi w tym roku 50-lecie swego doktoratu.

Aby uczcić zasługi Jubilata, urządza Uniwersytet Poznański wraz z Towarzystwem Przyjaciół Nauk uroczysty obchód, który odbędzie się w środę, dn. 14 czerwca 1933 o godz. 12 w Auli U. P. według następującego programu: 1. Pieśni pomorskie w układzie prof. dr. Lucjana Kamińskiego; a) Wojak kaszubski — wykona chór „Hasło”, b) Ty ptaszku skowronaszku — wykona p. Linda Kamińska z chórem „Hasło”; 2. O zasługach naukowych prof. Bronisława Dembińskiego — wygłosi prof. Adam Skałkowski; 3) Przemówienie J. M. Rektora U. P. i wiceprezesa Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk, prof. Stanisława Pawłow-

skiego; 4) Przemówienia delegatów instytutu i towarzystw naukowych; 5) Przemówienie przedstawiciela b. uczniów prof. Dembińskiego i delegata młodzieży; 6) „Hej żeglarzu” pieśń pomorska w układzie prof. Lucjana Kamińskiego — wykona chór „Hasło”.

Bilety wstępu na uroczystość wydaje sekretariat U. P. w Coll. Minus przy Wałach Wazów 26, pokój 11 we wtorek, dnia 13 b. m. od godz. 8 do 15 i w środę, dn. 14 b. m., od godz. 8—12.

Mamy nadzieję, że szersze warstwy naszego społeczeństwa wezmą udział w tej uroczystości, oddając w ten sposób hołd pracy naukowej i obywatelskiej prof. dr. Bronisława Dembińskiego.

Żołnierz jako spółdzielca

Spółdzielczość w wojsku budzi uznanie swą wzorową organizacją na-

wet u „cywilów”. Propagandzie jej wśród szerokich mas żołnierskich poświęcony był wczorajszy poranek w kinoteatrze „Słońce”.

Salę teatru wypełnili w przeważającej części żołnierze, oraz nieliczni „cywile”. Słowo wstępne wygłosił w zastępstwie dowódcy O. K. VII gen. Franka, płk dypl. Więckowski, poczem przystępny referat o spółdzielczości w wojsku wygłosił prezes rady nadzorczej okręgu spółdzielni wojskowych, ppłk. inż. Czerny, który wskazał, czym są spółdzielnie wojskowe, podkreślił ich znaczenie i zakończył apelem do żołnierzy, by stali się spółdzielcami nie z przymusu, a z przekonania.

Całość uroczystości odegranie „hymnu spółdzielczego” przez orkiestrę 57 p. p. pod batutą por. Szałkowskiego, śpiewy chóru przy kościele XX. Zmarłych wstańców pod dyr. p. Mędydy, śpiewy solowe artystów opery poznańskiej p. K. Urbanowicza i Hanny Dziewińskiej, solo skrzypcowe p. prof. Marji Szrajberówny i deklamacja p. A. Truszeckiego. Poranek zakończył udatny film propagandowo-spółdzielczy, obrazujący przykre przejęcia Grzesia-szeregowca, którego ojcu Żyd za pożyczoną z 50-procentową lichwą sto złotych, zabrał ukochanego konia.

Pożyteczny w treści i pouczający poranek zakończyła wesoła wkladka. Rozbawieni i pouczeni wracali żołnierze do koszar, a propaganda oświatowa w wojsku zaliczyć sobie może wczorajszy poranek jako jeden z pięknych sukcesów. (kl.)

Prymicje

W dniu dzisiejszym w kościele św. Marcina pierwszą mszą św. odprawił ks. Leonard Subera z Poznania. W pięknej uroczystości wzięło udział liczne duchowieństwo z ks. prałatem Taczakiem na czele oraz tłumy pobożnych. Okolicznościowe kazanie wygłosił O. Rajner - Gościński. Po mszy św. ks. L. Subera udzielił wszystkim błogosławieństwa. Świeżo wyświęconemu kapłanowi towarzyszą szczerze gratulacje i życzenia „Szczęść Boże!”

Włamanie przy Wielkich Garbarach

W nocy na niedzielę dopuszczono się zuchwałej kradzieży z włamaniem w składzie firmy Gerson Haftal na Wielkich Garbarach 34. Włamywacze wtargnęli do składnic, podkopując się przez wybity w murze otwór. Łupem włamywaczy padły opony samochodowe i dętki, oraz części samochodowe, łącznej wartości 2 700 zł. (kl.)

W potrzasku

W nocy na 19 maja b. r. dokonano zuchwałej kradzieży z włamaniem w biurach handlowych firmy Ruciński i Jankowski przy Alejach Marcinkowskiego 20. Wdrożone natychmiast po ujawnieniu kradzieży przez wydział śledczy policji poznańskiej dochodzenia uwienczone zostały w tych dniach pomyślnym wynikiem. Ujawniono mianowicie i ujęto sprawców włamania.

Podczas przeprowadzonej u nich rewizji domowej znaleziono dwie maszyny do pisania, pochodzące ze wspomnianej kradzieży. Obu włamywaczy, którym w toku dochodzeń kradzież z włamaniem udowodniono w całej pełni, odstawiono do dyspozycji władz sądowych. (kl.)

KALENDARZYK

Poniedziałek, 12 czerwca 1933.

Słońce: wschód 3,30; — zachód 20,15; — długość dnia 16 godz. 45 min.
Księżyc: wschód 23,36; — zachód 8,21; — po pełni.

Stan pogody według spostrzeżeń Instytutu Meteorologicznego Uniw. Pozn.:
Poniedziałek, godz. 7 rano: Temperatura powietrza umiarkowana 15 st. C., pogodnie, wiatr południowo-wschodni ciśnienie atmosferyczne niskie 749 mm. — W ubiegłej dobie temperatura najwyższa 21 st. C., najniższa 13 st. C. Ilość opadu 8 mm. — W sobotę ilość opadu 3 mm.

Poziom wody w Warcie według notowań Państwowego Zarządu Wodnego: W niedzielę — 0,32 m; dziś — 0,31 m. Kal. rzk.: Jan W., Onufry Pust.; jutro Antoni z Padwy.
Kal. słow.: Wyszomir; jutro Chotimir.

OSOBISTE

— Biegłym w dziedzinie rolnictwa, leśnictwa oraz rolniczej książkowości na

Dojrzwalnia bananów w Poznaniu?

Agencja „Zachód” donosi o istnieniu zamiaru utworzenia w Poznaniu dojrzwalnia bananów; inicjatorów projektu składania do zrealizowania zamierzenia fakt istnienia w stolicy Wielkopolski ponad 100 miejsc sprzedaży tego owocu. (A. Z.)

Centralne hale targowe

Jak się dowiadujemy, czynione są starania o uzyskanie z Funduszu Pracy pożyczki w wysokości 200 tys. zł na cele utworzenia centralnej hali targowej w Poznaniu.

W razie realizacji tego projektu los targów „rynkowych” nie byłby przesądzony, jak się dawniej mniemało, gdyż hala miałaby za zadanie koncentrację hurtowych dostaw żywności, zaś targi pod gołęb niebem nadal, nieograniczenie zajmowałyby się handlem detalicznym.

Walne zebranie Zw. Oficerów Rezerwy

Zarząd okręgowy Związku Oficerów Rez., który dotychczas był równocześnie zarządem koła poznańskiego, postanowił zwołać nadzwyczajne walne zebranie członków dla dokonania wyboru osobnych władz dla koła poznańskiego Zw. Oficerów Rez.

Zebranie to odbędzie się w lokalu Związku przy St. Rynku 80/82 w środę, dnia 14 bm. o godz. 20.

obwód sądu apelacyjnego w Poznaniu został zamianowany p. Michał Nowicki, ul. Kozia 4 m. 5.

Z Wyższej Szkoły Budowy Maszyn i Elektrotechniki. W dniach 8 i 9 bm. odbył się egzamin dyplomowy na wydziale mechanicznym. Dyplom i tytuł „technolog-mechanik” otrzymali pp.: Adamski Franciszek — Schlesivig (Danja), Białkowski Marjan — Sosnowiec, Dyzyng Karol — Łódź, Golus Mieczysław — Recklinhausen (Niemcy), Górski Józef — Belk, Jędrzejów, Hytry Konrad — Poznań, Kieszowski Roman — Skaryszów woj. kielecki, Konieczny Aleksander — Berlin, Marciniak Franciszek — Tum woj. łódzkie, Mielczarski Władysław — Albcin woj. poleskie, Ochocki Edmund — Żurawiniec woj. poznański, Ressel Mieczysław — Rauxel (Niemcy), Thamm Marjan — Poznań.

ZYGIE SOKOLE

— „Sokol” (Jeżyce). Zebranie miesięczne odbędzie się we wtorek, dnia 13 bm. o godz. 20 w lokalu posiedzeń, ulica Kraszewskiego 16.

— **Żeńskie Tow. gimn. „Sokol” Poznań-Wilda.** Zebranie plenarne odbędzie się w środę, dnia 14 bm. o godz. 20 u p. Zawadki, Górna Wilda 75.

KOMUNIKATY RÓŻNE

— **Egzaminy wstępne w 6-klasowej Pryw. Szkole Powszechnej** przy przyw. hum. i neohum. gimnazjum żeńskim im. Królowej Jadwigi (Lucyny Sokolnickiej) w Poznaniu, plac Świętokrzyski 4. II, odbędzie się w środę, 14 czerwca o godz. 10. Egzaminy do wszystkich klas gimnazjalnych odbędą się 16 i 17 czerwca o godz. 8.

— **Letnisko księży na Helu.** Rozległe jodłowe i świerkowe lasy na Helu zaczynają się już w słońcu czerwcowym rozgrzewać. Żywiczne opary w połączeniu ze słonecznymi wyciekami morza, oblewającego wąską przesymp Helu niemal ze wszystkich stron, wytwarzają doskonale inhalatorjum. Pobyt na Helu zaleca się szczególnie w związku na swoje lecznicze właściwości dla duchowieństwa, które też posiada własny pensjonat pod firmą „Letnisko Księży Hel”. Pensjonat, noszący piękną nazwę „Gwiazda Morza”, oddano w zarząd Siostrzom Rodziny Marii z Szamotuł, które już od 15 bm. przyjmują gości księży. Zgłoszenia przyjmuje: Siostra Przełożona Siostr Rodziny Marii.

— **Jutro zwiedzanie fabryki opon gumowych „Stomil”.** Korporacja Kupców Chrześcijańskich w Poznaniu urządza jutro, t. j. we wtorek swą drugą wycieczkę koleżeńską, celem zwiedzenia fabryki opon gumowych „Stomil” w Starołęce. Punkt zborny przy Bibliotece Raczynskich na placu Wolności, skąd punktualnie o godz. 15 nastąpi wyjazd autobusami Poznańskiej Kolei Elektrycznej.

KRONIKA MIEJSCOWA

— **Z targu.** Dnia 12. b. m. na placu Sapieżyńskim płacono za nabiał: 1 kg. masła wiejskiego 2,40—2,60 zł; 1 kg. masła mleczarskiego 2,80—3,00 zł; 1 kg. twarogu 0,60—0,80 zł; za litr śmietany 1,30—1,40 zł; litr mleka pełnego 20—22 gr; mendel jaj 0,90—1,00 zł.

— **Za mięso:** 1 kg. słoniny świeżej 1,60—1,70 zł; słoniny wędzonej 2,00—2,20 zł; wieprzowiny 1,40—1,80 zł; wołowiny 1,20—1,80 zł; cielęciny 1,20—1,80 zł; skopowiny 1,30—1,40 zł; koziny 1,00—1,20 zł; smalcu 2,40—2,60 zł.

— **Za drób i dziczyznę:** kura 1,80 do 3 zł; kaczka 2—4 zł; gęś 4—6,50 zł; para gołębi 1,00—1,20 zł; indyk 6,00—9,00 zł; perlica 2,50—3,00 zł; królik 1,30—1,40 zł; para kurcząt 1,50—4,00 zł.

— **Za jarzyny płacono:** 1 kg. ziemniaków 6—8 groszy; za 1 kilogram szpinaku 20—30 groszy; za 1 kilogram seleru 60 gr; 1 pececz pietruszki 20 gr; 1 kg. cebuli 20 gr; 1 kg. bobu 40—60 gr; pececz młodej kalarepy 10—15 gr; główka zielonej sałatki 3—5 gr; pececz rzodkiewek 8—10 gr; 1 kg. rabarberu 10 groszy; 1 kg. szparagów 0,50—1,20 zł; 1 ogórek 50—80 gr; pececz młodej marchewki 15—20 gr;

Z wiosennego święta w. f. i p. w.

Przewodniczący miejskiego komitetu w f. i p. w. radca dr. Sokołowski, wręcza zwycięskiemu hufcowi gimnazjum Marcinkowskiego przechodni sztandar.

kalafior 0,30—1,00 zł; 1 kg. pomidorów 7 do 8 złotych.

— **Za ryby:** 1 kg. szczupaka 2,40—2,80 zł; okonia 1,40—2,00 zł; lina 2,20—2,40 zł; suma 2,60—3,20 zł; mietusa 2,40—3,00 zł; leszcza 1,00 zł; 1 kg. białych ryb 0,60 do 1,20 zł; 1 kg. sandacza 5 złotych; 1 kg. karasia 0,80—1,60 zł; za ryby śniegie płacono 40—60 gr mniej; 1 kg. węgorza 3,00—3,20 zł; 1 mendel raków 1—3 zł.

— **Za grzyby:** 1 kg. grzybów suszonych 6,40—8,00 zł; 1 kg. pieczarek 3,60 do 5,00 zł; 1 kg. piestrzyc (t. zw. smardzów) 0,80—1,00 zł.

— **Za owoce:** 1 kg. owoców suszonych 1,60—2,40 zł; za 1 kg. jabłek 2,40—3,00 zł; 1 kg. agrestu 0,60—0,70 zł; 1 kg. truskawek 4—6 zł; 1 kg. czereśni 1—2,40 zł.

Targ słaby. Ceny bez znaczących zmian. (hu)

KRONIKA WYPADKÓW

— **Porażona przez piorun.** W czasie wczorajszej burzy, która w godzinach przedpołudniowych przeciągnęła nad Poznaniem i okolicą, została porażona piorunem przechodząca przez Gołęcin 34-letnia Ewa Grzechowiakowa. Porażona ciężko przewieziono do szpitala miejskiego, gdzie po długich i mozolnych zabiegach odzyskała przytomność. Stan jej mimo to jest nadal poważny.

KRONIKA POLICYJNA

— **Oszust.** Do składu rzeźniczego p. Władysława Kinitza przy ul. Marsz. Focha 73 przyszedł nieznamy osobnik, zamówił 7 kg wędliny i kazał sobie odnieść towar do rzekomego mieszkania. Był to jednak oszust, który odebrał towar i polecił ekspedjentce, by zaczekała na niego w bramie a przyniesie jej pieniądze. — W podobny sposób dopuszczono się oszustwa w składzie p. Jana Budzyńskiego na ul. Maształarskiej 5a. Anonimowy klient zamówił większą ilość flaków, wartości 120 zł i kazał je sobie odebrać na dworzec autobusowy. Tam oszust pod jakimś pozorem odebrał towar. — Jest prawdopodobieństwo, że w obu wypadkach działał ten sam oszust. (kl)

— **Włamania i kradzieże.** Przy ul. Strzeleckiej 25 włamali się nieznani złoczyńcy do restauracji p. Józefa Dudzińskiego. Łupem wlamowcy padł gramofon, wyroby alkoholowe i tytonie, wartości 500 złotych. — Przy ul. Poznańskiej nr. 57 dopuszczono się kradzieży z włamaniem w składzie spożywczym p. Edmunda Lutkowskiego. Złodzieje wylamali kraty w oknie i tą drogą zakradli się do wnętrza. Zabrali towary korzenne, kawę, herbatę, mydło, wędliny, wino i papierosy, wartości 1500 złotych. (kl)

— **Złodzieje kieszonkowi — Żydzi.** Ubiegłej nocy przytrzymano na poznańskim dworcu kolejowym złodziei kieszonkowych, którzy uprawiali swój czarny proceder w pociągu paryskim. Są to Żydzi warszawscy 40-letni Jankiel Flinta (ul. Niska 37) i 32-letnia jego towarzyszą Chama Cukiernik, mająca mieszkanie w Siedlcach i Warszawie przy ul. Wołyńskiej 11. Oboje kieszonkowców osadzono w areszcie policyjnym. (kl)

— **„Szopenfeldziarka” i zemsta jej męża.** Za kradzież składową aresztowana znana „szopenfeldziarka” Jadwiga Szalotawa (ul. Małeckiego 5). Maż jej, pragnąc się za to zemścić na władzach policyjnych, podrzucił dziecko w komendzie policji na placu Wolności. (kl)

JARMARKI

— **SREM.** Jarmark ogólny, t. j. na konie, bydło, produkty rolne i towary kramne, odbędzie się we wtorek 20 bm.

Z Poznańskiego

— **CZARNKÓW.** (Do Częstochowy). Pięć piątków do Częstochowy wyrusza z Czarnkowa dnia 26 czerwca br. pod kierownictwem ks. mnsj. Urbana. Koszta przejazdu koleją z Czarnkowa do Częstochowy i z powrotem wynoszą 24 zł, nocleg kosztuje od osoby 2 zł

wstąpił na kazalnicy, skąd przemówił do zgromadzonych parafjan, poświęcając większą część przemówienia śp. ks. M. Napiątkowi, poczem udzielił arcybiskupskiego błogosławieństwa. Z kolei odbyły się żałobne nieszpory, poczem wyruszyła żałobna procesja na grób śp. ks. M. Napiątka. Wieczorem udzielał ks. biskup Sakramentu Bierzmowania. Po wizytacji Ochronki udał się ks. biskup w asyście konnej banderji do Szkoły Leśniczej. — W ostatnim dniu swego pobytu odprawił J. E. ks. biskup o godz. 8 rano mszę św. Po mszy św. dokonał ks. biskup wizytacji nauki religji, tut. szkoły powszechnej oraz ze wsi okolicznych. (mk)

— **SZAMOTULY.** (Pożary). W Parkowie spłonął dom mieszkalny i umeblowanie p. Juljanny Ignacowej. Straty wynoszą przeszło 1000 złotych. Również spłonął tam dom mieszkalny p. Magdaleny Przymusińskiej. Straty wynoszą w tym wypadku około 2000 złotych. W obu wypadkach powstał pożar od piekarnika. — (Z Tow. Przemysłowego). Tutejsze Tow. Zjednoczonych Przemysłowców obchodzi w dniu 2 lipca uroczystość 60-lecia istnienia. Na uroczystość tę zjadą bratnie towarzystwa z bliskich i dalszych stron, jak również członkowie komitetu honorowego. (sc.)

— **TRZEMESZNO.** (Nowy król kurkowy). W parku „Baba” odbyło się strzelanie Bractwa Kurkowego o godność króla. Najwięcej punktów uzyskał p. I. Kaptur — obuwnik, pierwszym rycerzem został p. Nowicki — mistrz szewski, drugim rycerzem p. Jędrowski — mistrz stolarski.

— (Srebrny jubileusz małżeński). Dn. 1 bm. pp. prof. Krygierowie obchodzili 25-lecie pożycia małżeńskiego. Na intencję ich odprawił w tut. katedrze syn Jubilatów mszę św. (kt.)

— **WRONKI.** (Czerwony Krzyż). — Miejscowe Koło „Polskiego Czerwonego Krzyża” rozwinęło w ostatnim czasie bardzo ożywioną propagandę. Zorganizowano pochod propagandowy i w niedzielę kwestę uliczną. Przy ulicy Poznańskiej urządzono w dwóch oknach wystawę bogato ilustrującą zadania P. C. K. Dnia 8 bm. urządzono wieczorek towarzyski.

Z katastrofy w Głównej

Dzisiaj rano zderzył się pociąg osobowy z czolgim wojskowym. Na zdjęciu widać uszkodzone wagony z poobrywanymi przez czolg stopniami.

KRONIKA BYDGOSKA

— **Osobiste.** Rektor szkoły powszechnej na Wilczaku p. Kafas przechodzi z d. 1 lipca na emeryturę po 38 latach pracy. Rektor Kafas jest jednym z organizatorów szkolnictwa polskiego w Bydgoszczy.

— **Zgon dr. Labendzińskiego.** W niedzielę, 11 bm. rano zmarł po dłuższej chorobie dyrektor miejskiego gimnazjum im. Kopernika w Bydgoszczy, śp. dr. Labendziński. Śp. Zmarły, urodzony w Poznaniu, był przez dłuższy czas profesorem Akademii Rolniczej w Bydgoszczy, później objął kierownictwo gimnazjum miejskiego. Położył duże zasługi na polu działalności oświatowej i kulturalnej. Był m. in. założycielem oddziału Towarzystwa Krajoznawczego w Bydgoszczy. Wśród swoich podwładnych cieszył się opinią wzorowego przełożonego i był serdecznie kochany przez młodzież.

— **Teatru Miejskiego.** Dyrekcja teatru przygotowuje wielkie widowisko batalistyczne p. t. „Jan Sobieski”.

— **Wystawa Krajoznawcza.** Za staraniem Pol. Tow. Krajoznawczego zorganizowana została w naszym mieście Wystawa Krajoznawcza. Otwarcie wystawy, która mieści się w sali gimnastycznej szkoły wydziałowej (ul. Konarskiego) nastąpiło w niedzielę. Wystawę zorganizowano z okazji zjazdu Kół Krajoznawczych, który odbędzie się w Bydgoszczy w dniach 16 do 18 bm.

— **Wielka wycieczka parostatkiem.** Dnia 18 bm. odbędzie się w Grudziądzu wielkie regaty międzyklubowe. Bydgoszcz będzie silnie reprezentowana, wysła bowiem kilka ośrodków wioślarskich, a mianowicie: Bydgoskie Tow. Wioślarskie „Gryf”, Kolejowy Klub Wioślarzy i Wioślarek.

Podróż parostatkiem będzie urozmaicona koncertem i występami. Sprzedaż biletów po 3,50 zł w firmach: „Framboli” przy pl. Teatralnym i Wasielewski, ulica Dworcowa 41.

— **Popis śpiewu solowego.** W środę, 14 bm. odbędzie się w sali Reursury Kupieckiej (ul. Jagiellońska) popis śpiewu solowego uczennic prof. Kazimierzy Suchoświatowej.

— **Z Kat. Koła Pań.** W środę, 14 bm. o godz. 5 po południu odbędzie się plenarne zebranie Koła.

— **Koło Literackie przy Liceum Handlowym** powołało do życia sekcję absolwentów przy liceum. Wybrano zarząd w

następującym składzie pp.: Szwocki Bolesław — prezes, Jędrzejowski i Lewandowska — członkowie zarządu.

— **Walne zebranie Stowarzyszenia Hurtowników Węgla** odbyło się w piątek. Do nowego zarządu weszli pp.: prezes — dyr. Piątkowski, sekretarz — Dąbrowski, zastępca — dyr. Tatarek, skarbnik — Bohm i ławnicy — radca Buszyński i Chwist. Ci dwaj ostatni stanowią zarazem komisję rewizyjną

— **Wypadki.** W sobotę około godz. 6 po południu samochód prywatny, chcąc uniknąć zderzenia z innym pojazdem przy zbiegu ul. Gdańskiej i Krasińskiego, wjechał na chodnik, przyczem najechał p. Antoninę Marczewską. Karetka Pogotowia Ratunkowego odwiozła p. M. do szpitala.

— **Skradziono 5 tysięcy fargarelek.** — Ogrodnikowi Tadeuszowi Majewskiemu (ul. Chojnicka) skradziono w nocy na sobotę 5 tysięcy kwiatów, fargarelek. Szkoła wynosi około 100 zł.

— **Walka na noże.** Baraki przy ulicy Dwernickiego były ub. soboty świadkami krwawego finału walki na noże, jaka powstała pomiędzy bezrobotnymi. Ciężko poturbowanego i wielokrotnie pokłutego nożem i kluczami Teofila Wróblewskiego odstawiono pogotowie ratunkowe do szpitala miejskiego.

— **Kradzieże.** P. Filipowi Semiczowi (ul. Fordońska 9) skradziono dwie pary butów. — Pinkusowi Świętosławskiemu (ul. 3 Maja 12) skradziono w niewyjaśniony dotąd sposób kasetkę z zawartością 250 zł. — Z okna wystawowego p. P. Malinowskiego (ul. Pomorska 29) skradziono 3 mtr. materiału wart. 70 zł. — Z zamkniętego chlewu p. M. Sikorskiego (ul. Łokietka 38) skradziono dwa rowery.

— **Zaczadzenie.** 50-letnia służąca Józefa Mroczkowska, zatrudniona u p. radcy Grzeszkowiaka, nie dość szczerze zamknęła kurek kuchennej gazowej. Gaz zapelniał zwolna szczipłą ubikację kuchni, przenikając również do obok położonego pokoju służącej. Pani domu, zaintrygowana długim snem służącej, stwierdziła zaczadzenie i wezwwała pogotowie, które odwiozło zaczadzoną do szpitala miejskiego. Zastosowano wszelkie zabiegi ratunkowe i przywrócono nieszcześliwą do przytomności. Stan jej jest bardzo poważny.

Proklamacja króla kurkowego
W niedzielę odbyła się proklamacja króla i rycerzy strzelania zielonoświątecznego. Siedzą od lewej: I rycerz p. Woźniak, król p. Hoffmann i II rycerz p. Dwojak.

Hieronim polski

„Hieronimem polskim” nazwano trafnie ks. Jakóba Wujka, bo jak ów Ojciec Kościoła poświęcił rozległą wiedzę teologiczną, znajomość języków klasycznych i sporą część życia na uprzysiężenie rodakom Ksiąg Świętych.

On pierwszy spośród Polaków dał wierny, opatrzone uczone uwagi przekład Biblii, który Stolica Apostolska zatwierdziła.

Sławny kaznodzieja, trafiający do serc nawet innowierców, apostoł wiary w Polsce zarazem podówczas błędami arjańskimi i w dalekim Siedmiogrodzie, pobożny i pokorny członek Towarzystwa Jezusowego, pozostał obok mniej małych dzieł tę najszacowniejszą spuścizną po sobie: Pismo święte, służące całym pokoleniom polskim na najlepszą strawę duchową.

Jak niepożyty jest przekład ks.

Wujka, świadczy nowe, piękne wydawnictwo Księgarni św. Wojciecha, zawierające w 6 tomach „Stary i Nowy Testament”, a oparte na tekście Wujkowym.

Minęły z górą trzy wieki, odkąd po raz pierwszy ukazała się na światło dzienne z oficyn sławnej Krakowskiej Drukarni Łazarzowej Biblia Wujkowa, a nowocześni polscy bibliści uznają, że pomijając pewne ustępy oraz słowa przestarzałe, ona pozostaje wzorem nie prześcignionym. To też słusznie dumni być mogą mieszkańcy Wągrowca, że w murach ich grodu narodził się ten „Hieronim polski”: wielki pisarz i wielki katolik.

Pomnik wielkiego teologa-bibliisty zostanie odsłonięty w czasie XIII-go zjazdu katolickiego w Wągrowcu, w sobotę 24 czerwca r. Jak się dowiadujemy zapowiada się zjazd ten wspólnie.

Natomiast dużo większym nawet, niż dotychczas, zainteresowaniem cieszą się nocne posiedzenia w parlamencie. Tu, wśród licznie zgromadzonej na galerji publiczności, znajduje się sporo kobiet, zwłaszcza żon deputowanych, które jedynie troska o „zawieszenie się” małżonka skłoniła do przybycia i czuwania nad nim choćby z oddali.

Domy ze szkła

Wujka, świadczy nowe, piękne wydawnictwo Księgarni św. Wojciecha, zawierające w 6 tomach „Stary i Nowy Testament”, a oparte na tekście Wujkowym.

Minęły z górą trzy wieki, odkąd po raz pierwszy ukazała się na światło dzienne z oficyn sławnej Krakowskiej Drukarni Łazarzowej Biblia Wujkowa, a nowocześni polscy bibliści uznają, że pomijając pewne ustępy oraz słowa przestarzałe, ona pozostaje wzorem nie prześcignionym. To też słusznie dumni być mogą mieszkańcy Wągrowca, że w murach ich grodu narodził się ten „Hieronim polski”: wielki pisarz i wielki katolik.

Pomnik wielkiego teologa-bibliisty zostanie odsłonięty w czasie XIII-go zjazdu katolickiego w Wągrowcu, w sobotę 24 czerwca r. Jak się dowiadujemy zapowiada się zjazd ten wspólnie.

Natomiast dużo większym nawet, niż dotychczas, zainteresowaniem cieszą się nocne posiedzenia w parlamencie. Tu, wśród licznie zgromadzonej na galerji publiczności, znajduje się sporo kobiet, zwłaszcza żon deputowanych, które jedynie troska o „zawieszenie się” małżonka skłoniła do przybycia i czuwania nad nim choćby z oddali.

Wujka, świadczy nowe, piękne wydawnictwo Księgarni św. Wojciecha, zawierające w 6 tomach „Stary i Nowy Testament”, a oparte na tekście Wujkowym.

Minęły z górą trzy wieki, odkąd po raz pierwszy ukazała się na światło dzienne z oficyn sławnej Krakowskiej Drukarni Łazarzowej Biblia Wujkowa, a nowocześni polscy bibliści uznają, że pomijając pewne ustępy oraz słowa przestarzałe, ona pozostaje wzorem nie prześcignionym. To też słusznie dumni być mogą mieszkańcy Wągrowca, że w murach ich grodu narodził się ten „Hieronim polski”: wielki pisarz i wielki katolik.

Pomnik wielkiego teologa-bibliisty zostanie odsłonięty w czasie XIII-go zjazdu katolickiego w Wągrowcu, w sobotę 24 czerwca r. Jak się dowiadujemy zapowiada się zjazd ten wspólnie.

Natomiast dużo większym nawet, niż dotychczas, zainteresowaniem cieszą się nocne posiedzenia w parlamencie. Tu, wśród licznie zgromadzonej na galerji publiczności, znajduje się sporo kobiet, zwłaszcza żon deputowanych, które jedynie troska o „zawieszenie się” małżonka skłoniła do przybycia i czuwania nad nim choćby z oddali.

Wujka, świadczy nowe, piękne wydawnictwo Księgarni św. Wojciecha, zawierające w 6 tomach „Stary i Nowy Testament”, a oparte na tekście Wujkowym.

Minęły z górą trzy wieki, odkąd po raz pierwszy ukazała się na światło dzienne z oficyn sławnej Krakowskiej Drukarni Łazarzowej Biblia Wujkowa, a nowocześni polscy bibliści uznają, że pomijając pewne ustępy oraz słowa przestarzałe, ona pozostaje wzorem nie prześcignionym. To też słusznie dumni być mogą mieszkańcy Wągrowca, że w murach ich grodu narodził się ten „Hieronim polski”: wielki pisarz i wielki katolik.

białych gór olbrzymów, jako zapomniany lub cofnięty w swym rozwoju mieszkańcy gór pochodzenia mongolskiego.

Te i podobne sprawy wylaniają się obecnie, kiedy odkryto „Jeziro bogów” na wysokości, na której podług warunków geologicznych nie należało się już spodziewać żadnego jeziora.

Zmierzch Indjan

W roku 1890 biali stoczyli przy Wounded Knee ostatnią bitwę z Indjanami w Stanach Zjednoczonych Półn. Ameryki. Wojska amerykańskie położyły tam trupem 150 wojowników szczepu Sioux. W czerwcu 1924 roku nadano Indjanom obywatelstwo amerykańskie w chwili, kiedy już dwie trzecie ludności indiańskiej na podstawie dawniejszych rozporządzeń prawo to posiadały. Tem samym pociągnięto kreskę pod walki między białą i czerwoną rasą, która w ostatnich 25 latach zasadniczo zmieniła swój tryb życia. Telefon, kino, radio, samochód i samolot znane są wszystkim szczepom, lecz najistotniejsze przeobrażenie polega na tem, że Indianie posługują się obecnie łózkami, piecami, maszynami do szycia itd., i że zaznacza się u nich zrozumenie dla nowoczesnego wychowywania dzieci. Najbardziej konserwatywne są kobiety, dla tego wysła się do nich specjalne instruktorki, mające je zaznajomić z nowoczesnym gospodarstwem domowym i zasadami higieny.

Gospodarczego czy politycznego znaczenia w życiu Stanów Zjednoczonych Indianie nie posiadają za wyjątkiem szczepu Obsagów W 1868 r. osiedlono ich w stanie Oklahoma, gdzie później odkryto bogate źródła naftowe. Obsagowie zrozumieli swe prawa do bogactwa przydzielonego im terytorjum, które im też przyznano z tem zastrzeżeniem, że skarby ziemi należą do nich nie do jednostek, lecz do ogółu szczepu. Lud Obsagów składał się z 2227 głów, wydano więc taką samą ilość dziedzicznych udziałów. Na udziały te wypłacono Obsagom od roku 1906 z sprzedaży nafty około 170 milj. dol. Bogactwo do tego stopnia znieprawilo obyczaj szczepu, że należało ich postawić pod pewnego rodzaju stałą kuratelę.

Upały we Francji i w Anglii

Gdy u nas w Polsce pogoda nie wiele różni się od jesiennej, ranki i wieczory są chłodne, we Francji panują od piątku ubiegłego tygodnia wielkie upały, przytem temperatura w Paryżu sięgała we wtorek 29 stopni C., w Lille zaś aż 33 stopni C. W Londynie upały są tak dotkliwe, iż zanotowano w mieście kilkanaście wypadków porażenia słonecznego, temperatura zaś w południe sięgała 35 stopni C.

Świetny sukces „Różowej Kukułki”

Po zeszłorocznych doskonałych przedstawieniach „Różowej Kukułki” można było spodziewać, iż wznowiona impreza znajdować się będzie na nie byle jakim poziomie artystycznym. Pewne jednak obawy mogła nasuwać okoliczność, iż tego rodzaju popis, przeniesiony do dużej sali kawiarni Teatralnej, straci coś ze swej właściwej atmosfery, a przedewszystkiem, że Kukułka nie będzie sobą bez Toli Korjan która, jak wiadomo, przez „Różową Kukułkę” lansowana, powędrowała do warszawskiej „Bandy”. Tymczasem, wczorajsze przedstawienie — rodzaj próby generalnej za zaproszeniami — nie tylko wykazało pionność powyższych obaw, ale z punktu postawiło „Kukułkę” w rzędzie najwykwint-

Dotychczasowy poseł grecki w Berlinie p. Jan Politis, przeniesiony został do Warszawy.

niejszych imprez artystycznych Poznania. Wielka część zasługi w tej mierze należy się zapewne twórcy „Kukułki” p. Ludwikowi Pugetowi, który z wytrawnym smakiem starego Paryżanina, wprowadził do całego programu lekką a wykwintną ton francuskiej „boite a chansons”. Poczuło się natychmiast odmienny nastrój niż ten, który panował wśród „Szyderców” w „Kaktusie”. Dużą w tem może rolę odegrało — cherchez la feme — pojawienie się na estradzie młodej, uroczej kobiety. Elementu kobiecego „Szydercom” wybitnie brakło. W tym wypadku kierownik „Kukułki” dowiódł, że umie także „trouver la fame” i to w sposób nieoczekiwany. P. H. Grossówna, primaballerina Opery poznańskiej, wykazała w swym debiucie talent „disease’y”, który dla teatromanów poznańskich był prawdziwą rewelacją. Jej uroda, temperament, wdzięk i zupełnie świeży, żadną manierą teatralną nie skażony, a nawskoro indywidualny styl, zyskały jej wczoraj wprost entuzjastyczne przyjęcie ze strony publiczności.

Wykwintny poeta Jan Sztudynger zabawił słuchaczy fraszkami o wysokim literackim poziomie, a p. A. Horwath zadebutował ekspresjonistycznym wierszem o Poznaniu, który wywołał dreszcz na sali. Świetny, jak zwykle, A. M. Swinarski zaśpiewał niezmiernie zabawną pieśń o zgodzie i stworzył tekst prześlicznej i wzruszającej pieśni „O rudym marynarzu” z muzyką A. Padlewskiego, która właśnie, w ustach p. Grossówny stała się jej „dziewiczą piosenką” — aby użyć terminologii angielskiego parlamentu.

„Wejście gratis”

Właściciel cyrku wędrownego, Mc. Pherson, wywiesił nad wejściem tablicę z olbrzymim napisem: „Wejście gratis”. Gdy zbiegli się zdumieni mile mieszkańcy i zbliżyli do plakatu, dostrzegli na nim wypisane drobnymi literkami objaśnienie: „Dla ludzi powyżej 70 lat, którzy przyjdą w towarzystwie swoich rodziców”.

(Tit-Bits)

Jeziro na wysokości 7500 metrów

Ekspedycja, której niedawno temu udało się przelecieć samolotem ponad najwyższym szczytem świata Mount Everest, zajęta jest obecnie uporządkowaniem cennych materiałów wyprawy. Przypuszczenie, że samolot przeleciał nie nad Mount Everest, okazało się bezpodstawnym.

Największe zainteresowanie budzą obecnie wiadomości, jakie podał sekretarz ekspedycji Colonel Etherton, na pokładzie statku „Rajputana”, na którym wraca do Europy. Według tych informacji udało się ekspedycji odkryć i oznaczyć sławne „Jeziro bogów”. Jezioro to znane było oddawna z opowiadań krajowców, którzy zresztą nie mogli byli do niego dotrzeć o własnych siłach. Przypuszczano atoli, że chodzi w tym wypadku o dawno wyschnięte jezioro lodowcowe, o którym wciąż jeszcze krążyły legendy. Podczas drugiego lotu nad Mount Everest ujrano tymczasem ku najwyższemu zdumieniu na wysokości 7500 metrów olbrzymią tafle jeziora, które, sądząc po barwie wody, musi być niezwykle głębokie. Według danych sytuacyjnych, pochodzących od krajowców, musiało to być istotnie „Jeziro bogów”. Z jeziora tego, jak niesie podanie, bogowie czerpią wodę, gdy zesylają deszcz na ziemię, gdy powodują powódzie, gdy mają pragnienie. W ten sposób nieprawdopodobne napozór podanie krajowców, okazuje się rzeczywistością. Wobec tego członkowie ekspedycji nie odrzucają zgóry innego również nieprawdopodobnego podania krajowców o istnieniu „ludzi śniegowych”, którzy żyją podobno pod szczytami góry, wśród śniegów i lodów, pokryci gęstym owłosieniem, chroniącem ich przed zimnem, jako stróża

Grecja antyczna w Londyńskim Hydeparku

W Londynie istnieje stowarzyszenie miłośników klasycznego tańca greckiego, które co pewien czas urządza specjalne wieczory taneczne na łonie natury, w teatrze otwartym w słynnym Hyde (Hejde) parku. Powyższe zdjęcie przedstawia nam jedną z produkcji artystycznych członków wspomnianego stowarzyszenia.

MŁODY NARODOWIEC

Gra o stawkę wielkiej przyszłości

W obrębie granic państwa polskiego żyją przeszło 3 miliony Żydów. Są oni ciałem obcem w organizmie polskim. Dążenia Żydów w dziedzinie gospodarczej, społecznej, kulturalnej i moralnej sprzeciwiają się interesom narodu polskiego. Są sprzeczne z liniami rozwojowymi państwa narodu polskiego — podobnie jak kolidują z interesami Niemiec, Hiszpanji, Francji. Dlatego co pewien czas rozlegają się echa konfliktów wewnątrz państw, które decydują się na bezwzględne przeciwstawienie się dążeniom rozrostowym żydostwa, dążącego do panowania na gruzach ogólnej anarchii.

Na nieuchronne zbliżanie się chwili konfliktu w Polsce i potrzebę zajęcia aktywnej pozycji Polaków wobec żydostwa, zwraca uwagę poniższy artykuł w warszawskiej „Młodzi Narodowej” z dn. 4 czerwca 1933 r.

Ciekawe, kiedy i jak zaczniemy nadsładować Niemcy w ich sposobie rozwiązania palącej kwestii żydowskiej? Narazie, bezmyślnie, nic się w tej dziedzinie ex officio nie robi; być może, że po pewnym czasie, kiedy beczynność ta wyda się zbyt jaskrawą anomalją, oraz pod naciskiem opinii publicznej, zacznie się bezmyślnie naśladować Niemców.

Zawsze też należy zdać sobie sprawę z tego, o ile odmienny jest w Polsce problem żydowski, niż w Niemczech.

Bez porównania jest trudniejszy, i przez ogrom swój i przez skomplikowanie; ale też częściowo choćby jego rozwiązanie okaże się dla naszego kraju nierównie większym dobrodziejstwem. Na czym głównie polega różnica? Na istnieniu w Polsce wielkich skupisk żydostwa w rozmiarach, nieznanych na Zachodzie, i na owładnięciu całkowitem przez Żydów życia miejskiego w pewnych połaciach kraju. Stąd w dziedzinie, z której i Niemcom najtrudniej przychodzi wypierać żydostwo: gospodarczej, będziemy musieli się uporać ze szczególnymi, przewlekłymi trudnościami, okazać niesłabnącą, skrupulatną energię i wiele pomysłowości. Ale z wyparciem Żydów z tych zawodów, w których osiągnęli niewłaściwy wpływ, lub niestosunkową przewagę, powinno i u nas, tak jak w Niemczech, pójść dość łatwo.

Dopiero po dokonaniu takiej reformy w adwokaturnie np., okaże się, jaki w Polsce jest luz w tym zawodzie: że adwokatów nie jest za wielu, zbyt dużo tylko było Żydów.

Niezwykle estetyczną i łatwą do przeprowadzenia reformą będzie całkowite usunięcie Żydów z dyplomacji — mile powitane przez inne państwa, które będą mogły poznać więcej autentycznych Polaków. Wprowadzeniem numerus clausus na uniwersytetach dogonimy tylko szereg państw innych, które już tę reformę wprowadziły. Wogóle zeuropeizowanie zawodów wolnych będzie, jak w Niemczech, rzeczą stosunkowo prostą i łatwą.

Nie tak proste będzie odsunięcie inteligencji żydowskiej od wpływu na polskie życie kulturalne; tu działanie państwa z natury rzeczy jest ograniczone i niedoskonałe, i wymagać będzie aktywnej pomocy sił społecznych. Najtrudniejsza będzie kwestja odseparowania, zamknięcia w ghettu, i administracji mas żydowskich; tu przykład Niemiec o niczem nas nie pouczy. Niewątpliwie tym gminom izolowanym przyznany będzie (średniowiecznym wzorem) dość rozległy samorząd.

Trzeba będzie umiejętnej akcji międzynarodowej, aby masom tym umożliwić dość szybki odpływ z Polski. — Niema mowy o tem, aby trzy miliony Żydów mogły utrzymywać się w Polsce, nie żyjąc z pośrednictwa i nie paraszując na Polakach. Zagadnienie emigracji stanie się kwestją palącą, w dzisiejszych międzynarodowych warunkach szczególnie trudną. Z tego względu Polska, jako jeden z krajów najbardziej zainteresowanych, wczesnie wysłuchać powinna opinie międzynarodową w kwestji zwolnienia konferencji wszechświatowej w sprawie przesiedlenia Żydów.

Trudności pozornie, na pierwszy rzut oka, nieprzewidywane, zaatakowane akcją dostatecznie szeroką, w skali międzynarodowej, prawdopodobnie okazałyby się wnet pokonalne...

O przyszłości kraju rozstrzygną małe miasta

Przeludnione ośrodki wielkomięskie wylęgarniami nędzy — Pracę i chleb wywalczy sobie młode pokolenie w miasteczkach województw środkowych i wschodnich Rplitej

Brak pracy i możliwości zarobienia na skromny byt odczuwają dziś narówni: młody inteligent, robotnik, rzemieślnik, kupiec... Wielkie miasta notują coraz większe liczby bezrobotnych. Brak natomiast zwiastunów zmiany na lepsze.

Coraz częściej zwraca się wzrok młodego pokolenia ku miasteczkom województw środkowych i wschodnich Polski, gdzie są naturalne warunki dla rozwoju polskiego stanu średniego. O przyszłości i roli małego miasteczka w państwie narodu polskiego snuje trafne uwagi kol. Wojciech Wasiutyński.

— Za nic w świecie nie zamieszkałbym w małym mieście. To ohydne życie.

— Przepraszam, czy znasz naprzykład Kruszwicę? Małe miasteczko, rynek, jezioro, jeden z najpiękniejszych kościołów polskich, romańska kolegiata, przystań łodzi, stara kultura, Mysia wieża... Jeżeli będę mógł, na starość zamieszkał w Kruszwicy.

— Mówisz o miasteczku na ziemiach zachodnich — tam można mieszkać, ale weź jakiegokolwiek miasteczko w Kongresówce, choćby niewiele większe od Kruszwicy, a niemal równie: Stary Serock. Brudna szeroka droga, zrujnowany rynek, kupa Żydów, żadnego śladu cywilizacji.

— Dogadaliśmy się wreszcie. Nie chcesz mieszkać w małym miasteczku, nie dlatego, że jest małe, tylko dlatego, że jest niezwiązane z życiem Polski. Jesteśmy narodem o przetręconym kregosłupie. Bo każde społeczeństwo narodowe składa się z trzech różnych ośrodków cywilizacyjnych: z dużego miasta, gdzie koncentruje się życie polityczne i kulturalne, gdzie jest źródło inicjatywy i władzy, ze wsi, gdzie jest podstawa cywilizacyjna, gdzie przechowuje się obyczaj i styl, i z małego miasteczka, które odgrywa rolę ogniwa pośredniego. Tu jest ośrodek kultury regionalnej i centrum odrębności, z których tworzy się całość cywilizacyjna, tu inicjatywa styka się z tradycją a podstawa z nadbudową. A u nas, w większej części kraju tego nie ma. Jest życie polskie w dużym mieście, jest na wsi, niema go w małym miasteczku. A przecież w małym miasteczku rozegra się dramat przyszłości Polski. Kto ma wielkie miasto, może sięgnąć po władzę, ale nie mając małego miasteczka, nie zrobi z tą władzą nic. Na przeludnienie wsi, na nadmiar inteligencji jest tylko jedno lekarstwo: małe miasteczko. Epoka koncentracji skupień ludzkich koń-

czy się tak samo, jak epoka koncentracji w przemyśle. Obie zbankrutowały. A my nie mamy miasteczek. Nie mamy pełnej cywilizacji. Dlatego w Polsce jest taki dziwny brak spójni narodowej.

— Ale jednak ruch młodych sięgnął do małych miasteczek?

— Sięgnął, ale do tych słabych resztek polskości, które tam są. Na chwilę obecną to zamało. Trzeba opanować małe miasteczko, jadąc tam, organizując Polaków i wypierając Żydów. A od czasu pierwszych wszechpolsaków, od końca ubiegłego wieku, nikt u nas nie pracował w małym miasteczku.

— Niesposób jest wyprzeć Żydów z miasteczek, można ich chyba wyrzucić tylko.

— Można i wyprzeć. Ale na to trzeba się oprzeć na wsi. Dziś miasteczko jest tylko lichwiarzem, oddzierającym wieś. A powinno być tej wsi przywódcą. I tu jest do zrobienia wszystko.

— Spółdzielczość?

— Nietylko spółdzielczość. Także małe warsztaty i drobny przemysł obliczone na zbyt w bezpośredniej okolicy. To jest przecież najpostępowszą dziś formą ekonomiczną. Nie wierysz w skuteczność? Zobacz, co zrobili Rusini. Dlatego, żeśmy ich nie puszczali do urzędów. Teraz w tej samej sytuacji jest inteligencja polska.

— Wskutek stosunków dzisiejszych.

— Nawet gdy się skończą te stosunki, to też nie będzie miejsca ani w urzędach, ani w administracji wielkich przedsiębiorstw. Miejsce będzie i jest. Parę milionów miejsc dla Polaków, a w tem dziesiątki tysięcy dla ludzi z wyższym wykształceniem. To miejsce jest... w Serockach. Jeżeli chcemy w ogóle mieć z czego żyć, a dalej być normalnym narodem, musimy wyjeżdżać do małych miasteczek. To

Oczywiście tylko z TESSAREM ZEISSA!

Marzeniem każdego amatora jest posiadanie kamery o najlepszej sprawności, która mogłaby wykonywać takie zdjęcia, do których aparat już się nie nadaje. W tym celu niezbędny jest obiektyw precyzyjny, dający obraz czysty o doskonałej ostrości równomiernie nasświetlony o dobrym wyrobieniu szczegółów obraz, który mógłby zachwycić każdego.

A więc żądajcie

KAMERY Z TESSAREM

Tessar Zeissa - to orle oko kamery

Wszystkie składy fotograficzne posiadają kamery z Tessarem do wszelkich zdjęć miniaturowych, na błonach, płytach lub wstępach kinematograficznych. Opisy bogato ilustrowane wysyła na żądanie bezpłatnie Carl ZEISS, Jena.

Pr 11 212-22.15

nie program na dziś, a na dziesiątki lat, ale od dziś.

— A dziś małe miasteczko nie gra żadnej roli w życiu Polski, w jej kulturze?

— Owszem, gra, posłuchaj — W tej chwili przez otwarte okno dobiegły podrygające tony z gramofonu z drugiego końca podwórza:

„Ze w małym miasteczku ktoś za tobą wylał z oczu łzy, a mała Rebeka w zamyśleniu czeka. — Ten gwałt, ten krzyk, ten tłum ja sobie wyobrażam.”

Pielgrzymka Zw. Młodych Narodowców do Częstochowy

Związek Mł. Narodowców urządza pielgrzymkę do Częstochowy, dla członków, ich rodzin i sympatyków.

Wyjazd z Poznania w sobotę 1 lipca br. przed południem — powrót w poniedziałek, 3-go lipca popołudniu.

Koszt przejazdu w obie strony około zł 12,50.

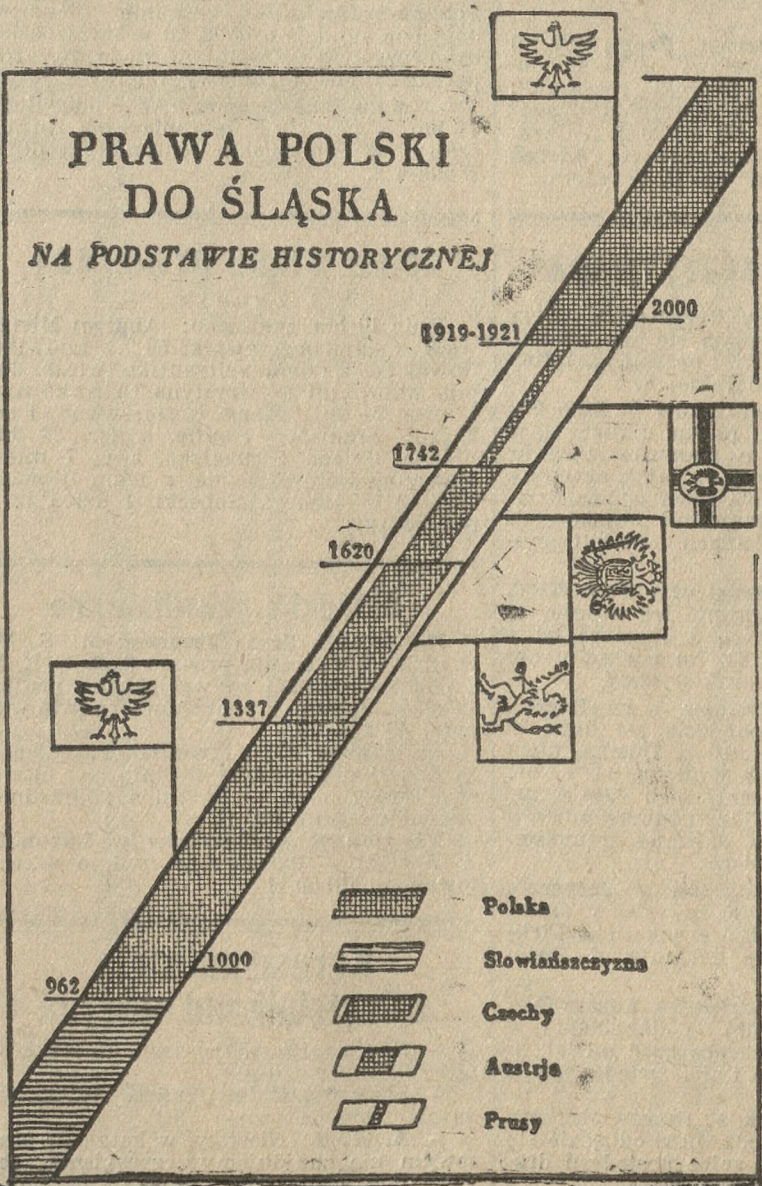
Zgłoszenia uczestników przyjmują: z miasta Poznania i powiatu poznańskiego: kol. Bogusław Kalczyński — w sekretariacie na miasto Poznań — św. Marcin 65 w podwórzu I. p. (obok sali Stron. Narod.); z innych powiatów: kol. Roman Mędlowski, sekretariat zarządu Wojewódzkiego w Poznaniu — św. Marcin 65 II. p. front.

Szczegółowy program pielgrzymki podamy później.

Kronika Organizacyjna

— Z zebrania Z. M. N. w Sadach. W niedzielę, dnia 28 maja br. odbyło się zebranie Z. M. N. w Tarnowie Podgórnem, Sekcja Sady. Zebranie zagał sekcyjny, witając przybyłego delegata zarządu powiatowego Z. M. N. Poznań, kol. Feliksa Holasza, oraz prezesa ogniska Tarnowo Podgórne kol. Nowaka. Kol. F. Holasz wygłosił referat p. t. „Kryzys gospodarczy w Polsce a masoneria”. Zebranie zakończono odśpiewaniem hymnu Młodych.

— Zebranie Związku Młodych Narodowców, ognisko Tarnowo Podgórne przy udziale ognisk: Ceradz Kościelny, Sady i Klekz. Dnia 8 czerwca rb. o godz. 20,30 zagał zebranie w obecności 80 uczestników prezesa ogniska, kol. Nowak, witając przybyłych z Poznania kolegów: posła Ryszarda Piestrzyńskiego, Feliksa Holasza i członków sąsiednich wiosek. Zkolei kol. poseł Piestrzyński wygłosił referat „O istocie ruchu narodowego w młodym pokoleniu”. Referatu wysłuchano w wielkim skupieniu, wynagradzając referenta burz aplauzów. Następnie kol. Feliks Holasz omówił w krótkich zdaniach kierunek i system pracy organizacyjnej. W dyskusji zabierali głos prezes Stronnictwa Narodowego, p. Pulwicki, p. Jankowiak i inni, a odpowiadał ref. kol. Holasz. Zebranie dobiegło końca, z werwą odśpiewano hymn Młodych, poczem prezes zamknął zebranie. (II)

Przeszło pół tysiąca lat panowali nad ludem śląskim obcy. Ślązak nie stracił ani wiary, ani języka ojczystego. Pozostał Polakiem. Dziś jest strażnikiem podziemnych skarbów — węgla, źródła olbrzymich bogactw. Koleje panowań obcych na Śląsku odtwarza wykres. (Z książki pt. „Śląsk” — Wydawnictwo R. Wegner w Poznaniu.)

Prosimy nie odkładać

„Kurjera Poznańskiego”

przed przejrzeniem
ogłoszeń „drobnych”Zainteresują Cię one
zkorzystają dla Ciebie!

nr 18 104

W środę wielki koncert

Na rzecz Stow. Pań Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo parafii św. Marcina, które już niejedną Izę otarło w krytycznych chwilach, odbędzie się w środę dn. 14 czerwca o godz. 20 w sali koncertowej św. Marcina koncert, którego program wypełnią uczniowie Wielkopolskiej Szkoły Muzycznej. W programie figurują m. i. utwory na dwa fortepiany Mozarta i Hollendera, koncert fortepjanowy St. Saensa, koncerty skrzypiec Mozarta i Brucha, śpiew solowy i zespołowy i i.

Ponieważ bilety są bardzo tanie, bo po 50 gr, 75 gr i 1 zł, umożliwiają się prawie każdemu złożenie ofiary na szlachetny cel: pomoc bliźniemu.

Ognisko żeńskie

Związku Młodych Narodowców

zawiadamia członkinie, iż w dniach od 1—3 lipca rb. urządzi Związek Młodych Narodowców pielgrzymkę do Częstochowy dla swych członków i ich rodzin. Koszta pielgrzymki (przejazd i nocleg) wynoszą 14,— zł. Zgłoszenia przyjmuje się codziennie do dnia 14 bm. włącznie w lokalu ogniska żeńskiego św. Marcin 65 od godz. 18,30 do 20-tej.

Prosimy o liczny udział

Zarząd.

SPORT

Gry sportowe

Dziś o godz. 18 walczy w koszykówce na boisku Warty Zw. Pracowników Umysłowych z Katowic z „Wartą”.

Lekka atletyka

Iso Hollo jest w świetnej formie. Zwyciężył on ostatnio w biegu na 3000 m w czasie 8:29,5; jako drugi przybył Lehtinen o kilka metrów zaledwie za zwycięzcą.

O puchar Davisa

Australja i Afryka Pol. 2:0. W pierwszym dniu spotkania w Londynie Crawford pokonał Kirby'ego 8:6, 6:1, 6:3; McGrath zwyciężył Robbinsa 7:5, 6:4, 4:6, 10:8.

Porażka Perry'ego. Znany ten angielski tenisista znajduje się w widocznie złej formie, bowiem uległ Stefaniemu (o jego zwycięstwie już donosiliśmy) 7:5, 4:6, 4:6, 4:6. Austin natomiast pokonał łatwo de Morpuro 6:4, 6:3, 6:2.

Pływanie

Turniej blyskawiczny piłki wodnej zorganizowany przez „Unję” o nagrodę przechodnią p. I. Koniecznego zgrupował tylko trzy drużyny, gdyż „PTP” wycofało się wobec niskiej temperatury wody. Wyniki meczów były następujące: „Unja” i „HCP” 4:1 (2:0). Bramki dla zwycięzców uzyskali: po dwie Richter i Maleszyński III. Honorowy punkt dla „HCP” zdobył z dalekiego strzału Lisewski, Sędzia p. Matczyński A. „HCP” i „AZS” 3:0 (0:0). Akademicy bronili się bardzo dobrze, lecz grali za ostro. Bramki uzyskał Lisewski dwie i jedną Poraziński z karnego. Sędzia p. Antoniewicz.

„Unja” i „AZS” 1:0 (0:0). Zwycięzcy mało kombinowali, grając słabiej niż w pierwszym meczu. Bramkę zdobył Richter. Sędziował p. Matczyński A. (wz)

Piłka nożna

„Fortuna” Duesseldorf zdobyła mistrzostwo Niemiec bijąc w finale „Schalke 04” 3:0 (1:0).

Różne

Kajakowe mistrzostwa Poznania zorganizowane przez Harc. Druż. Wilków Morskich przyniosły następujące wyniki: seniorzy 10 km. dwuosobowe: 1. „SMP” (Sibiński i Wachowiak) 48:58 min.; 2. „G. M. S.” Luboń (Tritt i Szajek) 50:23; 3. „Wilki Morskie” (Stelmazzyk i Jagła) 51:15; jedynki: „Wilki M.” (Zoellner W.) 53:24,9; 2. „SMP” (Wolniewicz) 53:50,3; 3. „Wilki M.” (Rozmiarek) 53:59,5; 1000 m. dwuosob.: 1. „Wilki M.” (Wachowiak i Polowczy) 4:29;

2. „GMS” (Trytt A. i Roszyk) 4:56,4; 3. „Wilki M.” (Skubiś i Molenda); jedynki: 1. „Wilki M.” (Kluczkowski) 5:02,8; 2. „Wilki M.” (Wygocki) 5:15,2; 3. „K. W. 28/32” (Czajkowski); juniorzy: 1000 m. dwuosob.: 1. „GMS” (Trytt P. i Stręk) 4:56,4; 2. „Wilki M.” (Sadowski i Schenk J.); 3. „Wilki M.” (Nadolny i Bazernik); jedynki: 1. „Wilki M.” (Matczyński) 5:45,4; 2. „Wilki M.” (Gaberek); 3. „Wilki M.” (Szypczyński). Konkurs jazdy zręcznościowej: 1. „Wilki M.”. W ogólnej punktacji o nagrodę przechodnią miejsk. kom. w I. zajęli: 1. „Wilki Morskie” 34 punkty, 2. „SMP” 11 p., 3. „Grono Mił. Sp.” Luboń 10 p., 4. „K. W. 28/32” 3 p. Kierownikiem biegów był p. Kwaśniewski. (wz)

Pięściarstwo

Węgry i Austria 9:7, pkt., mecz w konkurencji o puchar Europy środkowej rozegrano w sobotę w Wiedniu.

Tennis

Turniej o mistrzostwo Poznania rozpocznie się dziś, w poniedziałek, o godz. 16. Niedzielne gry z powodu mokrych kortów zostały odwołane. W turnieju przyrzekli swój udział tenisisci austriaccy panna Wolf i p. Metaxa, którzy do Poznania przybywają we wtorek.

RADJO

Wtorek, dnia 13 czerwca 1933 r.

Poznań (335 m) godz. 12.25 (Warszawa); godz. 12.35 (W); godz. 12.58 sygnał czasu; godz. 13.05 płyty gramof.; godz. 14.00 giełda; godz. 17.15 — 18.35 tr. z Warszawy; godzina 18.35 „Silva rerum”; godzina 18.50 „Świat książek”; godz. 19.05 „Kwadran współczesnej poezji francuskiej” — wygl. p. A. Kosko; godz. 19.40 (W); godz. 19.58 sygnał czasu; godz. 20.00 — 22.00 tr z Warszawy; godz. 22.00 sygnał czasu — kom.; godz. 22.15 muzyka taneczna z kaw. „Esplada”.

Warszawa (1412 m) godz. 7.00 audycja poranna, sygnał czasu i pieśń „Kiedy rano wstają zorze”; godz. 7.05 gimnastyka; godz. 12.25 codzienny przegląd prasy polskiej; godz. 12.35 duety operowe (płyty); godz. 12.55 dz. połudn.; godz. 14.55 płyty gramof.; godz. 15.05 wiadomości bieżące; godz. 15.10 kom. Państw. Inst. Eksp.; godz. 15.15 płyty gramof.; godz. 15.25 kom. gosp.; godz. 15.35 płyty gramof.; godz. 15.45 chwilka lotnicza i przeciwgazowa; godz. 15.50 płyty gramof.; godz. 15.55 kom. Państw. Urz. Wych. Fiz. i Państw. Zw. Sport.; godzina 16.00 koncert solistów: Iza Rola (Śpiew), Wł. Lewinger (skrzypce); godzina 17.00 skrzynka pocztowa; godz. 17.15 koncert symfoniczny; wyk.: Ork. Symfoniczna P. R. pod dyr. A. Dołyckiego; godz. 18.15 „Na świętej Górze Gostyńskiej” (z cyklu „Krajoznawstwo i turystyka”) — wygłosi prof. Al. Janowski; godz. 18.35 muzyka lekka (płyty); godz. 19.40 „Na widnokręgu”; godz. 20.00 „Święta tańca artystycznego” (z okazji I-go Międzynarod. Konkursu tańca artystycznego w Warszawie); koncert poświęcony polskiej muzyce tanecznej; wyk.: Ork. symfoniczna P. R.; w przerwie 20.50 dz. wiecz.; godz. 21.00 bieżące wiadomości rolnicze; godz. 21.30 recital śpiewaczy H. Dudziówny; godz. 22.00 muzyka taneczna; godz. 22.25 wiadomości sportowe; godz. 22.40 — 23.00 muzyka taneczna.

Programy zagraniczne: Praga (489 m) 19.25 koncert promenadowy, 20.20 słuchowiska, 20.40 koncert muzyki rosyjskiej; Mediolan (501 m) 20.30 „Księżna Chicago” opt. Kalmana; Rzym (441 m) 20.45 „I Cavalieri di Ekebu” op. Zandonai'ego; Wiedeń (517 m) 18.25 „Zygfryd” op. R. Wagnera.

RUCH W TOWARZYSTWACH

— Tow. Handlarzy Targowych. Zwyczajne zebranie odbędzie się we wtorek, dnia 13 bm. o godz. 17,30 na sali p. Jarockiej przy ul. Masztalarskiej 8.

— Związek b. Czwartaków — Koło Poznań odbywa w dniu 13 bm. o godz. 20 w kasynie podof. 58 p. p. plenarne zebranie, na którym wygłosi p. por. Pajak aktualny referat na temat: „Na czym polega działalność P. W. i organizacji wojskowych w pierwszych godzinach mobilizacyjnych”.

— Wydział Fryzjerski przy Tow. Młod. Przemysłowców. Zebranie we wtorek, 13 bm. o godz. 20 w lokalu p. Jarockiej przy ulicy Masztalarskiej 8. Na porządku obrad demonstracja charakterystyczna.

— Tow. Przemysłowców — św. Łazarz. Zebranie plenarne odbędzie się dnia 13 bm. o godz. 20 w lokalu p. Dusika, ulica Marsz. Focha 62. Ze względu na ważne obrady przybycie wszystkich konieczne. W okłacie Bożego Ciała podczas procesji uprasza się członków o liczne gromadzenie się pod sztandarem.

— Tow. Przemysłowców w Jeżycach. Plenarne zebranie odbędzie się w środę, dn. 14 bm. o godz. 19,30 w lokalu p. Firlika, ul. Kraszewskiego narożnik ul. Zwierzynieckiej.

— Komitet Tow. dzielnic Łazarz-Górczyn zwiędza Muzeum Wielkopolskie w dniu 15 bm. Tow., chcąc brać udział, uprasza się o podanie ilości zwiedzających do dnia 10 bm.

— Tow. śpiewu im. F. Nowowiejskiego. W środę, 14 bm. o godz. 19,30 odbędzie się zebranie plenarne w salce posterzeń drk. Dusika, ul. Marsz. Focha 62.

Jedynie
FLIT
zadawalnia
mnie

Pomaga mi bowiem
do wyniszczenia wszelkich
owadów i utrzymania
mieszkania w czystości.

Obrzydliwe owady!... Roznoszą one zarazki chorób i zanieczyszczają pożywienie. Należy je doszczętnie wyniszczyć. W tym celu rozpyła się Flit, który posiada moc owadobójczą, przyczem jest nieszkodliwy dla ludzi. Sprzedaż tylko w zakapslowanych złotych blaszankach z czarną opaką i żołnierzykiem. — Oryginalnego Flit'u na wagę nabyć nie można. Należy wystrzegać się naśladowictw.

Niszczy
Muchy
Komary, Mole
Pluskwy
Prusaki
Karaluchy

FLIT

ng 10 395

— Koło Śpiew. im. Bolesława Dembińskiego. Zebranie plenarne odbędzie się w poniedziałek, 12 bm. o godz. 20 w lokalu p. Wróblewicz. Chwaliszewo 68.

— Tow. Uczniów Handlowych. Zebranie odbędzie się w środę, 14 bm. o godz. 20 w „Ognisku” naszym przy Al. Marcinkowskiego 26. II dom. Na porządku obrad ciekawy referat kol. Seichert'a na temat „Morze w dziejach polskich”.

— Stow. b. Żołnierzy 86 pułku piechoty. Zebranie plenarne odbędzie się w dn. 14 bm. o godz. 20 w sali zebrań p. Beyerowej, pl. Bernardyński.

— Stow. Młodzieży Obywatelskiej — Poznań-Sródmieście. Zebranie plenarne odbędzie się dziś o godz. 20 w salce posiedzeń przy Al. Marcinkowskiego 26. Na porządku obrad ciekawy referat.

— Koło Kuźniczanek. W środę, dnia 14 bm. o godz. 16,30 zebranie Koła Kuźniczanek w Schronisku Ochroniarek, ulica Zielona 2.

KSIĘGI STANU GYWILNEGO

Zgony:

Dnia 10 bm. zgłoszono: Andrzej Mierzwiak, monter ogrzewnik, 59 l. Ludwika Kowalska, z domu Soltysyńska, właśc. domu, wdowa, 61 l. Krystyna Urbankówna, 1 mies. 24 dni. Marja Koziarkówna, 4 m. 7 dni. Stanisław Haupte, szofer, 36 lat. Felicja Helena Strugańska, 2 l. 7 mies. Marjanna Borowiczówna, z domu Głowińska, 49 l. Henryk Sobeki, 1 dzieć 12 i pół godziny.

Składki i pokwitowania

Na pomnik Serca Jezusowego: S. M. w intencji wygrania procesu 2 zł. — L. J. z podziękowaniem za wysłuchaną prośbę 10 zł. — Razem z poprzednio pokwitowanymi 49 złotych.

Na kaplicę św. Karmelitanek: Elsner za odzyskanie zdrowie Ewuni na ołtarz św. Teresy 5 zł. — Razem z poprzednio pokwitowanymi 104 zł.

Na głodnych robotników w Luboniu: Z. M. 50 zł. — Razem z poprzednio pokwitowanymi 151,50 zł.

Korespondencja z Czytelnikami naszymi

— Kopia. Prawo noszenia mieczyków nie zabrania (OK).

— Stały Czytelnik, Obudno. Wypowiedzenie trzymiesięczne. (K.)

— A. W. K. Niestety, w katalogu prasowym nie znajdujemy czasopisma ceglarsko-ceramicznego. (K.)

— B. M. Wilda. Radzimy upomnieć się o urlop, gdyż według ustawy urlop niewykorzystany przepada bez prawa do późniejszego wynagrodzenia pieniężnego. (K.)

— F. 10. Dotychczasowe szkoły średnie. Radzimy przegłądać w naszym piśmie komunikaty i ogłoszenia. (K.)

— W. M. Poznań. Do Ministerstwa Opieki Społecznej w Warszawie. (K.)

— P. Borkowski St. Sześć wzgl. dziewięć miesięcy, zależnie od okoliczności. (K.)

— S. P. 39. Równowartość bez odsetek 3690 zł. Może Pan domagać się około 60 procent równowartości z odsetkami za 4 lata do końca 1924 r. i od sumy tej dalsze zaległe odsetki za 4 lata. Odsetki według stopy ustanowionej w zapisie hipotecznym. (K.)

— D. J. G. W ciągu dwóch miesięcy po otrzymaniu odmownej decyzji może Pan wnieść skargę do Najwyższego Trybunału Administracyjnego w Warszawie. Skargę musi podpisać adwokat, a należy dołączyć do niej kwit za odpowiednią do zaskarżonej sumy opłatę stempłową. (K.)

— F. P. 39. Wystarczyło 3-miesięczne wypowiedzenie, żadna specjalna odprawa nie należy się według prawa. (K.)

— Międzychód. Do starostwa powiatowego. (K.)

— P. B. Cyranek. Poinformuje najlepiej Komisarjat Rzpl. Polskiej w Gdańsku. (K.)

— A. S. Śmigiel. Zna odpowiada jako obecna właścicielka przedsiębiorstwa za zaległości podatku przemysłowego poprzedniego właściciela. Skarga interwencyjna w tym wypadku nie ma widoków powodzenia. (K.)

— P. Wawrzyniak. Należy się cały miesiąc płatnego urlopu. (K.)

— Sz. P. J., Szamotyły. Szczegółów tych nie znamy. (K.)

— T. S. Tymczasem radzimy dobrze się uczyć. Na działalność polityczną i społeczną nadejdzie czas później. (K.)

— Helena. Tak przepisuje obecnie prawo: najwyżej 6 proc. rocznie, i nie można wypowiedzieć do 1 października 1934. (K.)

— S. B. Zaległość z odsetek może Pan wyegzekwować. (K.)

— R. M., Poznań. Bank ten nie urzęduje jeszcz i nie ma dotąd biur. (K.)

— Stały Czytelnik Kurj. Pozn. Miejski Przystałek dla Starców, Grobla 26; informacje plac Sapiieżyński 9, pokój 36. Zaskład dla Starców „Opatrzność”, ul. Bydgoska 6-7; opłata miesięczna 60 zł. (K.)

— H. S. Należy nabyć w urzędzie skarbowym odpowiednie świadectwo przemysłowe. (K.)

Za ogłoszenia i reklamę odpowiada administracja w osobie Antoniego Leśniewicza w Poznaniu.

Dnia 10 czerwca 1933 r. zmarła nagle na udar serca, namaszczona Olejami św., moja najukochańsza i nigdy niezapomniana żona, nasza droga siostra, bratowa i ciotka, ś. p.

Wanda Bakowska

z domu Weber.

Pogrzeb odbędzie się we wtorek, 13 b. m., o godz. 5 po poł. z domu żałoby ul. Dąbrowskiego 3.

W nieutulonym smutku pograżeni
mąż i rodzina.

Poznań, 12. VI. 1933 r.

Osobnych zawiadomień nie wysyła się.

Zakład Pogrzebowy Bracia Nowak. Poznań. Plac Nowomiejski 10. tel. 10-46.

dg 3745

Dnia 10 czerwca 1933 r., o godz. 18.30, zasnął w Bogu, opatrzony Sakramentami św., po długich i ciężkich, a cierpliwie znoszonych cierpieniach, mój najdroższy zięć, nasz dobry szwagier, ś. p.

Maksymiljan Petzelt

przeżywszy lat 62. W ciężkim smutku pograżona
teściowa i rodzina.

Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek, o godzinie 17, z domu żałoby.
Buk, 12. 6. 33. zg 19 096

Ekonomista - prawnik

b. urzędnik państwowy, długoletnia praktyka bankowo-administracyjna poszukuje administracji domu ewtl. ze stróżstwem. Pewność i referencje na żądanie. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zd 19 076.

W sobotę, dnia 10 czerwca 1933 roku, zmarła wraz ze swą córeczką w Kościanie po krótkich, lecz ciężkich cierpieniach, opatrzona Sakramentami św., moja najdroższa żona, nasza najukochańsza i nigdy niezapomniana córka, siostra, szwagierka, synowa, bratowa, siostrzenica, kuzynka i ciocia, ś. p.

Florjana Monika z Piwońskich Sobkowiakowa

Nabożeństwo żałobne odprawione zostanie w środę, 14. bm. o godz. 10 w kościele św. Marcina. zg 19 101

Pogrzeb odbędzie się w środę, 14. bm., o godzinie 17, z Zakładu św. Józefa, na cmentarz parafji św. Marcina przy ul. Bukowskiej. O powyższym uwiadamia

w głębokim smutku pograżona

Poznań, Piekary 20/21.

rodzina.

Dnia 11 czerwca 1933 roku, zmarła moja najukochańsza żona, nasza najdroższa matka, moja najlepsza córka, nasza dobra siostra, ś. p.

Jadwiga z Bielawskich Kozikowa

Pogrzeb odbędzie się w środę, 14. bm., o godzinie 5 po południu z kostnicy 7 Szpitala Okręgowego w Poznaniu, Wały Jana III, na cmentarz garnizonowy Nabożeństwo żałobne w piątek, 16. bm., o godz. 9 w kościele garnizonowym, o czym zawiadamia

w ciężkim smutku pograżona
rodzina.

zg 19 099

Poznań, ul. Łakowa 13. m. 5.

W Kruszwicy, Rynek 8. Telefon 14

osiedlił się

i zaczął przyjmować chorych

Dr. F. Janczewski

rg 10 399

Wózki dziecięce i sportowe

Leżaki, Meble Koszykowe

ŁÓŻKA METALOWE

dziecięce i dla dorosłych

najtaniej w firmie Pg 11 208-23,95

L. KRAUSE, Poznań

Stary Rynek 25/28 obok Starego Ratusza
Największy dom handlowy wózków dziecięcych w Polsce.
Rok zał. 1839 Tel. 50-51
WARSZTATY REPERACYJNE.

Kopalnia złota

świetna lokata kapitału,
niebываła okazja!

Pierwszorzędna, dawno zaprowadzona

kawiarnia i restauracja

z dużym ogrodem, cały rok świetnie prosperująca, we własnym domu, bez hipotek, bez konkurencyjnego interesu na miejscu, duże obroty, z pełną koncesją i dużymi zapasami towarów, z domem lub bez na sprzedaż ewentualnie zamienie na dom czystszy w Poznaniu lub w Bydgoszczy. Oferowany czynsz 18 000 zł., przy zaliczce 50 000 zł. Oferty do Kurjera Pozn. zg 19 097.

A. Koszewski

Stary Rynek 61

sprzedaje najtaniej

Łóżka metalowe
Leżaki - Hamaki
Meble ogrodowe
Wanny do prania
Kociółki do bielizny
Wanny kąpielowe
Bidety
Nasiadówki
Polewaczki
Lodownice

Pg 10 097-20,84

Krojczy

lecz tylko pierwszorzędna siła może się zgłosić z podaniem wym. pensji, odpis świadectw i dołączeniem fotografii. Oferty Kurjer Poznański ng 10 396

Dnia 12 czerwca 1933, zasnął w Bogu, po długich cierpieniach, opatrzony Sakramentami św., mój najukochańszy mąż, nasz najdroższy i nigdy niezapomniany tatuś, syn, zięć, brat, szwagier i wuj, ś. p.

Władysław Szulczewski

przeżywszy lat 41. Pogrzeb odbędzie się w czwartek, 15. bm. o godz. 4 po połud., z domu żałoby, ul. Żórawia 13, na cmentarz Jeżycki.

dg 3748

W ciężkim smutku pograżeni

żona, z dziećmi i rodzina.

Poznań, Wagrowlec, Żnin, Łopatki, Detroit St. Zjedn., Buk.

Zakład Pogrzebowy „Ceremonjal”. Towarowa 25. Tel. 31-80.

W poniedziałek, 12 czerwca 1933, o godz. 2,45 zasnął w Bogu, po długich, z anielską cierpliwością znoszonych cierpieniach, opatrzony św. Sakramentami, mój najukochańszy mąż, nasz drogi ojciec, syn, brat, teść i dziadek, ś. p.

Julian Perzyński

przeżywszy lat 65. Pogrzeb odbędzie się w środę, 14. bm., o godz. 3, z kostnicy cmentarza w Górczynie.

W ciężkim smutku pograżeni
żona z dziećmi i rodzina.

dg 3747

Poznań, ul. Matejki 52.

Osobnych zawiadomień nie wysyła się.

Zakład Pogrzeb. „Ceremonjal”. Towarowa 25. Tel. 3180.

Dnia 10 czerwca 1933 r., zasnął w Bogu, opatrzony Sakramentami św., po długich i ciężkich cierpieniach, nasz najukochańszy syn, brat, wujek, kuzyn i szwagier, ś. p.

Stanisław Hauffe

przeżywszy lat 36. Pogrzeb odbędzie się we wtorek, dnia 13. bm., o godz. 17.30 z kostnicy cmentarza Zmartwychwstańców.

W ciężkim smutku pograżona
matka, siostra, bracia i rodzina.

zg 19 098

Gevaert

PRZED
KAŻDYM DNIEM
ŚWIĄTECZNYM.

należy się zaopatrzyć
w
BŁONY
GEVAERT'A
EXPRESS
SUPERCHROM

Zapewniają doskonale zdjęcia
— Wyrób belgijski —

ng 10 393

Bona-wychowawczyni

inteligentna, miłej powierzchowności, kochająca swój zawód od zaraz potrzebna do 4-letniego chłopca w Poznaniu. Oferty Kurjer Poznański dg 3744.

Brzoški zielone

szafka od 20 gr począwszy dostarcza w większych ilościach furmankami do Poznania

Nadleśnictwo Babki
p. Krzesiny tel. 2.

zg 19 100

Trwała ondulacja

pierwszorzędnie, cena przystępna

IZDEBSKI

Plac Wolności 18. Tel. 31-12.
Pg 11 214-55,190

Piegi

usuwa pod gwarancją „Arela”-krem. Słoik 2 zł. J. Gadebusch. Poznań. Nowa 7. n 9 826

Walne Zgromadzenie

nijżej podpisanego Banku odbędzie się w środę, dnia 28 czerwca r. b. po południu o godz. 5 w Poznaniu w restauracji p. Jarockiego przy ulicy Masztalarskiej 8 z następującym porządkiem obrad:

1. Zagajenie, odczytanie i przyjęcie porządku obrad i wybór przewodniczącego.
2. Przedłożenie i zatwierdzenie bilansu oraz rachunku zysków i strat za rok 1932.
3. Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej i Rady Nadzorczej.
4. Uzupełniające wybory do R. N. i Kom. Rew.
5. Sprawy bieżące i wolne głosy.

Poznań, dnia 10 czerwca 1933 r.

zg 19 093

Bank Wielkopolski

Spółdzielnia z ogr. odpow. w likwidacji w Poznaniu

Rada Nadzorcza: (—) Mrówczyński, wice-prezes.

Oplata za wywóz śmieci na rok 1933/34.

Uchwałą Rady Miejskiej z dnia 31 maja 1933 r. ustanowiono w myśl § 4 uchwały gminnej z dnia 2. 5. 1933 r. wysokość opłaty za wywóz śmieci na rok 1933/34, przypadającej od wywozu 1 śmieciarki pełnego na 0,55 zł.

Poznań, dnia 3 czerwca 1933 r.

ng 10 391/2

Magistrat

(—) Ratajski,

(—) Ruge,

**Najmodniejsze dziś
płótna lniane na płaszcze i kostjomy**
poleca nowoutwarty
oddział Bazaru Wileńskiego
Poznań, ulica Fredry 6 wejście Wały Jana III. nr. 9
ma również na składzie
płótna lniane samodzielnymi rękawicami i ściereczkami
płaszcze, koszule i obrusy lniane
plachty żniwne worki dla rolnictwa i przemysłu
fartuchy, sienniki lniane i t. d.
Bazar Przemysłu Ludowego w Wilnie Oddział Poznań, ulica Fredry nr. 6
wg 19 095 Sp. odz. z o. odp. wejście Wały Jana III. nr. 9

Polski Import Herbaty
Tomasz Żółtowski
Gdańsk, Hopfengasse 74
(Poznań, tel. 63-01)
Herbaty
„Maharadża“
w różnych opakowaniach, sortymentach oraz luzem.
Herbaty oryginalne lub mieszanki luzem.
Dostawa franko!
zg 17 945

„Uwaga“ właściciele nieruchomości
Ogłoszenie w sprawie przejęcia wywozu śmieci przez gminę miasta Poznania w dzielnicy Wilda.
Powołując się na rozporządzenie policyjne, regulujące sposób wywozu śmieci w obrębie gminy m. Poznania z dnia 5. 10. 1927 r. (Orędownik Urzędowy stoł. m. Poznania z dnia 31. 12. 27 r. nr. 36, poz. 339) oraz zmianę tegoż rozporządzenia z dnia 31. 10. 1928 r. (Orędownik Urzędowy stoł. m. Poznania z dnia 12. 11. 1928 r. nr. 36, poz. 316) podaje się do wiadomości, że gmina stoł. m. Poznania przejmuje wywóz śmieci w dzielnicy Wilda z dniem 1. 7. 1933 r.
Właściciele nieruchomości wzywa się, aby przyjęli wiadomość do wiadomości (śmietniaki) do użytku i w dostępnym pracownikom zakładu pracy, polegającą na wnoszeniu próżnych i wywożeniu pełnych śmietniaków. Składanie do śmietniaków gruz ubudowanego jak i wlewanie wszelkich płynów, kwasów i chemikaliów żrących itp. jest wzbronione.
Poznań, dnia 8 czerwca 1933 r. ng 10 213/4
L. dz. XV/1. 7303/33 P. E.
Za Prezydenta Miasta: (—) Starzonek.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych:
1-linowy milimetr 50 groszy

Znak oferty naprzykład: n 2305, z 21205, d 1811
i t. d. = 1 słowo.
Drobne ogłoszenia przyjmuje się do godziny 11

1 SPRZEDAŻE

Bacność rzeźniczy!
Interes rzeźniczy, bardzo dobre położenie, przy ruchliwej ulicy na sprzedaż. Zgłoszenia: Gnieźnieńska 78. zdg 33 203/4

Parcele
wielki wybór okazjonalnych Poznańskich wprost od właściciela. Zamkowa 4 b mieszkanie 5 wejście Pocztowej. zdg 34 053/55

Meble najtaniej A. Baranowski
Poznań, Podgórna 13. Pg 11 193-23.59

Kajaki-skiadaki
marki „Piast” promiowane na Wystawie Sportów Wodnych w Warszawie 1933, poleca: „KaDeHa”. Harcerska Spółdzielnia, Poznań - Podgórna nr. 10. Generalne Przedstawicielstwo na Wojew. Poznańskie i Pomorskie. zdg 33 622

Stół
rozciągany tanio. Wrocławska 17, mieszkanie 7. zdg 33 512

Składy
mieszkaniami do wynajęcia rzeźniczo, Płucyński Wielkie Garbary 14. zdg 33 350

Rowerowe
ramy trurów, wyścigowe, balonowe. Tandem wyrabia Warsztat Mechaniczny „Erg”. Ogrodowa 16. zdg 33 420

Sprzedaż
dachówek azbestowo-cementowych „Eternit” powierze za odskądowaniem prowizyjnie emeryt. budowniczym technikom itp. przagnacym ubocznych zarobków. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 32 864

Krowy
wysokocielne, wycielone z cielętami rasy czarno-białej, wazę do 12 centnarów sprzedamy 30 sztuk. Kupulacy może z całej obory 100 sztuk wybrać najlepsze. Cena około 300 złotych. Majetność Edwardowo. Poznań. zdg 32 842

Waga
do bydła. Świn świeżo kompletnie wyreperowana, odmowlana - wzorcowana 250 złotych. Majetność Edwardowo. Poznań. zdg 32 846

Fordson
traktor do młocki, orki i do ciągnięcia z plugiem dobrze utrzymany gotowy użycia. 2 000 złotych. — Majetność Edwardowo. Poznań. zdg 32 845

Powózki
(dokard) samopojazd dwukółkowy, mahoniowy, gumach kulkowych łożyskach 1 000 złotych, taki sam czterokołowy, czterokołowy. Najlepszy fabrykator bardzo elegancki, utrzymywane jak nowe. 2 000 złotych sprzedam Majetność Edwardowo. Poznań. telefon 62-47. zdg 32 843

Rowery
pierwszorzednych marek od zł 180 odpowiedzialnym finansowo również ratami. Rymkiewicz, Wielkie Garbary 9. dg 3632

Skład
okazywy z mieszkaniem wydzierżawienie Kamieniec z piekarnią 3 składami sprzedam korzystnie. Smiśniewicz Środa, Kilińskiego. zdg 30 102

Tokarke
wiertarkę kuźnię polowa dymadło, maszyny do ciecia obreczy tanio rozsprzedaje „Przewodnik”. Św. Marcin 30. zdg 32 587

Parcele
704 mtr. przy Aleji Hetmańskiej tanio za gotówkę sprzedam. Ul. Szkolna 18. m. 4. zdg 29 649

Jadalnia
piękna stylowa rok używana debowomahoniowa, prywatnie tanio Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 33 006

Lampa
elektryczna gdańska tanio. Staszewski, Wyspiańskiego 15. skład zdg 33 132

Nowoczesna jadalnia mahoniowa
pierwszorzedne wykonanie, bardzo piękna okazjonalnie. Poznański Dom Komisowy, Dominikańska 3 Pg 11 229-24.3

Lódeczko
dziecięce, najlepsze gatunek okazywne. Staszewski, Wyspiańskiego 15. skład. zdg 33 133

Parcele
idealnie położone za Brama Warszawską bezpośrednio przy osiedlach „Dom Własny”. „Praca” wodociąg kanalizacja i światła na miejscu sprzedam bardzo tanio. Matecki Droga Debińska 11. Telefon 11-90 Pg 10 206/7-17 44/5

Pianino
sprzedam. Poplińskich 12 m. 20. zdg 32 927

Dwa
składy za dzierżawo. Właściciel Bittner, Wierzbicice 23. zdg 34 080

Meble używane
w dobrym stanie sprzedam. Agencja wykluczenia Informacje: Teper Piaskowa 3 II. p. m. 21 w godz. 10-3 zdg 33 722

Tanio
z powodu wyjazdu rozmaite szafy sprzedam domowe. Niegolewskich 10, mieszkanie 6. zdg 33 781

Kasę
rejestracyjną na 6 obług sprzedam tanio Krenc, Toruń. zdg 33 804

Gramofon
walizkowy tanio. Św. Marcin 32, m. 7. zdg 33 799

Skład
cukierków dobrze prosperujący — w śródmieściu z powodu wyjazdu natychmiast sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 773

Wille
dwumieszkańcowa ogród kanalizacyjny przy tramwaju 25 000 sprzedam. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 33 765

Lornetkę przyzmatyczną
8 X powiększ francuska, ubranie smoking na średnia figurę 20 mtr. sieć nowej sprzedam. — Podgórna 12 b m. 9. od 7-9 wieczorem. zdg 33 785

Sypialnia
brzoza kanadyjska, z róża — sprzedam tanio stolarnia. Wyspiańskiego 21. zdg 33 740

Wózek
dwukółowy. Lodowa 29. zdg 33 746

Skład
papieru z mieszkaniem sprzedam. Chwałiszewo 21.22. zdg 33 747

Drogerję
centrum, świetna egzystencja — sprzedam. Oferty Kurjer Poznań. zdg 33 820

Samochód
2 osobowy tanio. Bóznicza 8. od 17-19. zdg 33 918

Pinczerki
młode sprzedam Bóznicza 15. m. 3. zdg 33 879

Lódz
wiosłarska tanio sprzedam. Adres Kurjer Poznań. zdg 33 866

Parcele
600 m² przy Sołaczcu za małą wpłatą. Romana Szymańskiego 2. m. 5. zdg 33 862

Maszyna
z dużym pismem. Szkolna 78. m. 8. zdg 33 855

Meble
kupisz tanio, dobre po cenach własnych. ul. Wodna 10. zdg 33 823

Dom przedmieście Poznania 2 składy
jednomorgowy ogród owocowy 18 000, dochód 2 950. Grzeszkowski Poznań, Skarbowska 18. zdg 33 610

Kolonjalka
2 pokoje, kuchnia, magiel 2 500. Adres Kurjer Poznański zdg 33 927

Szafa
rozbita, radio 4 lampkowe, głośnikiem, szafa głośnikiem do gramofonu, maszyna do szycia, obraz, obraz Wierzbicice Pańska, trzy lampy elektryczne. — Strumyńska 5, m. 5. zdg 33 844

Motocykl
nowoczesny 400 zł. Czerniak Dąbrowskiego 18. zdg 33 959

Skład
kolonialny maglem prosperujący 2 pokoje, dzierzawa tania. Zgłoszenia Tomczak Wierzbicice 31. zdg 32 174

Powóz
kryty (Lando) sprzedam tanio. Jankowiak, Kościełna 43. zdg 34 074

Sztuce najlepsze Porcelana Ćmielowska Szkło Zawiercie
najtaniej tylko wprost Wroniecka 24, podwórko. Hurtownia Porcelany. zdg 34 069

Willa
murowana solidna, pietrowa, komfortowa 8 pokoi kuchnia i t. d., przytem 16 morg ogrodu, wszystko onarkonione w przeszlicznej okolicy stacja kolejowa, kościół szkoła w miejscu. Idealna rzecz dla emeryta lub na letnisko z powodu śmierci właściciela natychmiast do sprzedania. Cena 16 000, wpłaty 13 000 zł. — Zgłoszenia Kurjer Poznań. zdg 34 064

Urocz
położona parcela przy nowym Ogrodzie Botanicznym 1150 kw. m. szybko decydującemu się za gotówkę sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 978.

Wóz
na resorach mocny tanio na sprzedaż. W Garbary 18. m. 9. zdg 34 083

Plac
budowlany przy ul. Palacza 1500 mtr. kw. tanio na sprzedaż. Osiecki, Mostowa 2. zdg 34 044

Okazja
radio 4-lampkowe z głośnikiem i całym urządzeniem sprzedam. Nowy Rynek 5, m. 3. zdg 32 179

Dom
ładny, drewniany z ogrodem — sprzedam tanio, byle zaraz, Ludwikowska, Maków-Podhalański, Zakręt. zdg 33 912

Zakład fryzjerski
dobrze zaprowadzony sprzedam za 500 zł z powodu posiadania dwóch interesów. Hankiewicz, Janowiec Szeroka 2. zdg 33 910

Kolonjalkę
zaraz. Adres Kurjer Poznański zdg 33 888

Bardzo taniol!
Wypredaży płaszczy i kapeluszy damskich z powodu zmiany na inny dział. Nowa 11. I, wł. P. Jaworska. zdg 33 956

Restaurację
z koncesją, śródmieście, z powodu wyjazdu sprzedam. — Oferty Kurjer Poznań zdg 33 952

Planino
nowe korzystnie sprzedam. Grobla 29. m. 4. zdg 33 954

Skład
cukierków mieszkaniem, ruchliwa ulica, sprzedam. Adres Kurjer Poznań. zdg 33 947

Parcele
budowlana przy Słowackiego — sprzedam lub wydzierżawie na składnicę. Zgłoszenia: Cieszkowskiego 7, mieszkanie 6. zdg 33 944

Skład
spożywczy towarem, maglem — sprzedam. Adres Kurjer Poznań. Stary Rynek 17 455

Jadłodajnia
w pełnym biegu na sprzedaż. — Zgłoszenia Nowak, restauracja, Szewska. zdg 7456

4 sypialnie okazjonalnie
odda Dominikańska 3. Pg 11 218-24.5

Kilka jadalek dębowych okazjonalnie
Poznański Dom Komisowy Dominikańska 3. Pg 1 216-24.6

Restauracja
kawiarnia, koncesja, pracownia cukiernicza, piecem, mieszkaniem powód wyjazdu. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 017.

Dom
Swarzędzu, mieszkanie, obszerne ubikacje wolne 12 000. Dutkiewicz, Chwałiszewo 70. zdg 34 005

Pierzyny
puchowe tanio. Kreta 24. m. 3. zdg 34 015

Regały
do kolonialki do sprzedania. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 006.

Gabinet męski
cebrano okazjonalnie. Dominikańska 3. Pg 11 219-24.4

Okazyjnie
maszynna szycia, gramofon Parlophon z płytami. Przemysłowa 34. m. 6. zdg 34 050

Pierzynę
sprzedam korzystnie. Rybaki 14. m. 11. zdg 33 997

Samochód
dwuosobowy Chevrolet dobrym stanie. Turek, Smigiel, Rynek 23. zdg 33 987

5 KUPNA

Majątek
od 400-600 morg przy dobrej komunikacji i szosie kupie. Pośrednicy niewykluczeni. Oferty Kurjer Poznański zdg 32 816

Justophot
w dobrym stanie kupie. Oferty cena Kurjer Poznański dg 3 721

Wiatrówkę
kupie do ćwieków i do kul. — Oferty Kurjer Poznański zdg 33 128

Skład
cukierków albo pustą kupie. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 243

Srebro
złoto porcelane kryształ, dywan, meble kupuje „Lamus”. ul. Strzelecka 1. Pg 10 923-55.171

Majątek
od 400-600 morg przy dobrej komunikacji i szosie kupie. Pośrednicy wykluczeni. Oferty Kurjer Poznański zdg 32 816

Maszynę
do pisania walizkową kupie — Oferty Kurjer Poznań. zdg 33 805

Kupię
używany motocykl. Oferty Kurjer Poznań. zdg 33 802

Repozytorjum
do kolonialki i składni masła kupie. Biłski, Łąkowa 10. Tel. 50-47 zdg 33 916

Maszynę
damską używaną kupie, dobrze zapłać. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 976.

Pianino
dobre kupie, cena. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 039.

Samochód ciężarowy
na dwie tony, dobrze utrzymany, w dobrym stanie kupim. — „Ceres”, t. z o. p. Brusy, Pomorze. zdg 33 909

Samochód ciężarowy
6-cylindrowy, „Chevrolet”, bez opon i znaków rejestracji kupie. Może być uszkodzony. Podać cenę zaraz. Jan Andrzejczak, Kleczew, pow. Konin. zdg 33 906

Willkę
6-pokojowa w Poznaniu lub w pobliżu z ogrodem, pośrednicy wykluczeni. Zgłoszenia Kurjer Poznań. zdg 33 941

Telefoniczne
kabinę dwie kupie. Oferty do Kurjera Poznań. zdg 33 928

Rower
męski dobrym stanie kupi Poznański Dom Komisowy, Dominikańska 3. Pg 11 217-24.7

Pianino
kupie. Oferty cena Kurjer Poznań. zdg 34 001

6 KAMIENICE

Dom
w centrum Poznania z wpłatą 25 tys. kupie. Zgłoszenia do Kurjera Poznań. zdg 33 683

Willa
5 pokoi, ogrodem, wolna od podatków, przy Poznaniu, dogodna komunikacja, korzystnie sprzedam. Poznań, Tomczak Wierzbicice 31. zdg 34 033.

Willa
przy tramwaju, pięciopokojowa, wpłaty 10 000. Matecki, Rybaki 20 a zdg 33 819

Kamienicę
blisko Placu Wolności, czynsz 10 tys. cena 68 000 sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 824

Dom
sprzedam nowy dochód 50 000, cena 34 000, wpłaty 20 — 25 000 (Lazarz). Oferty Kurjer Poznański zdg 33 896

Wille
komfortowa w Puszczykowie, 9 pokoi z urządzeniem, wodociąg, światło elektryczne, ogród dekoracyjno-owocowy sprzedam. — Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 33 943

7 PIENIAZD

2-3 000
cichego wspólnika do płynnego interesu poszukuje, dobry zysk i gwarancja. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 915

2 000
poszukuje do przeprowadzenia pewnej transakcji, duży zarobek, gwarancja. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 040.

Dysponuję
gotówka sto tysięcy zł, poszukuję dobrej lokaty. Oferty do Kurjera Poznań. zdg 33 894

Kto
pożyczy urzędnikowi kolejowemu 500? Warunki podług umowy. — Oferty Kurjer Poznański zdg 33 957

300,—
pożyczki poszukuje, procent, objęcie mieszkania 5 miesięcy. — Oferty Kurjer Poznański zdg 7433

Wspólnika
4-5 tysięcy do branży meblowej najchętniej fachowca, szukam. — Oferty Kurjer Poznań. zdg 33 989

8 DO WYNAJĘCIA

7-pokojowe
wielkopanie, Matejki 56, na przeciw Parku Wilsona, wolne, remontowane ewentualnie z garażem, telefon 71-61 lub stróżka. zdg 33 510

Mieszkanie
siedmipokojowe w centrum miasta na III. p. wprost od gospodarsza ul. 3 Maja 1. 6. zdg 33 735

2
próżne pokoje z urządzeniem kuchni u starszej bezdzietnej wdowy za zgodą gospodarza, obejrzeć można 2-4 7-8 od 1. 7. do wynajęcia. Wierzbicice 29, m. 7. zdg 33 787

3
pokoje mieszkanie 1/2 roku zgóry dzierzawa i koszt ekumisyjne wydzierżawia gospodarz. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 708

Mieszkanie
3 pokojowe z całym komfortem od gospodarza do wynajęcia. Zgłoszenia Grudziemiec 90. zdg 33 710

Próżny
pokój parterowy, słoneczny dla małżeństwa bezdzietnego od gospodarza do wynajęcia. Powidzka 5 (Osiedle). zdg 34 031

Trzypokojowe
70,—, dwupokojowe 50,—, pokój kuchnia 22,—. Zielona 3, m. 21. zdg 33 854

Dwupokojowe
kuchnia 50 miesięcznie odszkodowanie 400. Nawrocka, Za Grobla 6. Pg 11 211-55.185

6 pokojowe
mieszkanie komfortowe w centrum miasta z centr. ogrzewaniem słoneczne, wynajmie. Oferty uprasza się składać do „Par”. Aleje Marcinkowskiego 11, pod nr. 23.94. Pg 11 210-23.93

Trzypokojowe
ul. Matejki, dwupokojowe, łazienki, Focha od gospodarza wynajmie zaraz. „Pawilon” Marszałka Focha 15. zdg 33 896

Dwupokojowe
umeblowane, kuchnia, łazienka, mieszkanie. Wierzbicice 30, m. 4 zdg 33 899

2 pokoje
umeblowane kuchnia i łazienka. II. p. ul. Matejki dom ogrodowy do wynajęcia. Zgłoszenia ul. Matejki 4. m. 6 godz. 2-4. Pg 11 213-24.1

Centrum
3 pokoje meblami odstapie. Adres wskaze Kurjer Poznański Stary Rynek 17 454

Mieszkania
komfort parkiet centralne 7 pokoi 180 5 pokoi 145 2 pokoje 600 na rok zgóry. III. piętro, Chelmońskiego 9. portier. zdg 7439

Ubikację
suterenu, wynajmie, warunek przeprowadzić ekumisie, rok dzierzawa 120 zł. Portier Pocztowa 20. zdg 34 019

9 SZUKA MIESZK.

Pokoju
i kuchni najchętniej od gospodarza śródmieście lub przedmieście. Oferty Oredownik Wilk. zdg 32 383

Mieszkania
jednopokojowe szukają dwie spokojne osoby (matka z córką) tylko od gospodarza, czynsz punktualny Dzierżawa zgóry. Oferty cena Kurjer Poznań. zdg 33 091

Mieszkania
2-3 pokojowe, kuchnia, przynależnościami ewentualnie meblami, pobliżu Starego Rynku poszukuje pewny płatnik Czynsz zgóry. Zgłoszenia „Par” Marcinkowskiego 11 pod 55.160. Pg 11 141-55.160

2 pokoi
lub 1 pokój z kuchnią wprost od gospodarza w śródmieściu lub początek Wildy poszukuje przedniego rodzina. Czynsz miesięczny regularnie. Zgłoszenia Kurjer Poznań. zdg 33 244

Dwupokojowego
kuchnia poszukuje. Zgłoszenia „Par” Al. Marcinkowskiego 11, pod 55.165. Pg 11 157-55.165

Poszukuję
dwupokojowego kuchnia ewent. próżnego używaniem kuchni urzędnicza stała. Oferty cena Kurjer Poznański zdg 32 500

Śródka
3-5 pokoi wprost od gospodarza. Agencja wykluczeni. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 018

Emeryt
poszukuje 3 lub 4 pokoi przynależnościami Jeżyce Lazarz. Sołacz. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 756

Poszukuję
mieszkania 2-1 pokojowego etatowy urzędnik państwowy. — Dzielnica obojetna. Pośrednicy wykluczeni. — Warunki Kurjer Poznań, pod zdg 33 758

Poszukuję
pokoju kuchnia wprost od gospodarza, czynsz zgóry — pół, ewentualnie rok. Oferty Kurjer Poznań. zdg 33 745

Mieszkanie
3 ewent. 6 pokojowe do wydzierżawienia, komfort centr. ogrzew. tuż przy Parku Wilsona. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 33 707

Rok zgóry
zapłać za mieszkanie 3-4 pok. centrum. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 715 lub telefonicznie: 20-97.

Szukam
dużego pokoju lub dwóch kuchni śródmieściu, płace zgóry, Agencja wykluczeni. Oferty Kurjer Poznań. zdg 33 893

2
pokój próżnych z urządzeniem kuchni w okolicy św. Marcina za zroda gospodarza poszukują dwie spokojne osoby. Czynsz punktualny. Zgłoszenia do Kurjera Poznań. zdg 33 851

Poszukuję
4-5 pokojowe mieszkanie, centrum od 1 sierpnia. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 042.

2-3
pokoi, kuchni, w śródmieściu od zaraz, wprost od gospodarza poszukuje. Oferty Kurjer Poznański zdg 32 860.

Urządnik
poszukuje 3 pokojowego mieszkania blisko śródmieścia. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 974

2 pokoje
kuchnia samotnie Łazarz. Zgłoszenia telefon 6598. zdg 34 068

Dwupokojowe
łazienka, nowymi meblami zaraz. Adres Kurjer Poznański zdg 33 950

Portjerstwa
poszukuje słuzacy-lokaj. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 797

10 ZAMIANA MIESZKANIA

Zamienie
3 pokoje z przynależn. na 2 pokoje z przynależn. Wierzbicice 43. m. 8.

11 POKOJE UMEBL.

Centrum
frontowy dwóm panienkom utrzymaniem po 90. Piekary 3 mieszkanie 3. zdg 32 819

Młodsza
służaca. Matejki 59 m. 10. zdg 33 145

Dwu-
jednospobowy, słoneczny. Małeckiego 5. m. 4. zdg 33 148

Niekrepujący
Patrona Jackowskiego 35. II. prawo. zdg 33 679

Panu
Jackowskiego 30. m. 9. parter. zdg 33 723

Pokój
słoneczny, utrzymaniem bez od 15. hm. do wynajęcia. Młyńska 3. m. 10. zdg 33 721

Ratajczaka
słoneczny. 11 a. parter. m. 83. od 15. 6. zdg 33 812

Pokój
halconowy 2 paniom. Mostowa 4 a. m. 10. zdg 33 808

Jednospobowy
pianino panu stanowisku Szkolna 13. 5. zdg 33 803

Skarbowsa 5
parter. 5. bardzo ładny. duży. frontowy dwuosobowy. kuchnia. elektryczność. zdg 33 806

Pokój
Poznańska 59. I. narożnik Jasnej zdg 33 801

Pani
Wielkie Garbary 1. m. 12. narożnik placu Bernardyńskiego. zdg 33 800

Pokoik
niekrepujący. Różana 10. Górny zdg 33 796

Pokoik
Woźna 9. m. 5. zdg 33 795

Półwiejska
5. m. 10. zdg 33 794

Frontowy
umeblowany Grobla 1 b. m. 8. zdg 33 732

Niedrogo
frontowe. Grunwaldzka 20 a. m. 7. od 15. zdg 33 734

Aleje
Marcinkowskiego 16. m. 18. zdg 33 778

Gwarna 10
ładny pokój wynajme. Mieszkanie 4. zdg 33 777

Aleje
Marcinkowskiego 20. tylny dom. prawo — 36. zdg 33 766

Małżeństwu
Kanałowa 6 parter prawo. zdg 33 764

Pokój
Ratajczaka 11 a. mieszkanie 101 zdg 33 791

Pokoje
Sew. Mielżyńskiego 22. m. 19. od 15. zdg 33 789

Pokój
panu. Szwajcarska 15 a. mieszka. 6 zdg 33 788

Czysty
frontowy. Działyskich 2. m. 5. zdg 33 786

Pokój
Romana Szymańskiego 9. m. 6. zdg 33 784

Dwuosobowy
Ratajczaka 11 a. m. 92. zdg 33 749

Pokój
czysty. Półwiejska 38. I. mieszkanie 6. zdg 33 532

Pokoje
15 i 25 złotych. Małeckiego 27. m. 6. zdg 33 762

Dwom
korzystnie. elektryczność. Długa 4. m. 9. front. zdg 33 817

Pokój
św. Marcin 64 III front. zdg 33 816

Dwuosobowy
jeden. Łakowa 16 I. prawo. zdg 33 815

Pokój
umeblowany. elektryczność. od 15. później. — Zielona 1. parter. prawo. zdg 33 814

Słoneczny
niekrepujący utrzymaniem — bez Dąbrowskiego 23 mieszkanie 7. zdg 33 706

Niekrepujący
czysty. św. Józefa 3. m. 8. zdg 33 709

Pokoik
tanio. Waly Jagielny 2 a. mieszkanie 30. zdg 33 712

1-2
pokoje umeblowane lub na biuro do wynajęcia. Fredry 4. III. p. zdg 33 714

Panów
na pokój przyniome od 6. Dąbrowskiego 27. I. m. 13. zdg 33 920

Balkonowy
frontowy do wynajęcia zaraz. — Bóznica 15. m. 3. zdg 33 880

Ogrodowa 11
m. 10. dwuosobowy 15. 6. wynajme. zdg 33 875

Mały
pani. Młyńska 3. m. 11. zdg 33 872

Frontowy
klatka. Wielka 6 — 16 zdg 33 871

Dwuosobowy
Woźna 1. I zdg 33 864

Elegancki
pokój wynajme solidnemu panu. Wyspiańskiego 10. m. 9. zdg 33 860

Skromny
panience. Skarbowsa 17. podwórze. parter. zdg 33 857

Śródmieście
Wrocławska 19. 4. frontowe. balkon. elektr. panom paniom biuro. zdg 33 856

Pokój
Jackowskiego 31. m. 7. zdg 33 853

Dwuosobowy
Żupańskiego 8. m. 3. zdg 33 852

Dwuosobowy
Rybaki 14. m. 21. zdg 33 846

Pokój
zaraz. Ratajczaka 17. m. 11. zdg 33 845

Elegancki
cena 25 złotych Polna 3. mieszkanie 5. zdg 33 837

Klatki
Kopernika 10 a. I. zdg 33 836

Niekrepujący
zaraz. później. Szyperka 3 m. 13 zdg 33 835

Ładny
pokój. Św. Wojciech 14/15. mieszkanie 3. zdg 33 834

Frontowy
pierwszego. Marcina 39 — 5. zdg 33 832

Dla
dwóch z fortepianem. Gannarska 2-2. zdg 33 829

Niekrepujący
Czesława 16 a. wysoki parter — prawo. zdg 33 830

Jednospobowy
lepszem panu. Plac Działowy 6 mieszkanie 8. zdg 33 827

Lepszem
panu. elektryczność. Grobla 30. m. 16. narożnik Garbar. zdg 33 825

Pokój
niekrepujący. elektryczność łazienka. centrum zaraz. Waly Kociuszk 5 m. 4. zdg 33 970

Niekrepujący
korzystnie utrzymaniem inteligentnemu. Ratajczaka 9. m. 8. zdg 33 842

Niekrepujący
sympatyczny. elektryczność — Górna Wilda 15. m. 6. zdg 34 021

2
umeblowane pokoje z osobnym wejściem od zaraz do wynajęcia. W. Garbary 18. m. 9. zdg 34 084

Pokój
elegancki panu. Półwiejska 1. m. 12. wejście Strzelecka. zdg 34 077

Czysty
frontowy. słoneczny. dobrze umeblowany elektryczność. — Waly Wazów 3 a. II. pietro. zdg 34 070

Działyskich
2 m. 2 pokój. zdg 34 013

Willa
tanio meblowany śród zieleni. Topolowa 6 I. koniec Ratajczaka. zdg 34 016

Telefon
duży słoneczny. Aleje Marcinkowskiego 2. mieszkanie 1. zdg 34 057

Pokoik
za usługę. Stroma 27 — 9. zdg 33 982

Odnwione
jeden. dwa balkonami tanio. — Stroma 27 — 9. zdg 33 983

Utrzymaniem
bez. Słowackiego 29. wejście Asnyka m. 3. zdg 34 045

20,—
pokoik. telefon. Małeckiego 35. m. 1. zdg 34 043

Czysty
pokój. Patrona Jackowskiego 11 — 2. zdg 34 037

Pokój
Szewska 9. m. zdg 34 041

Urządnik
poszukuje od 15. w śródmieściu niekrepującym wejściem. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 721

Poszukuję
lokalu centrum miasta na towary krótkie. Oferty Kurjer Poznański. zdg 33 725

Pokoju
próżnego. używaniem kuchni — małżeństwo. krawcowa. Oferty Kurjer Poznański. zdg 33 796

Szukam
pokoju z oddzielnym wejściem. Podać cenę. Oferty Kurjer Poznański. zdg 33 776

Pokoju
próżnego. używaniem kuchni — okolicy Bukowskiej Grunwaldzkiej. Zwierzynieckiej. — Oferty Kurjer Poznański. zdg 33 744

Poszukuję
pokoju umeblowanego do 20 zł. bliżej śródmieścia. Zgłoszenia Kurjer Poznański. zdg 33 319

Student
szuka pokoju 10 zł udziela lekcji. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 923

Panienska
szuka malego pokoiku niedrogo. okolica St. Rynek. Oferty Kurjer Poznański. zdg 34 085

Pani
pokoju łazienka, fortepianem. bez Oferty Kurjer Poznański. zdg 33 984.

12 SZUKA POKOJU

Urządnik
poszukuje od 15. w śródmieściu niekrepującym wejściem. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 721

Poszukuję
lokalu centrum miasta na towary krótkie. Oferty Kurjer Poznański. zdg 33 725

Pokoju
próżnego. używaniem kuchni — małżeństwo. krawcowa. Oferty Kurjer Poznański. zdg 33 796

Szukam
pokoju z oddzielnym wejściem. Podać cenę. Oferty Kurjer Poznański. zdg 33 776

Pokoju
próżnego. używaniem kuchni — okolicy Bukowskiej Grunwaldzkiej. Zwierzynieckiej. — Oferty Kurjer Poznański. zdg 33 744

Poszukuję
pokoju umeblowanego do 20 zł. bliżej śródmieścia. Zgłoszenia Kurjer Poznański. zdg 33 319

Student
szuka pokoju 10 zł udziela lekcji. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 923

Panienska
szuka malego pokoiku niedrogo. okolica St. Rynek. Oferty Kurjer Poznański. zdg 34 085

Pani
pokoju łazienka, fortepianem. bez Oferty Kurjer Poznański. zdg 33 984.

13 LOKALE

Skład
św. Marcin 77. wolny. Zgłoszenia Chwaliszewo 24 Jaroszyk. zdg 33 092

Skład
centrum z urządzeniem korzystnie sprzedam Oferty Kurjer Poznański zdg 33 779

Warsztaty, piwnice, stajnie
wolne. Jaskowska. Strzelecka 14 a. zdg 33 738

Lokalu
dogodnego na biuro, 4-7 pokojowego, centrum, telefonem, poszukuje od sierpnia poważna organizacja społeczno - zawodowa na dłuższy okres, najchętniej wprost od gospodarza. Oferty do Kurjera Pozn. pod zdg 33 743

Lokale
przemysłowo-handlowe 70 m kw. podwórze św. Marcin 23. 240 m kw. podwórze Wielka 18. wynajme zaraz administrator. Włkie Garbary 21. m. 8. zdg 33 705

Kolonjakę
zaprowadzona mieszkaniem sprzedam. Adres Kurjer Poznański. zdg 33 881

Składu
nadającego się na magazyn kapeluszy. Oferty Kurjer Poznański zdg 39 969

Lokal
z mieszkaniem centrum na każde przedsiębiorstwo oddam tanio. Oferty Kurjer Poznański. zdg 33 977.

Składu
centrum na papier poszukuje od gospodarza. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 028.

Składu
z mieszkaniem poszukuje Oferty Kurjer Poznański zdg 34 007.

Skład
kolonialny centrum mieszkaniem mażlem przyncypalnej ulicy zamienie na mały domek ogrodem Poznaniu. Oferty Kurjer Pozn. zdg 34 000

14 DZIERŻAWY

Poszukuję
dzierżawy 200-500 mórg dobrej ziemi od właściciela. Pośrednicy wykluczeni. Oferty Kurjer Pozn. zdg 32 849

Interes zbożowy
w małym mieście w dobrej okolicy bez konkurencji, istniejący od 30 lat. dla podeszłego wieku. wydzierżawie, 2 obszernie śpiżnicze szopy, stajnia, zarząd biuro i mieszkanie na dogodnych warunkach. Reflektanci posiadający potrzebne gotówki mogą się zgłosić do Kurjera Poznańskiego zdg 33 570

Poszukuję
od 1. 10. 1933 lub później dzierżawy od 600 do 8000 mórg od właściciela. Agenci wykluczeni. — Oferty Kurjer Poznański zdg 33 730

Skład
3 pokoje ubikację własnym domu 150 miesięcznie wydzierżawie Oferty Kurjer Poznański zdg 33 822

Kawiarenki
szukam celem dzierżawy Oferty do Kurjera Pozn. zdg 33 905

15 LETNISKI I UZDROWISKA

Krynica
„Wielkopolska“ najtaniej (od 6) najkulturalniej najprzyjemniej zdg 23 530

Letnisko
las. jezioro 4 zł dziennie. dobre utrzymanie. Kortus. Sieraków. Wieleńska 7. zdg 33 414

Puszczycówko
Willa Zofia. — Pokoje utrzymaniem. bez. zdg 33 612

Krynica
pensjonat odnowionej willi „Ulan“ centrum zdrojowiska. wytwornie prowadzony po ce nach umiarkowanych przyjmują tylko chrześcijan ng 10 023

Pokoje
umeblowane używaniem kuchni od zaraz trzy km od Poznania. las i woda 5 minut od domu. — Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 32 792

Czterotygodniowy
pobył na wsi zdołnemu książkowemu za zaprowadzenie książek gospodarczych i sporządzenie bilansu. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 33 963

Panienska
szuka letniska lipiec, blisko Poznania, dobrem utrzymaniem dogodna komunikacja. Oferty cena Kurjer Poznański zdg 34 012.

Kto
szlachetnych przyjmie niezamożnego młodzieńca dwuletniastoletniego, inteligentnego, pierwszą połowę września bezpłatnie na wypoczynek? Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 34 011.

22 ROZMAITE

Akuszerka
Kleinwłchterowa. Poznań, centrum, ul. Romana Szymańskiego 2. pierwsze pietro, lewo, drugi dom od placu Światokrzyskiego. zdg 30 994/5/6

Zelowne opnerek
systemem Ago. nieodznaczajaco. Musiał. św. Marcin 78. zdg 31 822

Obiady
domowe, obfite, smaczne. Waly Zygmunta Augusta 1. m. 8. zdg 32 806

Koncesja
pełen wyszynk oddam zaraz. — Oferty Kurjer Poznański rg 7457

Dziecko
zdrowe. oddam na własne. Adres Kurjer Poznański zdg 34 003

Kraszewskiego
19 — 10. zdg 34 035

Małżeństwu
15 czerwca. Prusa 18. m. 17. zdg 34 034

Balkonowy
korzystnie. Słowackiego 39 — 9. zdg 34 030

Pokój
panience. Gwarna 8 — 12. zdg 34 024

Jasna
12 m. 3. zdg 34 022

Słoneczny
frontowy, czysty z utrzymaniem. Waly Zygmunta Augusta 1. m. 8. zdg 32 307

Pokój
Łakowa 8 m. 8 zdg 33 903

Dwuosobowy
balkon. elektryczność Wielkie Garbary 1. m. 8. zdg 33 900

Dwuosobowy
Mickiewicza 18. m. 7. zdg 33 897

Dwuosobowy
panom — paniom. Skarbowsa 15. m. 9. zdg 33 898

Jedno-
dwuosobowy. — Mickiewicza 1. m. 4. zdg 33 966

Niekrepujący
frontowy zaraz. Zielona 7. mieszkanie 13. zdg 33 963

Panu
Półwiejska 29 m. 3. zdg 33 962

Pokój
Żupańskiego 2 a. m. 15. zdg 33 951

Pokój
sympatyczny. Wierzbicice 13. m. 22. zdg 33 942

Pokój
Wierzbicice 15. m. 4. zdg 33 939

Niekrepujący
Czesława 10 a. II lewo. zdg 33 940

Komfortowe
pokoje z pierwszorzednym utrzymaniem. Młyńska 2. m. 10. zdg 33 937

Pokój
Matejki 2. m. 2 zdg 33 930

Pokój
Kreta 6. m. 11. zdg 33 929

Małżeństwu
pokój. Górna Wilda 31. m. 9. zdg 33 922

Pokój
niekrepujący. Za Bramką 5 a. — mieszkanie 8. rg 7452

Pokój
Wielkie Garbary 43. m. 18. rg 7444

Panienska
na pokój. Wielka 1. m. 12. rg 7437

Pokoje
umeblowane. Łazarz odstąpię. Grottgera 4. Gehrmann. zdg 34 054

Słoneczny
elegancki. solidnemu. — Aleja Wielkopolska 4. willa przy moście do Solaczka zdg 33 992

Pokój
1-2 osobowy. Masztalarska 5 a. m. 9. zdg 33 991

26 ROZRYWKA

Kino „Muza“
Łazarz Focha 23 „Rozkaz Królowski“ zdg 33 726

Kino „Corso“
Tarzan Władca dżungli. zdg 33 782

Kino „Stinks“
„Noc upojeń“ Iwan Petrowicz. zdg 34 009

27 SZUKA PRACY

Ogłoszenia do 30 słów dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej cenie drobnych.

Uczciwa
dziewczyzna poszukuje posługi praniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 780

Gospodyni - kucharka
znająca dobrze kuchnie. wszelkie zaprawy, chów drobiu szuka posady od 1 lipca. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 33 731

Rolnik
dyplomowany kawaler Wielkopolań z 15-letnią praktyką w najlepszych majątkach Pomorza i Poznańskiego. obeznany gruntownie z wzorową uprawą ziemi. umiejętne stosowanie nawozów sztucznych. drenarże plantacje roślin przemysłowych i warzywnych. leczenie i chów inwentarży żywych dobry organizator roboty zyskowny nawoszczony energiczny z najlepszymi poleceniami znanych P.P. Ziemiann przyjmie z dniem 1. VII. br. odpowiednie stanowisko. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 31 807

Wzorowy rolnik
kawaler lat 35. obecnie 8 lat w posiadzie samodzielnego niewyprowadzanej, pragnie zmienić posade na odpowiednie stanowisko od 1. 7. 33. Łaskawe zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego pod dg 3 720

Posługaczka
czysta i zaufana z dobrymi świadectwami poszukuje posługi Łaskawe oferty proszę składać do ekspedycji Kurjera Poznańskiego pod zdg 33 173

Miła
panienka z dobrej rodziny poszukuje posady do dzieci. Oferty pod „lat 22“ Biuro Ogłoszeń. Bydgoszcz. Dworcowa 54. ng 10 354

Przyjmę
pranie i upratnianie. Strumykowa 30. mieszka. 13. zdg 33 895

Przystojna
wykształceniem, muzykalna, kilka lat praktyki biurowej, referencje przyjmie posade sekretarki, maszynistki, kasjerki ewentualnie wychowawczyni. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 431

Biurowa
szuka posady biurze lub podobnej instytucji. Oferty Kurjer Pozn. zdg 33 478

Sekretarz dominjalny
ksiązkowy korespondent polskoniemiecki z kwalifikacją dziedziny drobiu gosp. dom., leśnictwo, siła znakomita, doświadczona z inicjatywa, szuka posady. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 25 840

Technik dentystyczny
dzielnij sumienny pracowity poszukuje posady, małe wynagrodzenie. Opalewski Rawicz, zdg 33 571

Posługi
poszukuje — sumienna z poleceniem. Oferty Kurjera Poznański zdg 33 576

Inteligentna
panienka znająca muzykę poszukuje posady na okres wakacji możliwie na wyjazd. Oferty Kurjer Poznański zdg 31 348

Nauczycielka
starsza wyższe wykształcenie. doskonała konwersacja francuska. obecnie posade przez wakacje lub stale. Zgłoszenia: Orłowska. Lwów. Skarbowska 10. zdg 33 600

Leśnik
fachowiec, lat 34. z małą rodziną poszukuje posady, wymagania skromne. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 33 578

Urządnik
gospodarczy, czteroletnia praktyka — poszukuje posady od 1 lipca. Łaskawe zgłoszenia kierować: Stefan Podlaszewski, Łojewo — Matwy pod Inowrocławiem. ng 10 364

Nauczycielka
młoda z praktyką pozwoleniem nauczania. chlubnymi świadectwami przyjmie posade od roku szkolnego do młodszych dzieci. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 32 649

Rządca gospodarczy
z szkoła rolnicza 12 lat praktyki, z bardzo dobrymi świadectwami i poleceniami. w ostatniej posadzie 5/4 roku poszukuje posady zaraz lub później. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański pod zdg 32 946

Poszukuje
posady urzędniczka gosp. 31 lat, 14 lat praktyki, żonaty, energiczny, sumienny i doświadczony rolnik obecnie na posadzie z powodu zmian stosunków rodzinnych od 1 lipca. Warunki skromne. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 33 720

Dziewczyna
skromna, pracowita poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 719

23 OZENKI

Z powodu
przejęcia po rodzicach składu bliawatów wartości 10 000 zł poszukuje córka jedynaczka lat 21 meża, kawalera do lat 30, przystojnego dobrego charakterem, z gotówką do 6 000 zł. Dyskrecja zapewniona Zgłoszenia o ile możności z fotografią do Kurjera Poznańskiego zdg 33 831

Która
z pań, zgrabna, do lat 25, pochodząca z dobrej, zamężnej rodziny, będąc na letnisku w Gdyni, żelaczecznym w celu matrymonialnym kawalera — urzędnika państwowego VIII stopnia? — Oferty Kurjer Pozn. zdg 33 911

Bogaty
przemysłowiec poszukuje dobrej, łagodnej, inteligentnej, ładnej żony, katolickiej, brunetki szczupłej, lat 25-35. Posag pożądany, lecz nie konieczny. Pośrednictwo rodziców lub krewnych mile widziane. Ścisła dyskrecja zapewniona. Łaskawe oferty z fotografią, która się zwróci, do Kurjera Pozn. zdg 33 895

25 MUZYKA

Kwartet
lub kwintet z najnowszym reneruwarem salonowo - dancingowym zechce swe oferty złożyć z podaniem ostatecznych warunków z fotografia Esplanada. Toruń. zdg 33 999

24 NAUKA

żeńskie
Kursy Techniczne
Poznań, Kraszewskiego 17 mieszkanie 15. Przygotowanie średnie (sześcioklasowe). Urzędnikom znika. Pg 10 926/7-55.172/3

Poszukuje
lekcyj francuskiego, konwersacji. — Oferty Kurjer Poznański zdg 33 754

Uczennice
szkoł średnich przyjmujemy. — Trokiewska opieka, zdrowe odżywianie. Miesięcznie 105 zł. Z. A. Koczarowski. Poznań, Kreta 23. I. zdg 33 936

Na Wiosnę dla Panów
koszule sportowe i wierzchnie jedwabne, panamowe, zefirowe, trykotowe poleca po cenach fabrycznych Fabryka Bielizny, Dom Płócien J. Schubert, Wrocławska 3. Sportowe koszulki dla chłopców w wielkim wyborze. Przyjmujemy także asygnaty Kredyt Pg 10 882-13,86

Masażystka
Kwiatowa 9. m. 10. zdg 33 729

Eksternisty
do współpracy poszukuje. Oferty Kurjer Pozn. zdg 33 743

Wyjątkowa
okazja przewozu towarów samochodem do Gdyni po cenie samokosztu. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 33 753

Oddam
na własność pięcioletnią słiczną inteligentną dziewczynkę. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 716

Dziewczynkę
6 miesięczną oddam na własność, bez wynagrodzenia. Oferty Kurjer Pozn zdg 33 853

Krawcowa
pierwszorzedna szyje suknie komplety tanio elegancko. Romana Szymańskiego 9 frontowa sutereana. zdg 33 823

Dziecko
oddam za własne. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 33 840

Sukienki
lekkie ładnie szycie od 8 zł Chelmońskiego 17. zdg 34 073

Kresów - lektorka
czysta talentem, kilkoma językami starszym chorzym. Oferty Kurjer Pozn zdg 34 067

3 letniego
chłopca oddam wychowaniem dobrej rece. Skromne wymagania. Oferty Kurjer Pozn. zdg 34 063

Suknie
eleganckie podług najnowszych jurnali wykonuje. — 27 Grudnia 20 — 19, podwórze parter. zdg 33 890

Mereżkę na doczekaniu
Farbiarnia, Pocztowa 27. zdg 33 953

23 OZENKI

Z powodu
przejęcia po rodzicach składu bliawatów wartości 10 000 zł poszukuje córka jedynaczka lat 21 meża, kawalera do lat 30, przystojnego dobrego charakterem, z gotówką do 6 000 zł. Dyskrecja zapewniona Zgłoszenia o ile możności z fotografią do Kurjera Poznańskiego zdg 33 831

Która
z pań, zgrabna, do lat 25, pochodząca z dobrej, zamężnej rodziny, będąc na letnisku w Gdyni, żelaczecznym w celu matrymonialnym kawalera — urzędnika państwowego VIII stopnia? — Oferty Kurjer Pozn. zdg 33 911

Bogaty
przemysłowiec poszukuje dobrej, łagodnej, inteligentnej, ładnej żony, katolickiej, brunetki szczupłej, lat 25-35. Posag pożądany, lecz nie konieczny. Pośrednictwo rodziców lub krewnych mile widziane. Ścisła dyskrecja zapewniona. Łaskawe oferty z fotografią, która się zwróci, do Kurjera Pozn. zdg 33 895

25 MUZYKA

Kwartet
lub kwintet z najnowszym reneruwarem salonowo - dancingowym zechce swe oferty złożyć z podaniem ostatecznych warunków z fotografia Esplanada. Toruń. zdg 33 999

24 NAUKA

żeńskie
Kursy Techniczne
Poznań, Kraszewskiego 17 mieszkanie 15. Przygotowanie średnie (sześcioklasowe). Urzędnikom znika. Pg 10 926/7-55.172/3

Poszukuje
lekcyj francuskiego, konwersacji. — Oferty Kurjer Poznański zdg 33 754

Uczennice
szkoł średnich przyjmujemy. — Trokiewska opieka, zdrowe odżywianie. Miesięcznie 105 zł. Z. A. Koczarowski. Poznań, Kreta 23. I. zdg 33 936

26 ROZRYWKA

Kino „Muza“
Łazarz Focha 23 „Rozkaz Królowski“ zdg 33 726

Kino „Corso“
Tarzan Władca dżungli. zdg 33 782

Kino „Stinks“
„Noc upojeń“ Iwan Petrowicz. zdg 34 009

27 SZUKA PRACY

Ogłoszenia do 30 słów dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej cenie drobnych.

Uczciwa
dziewczyzna poszukuje posługi praniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 780

Gospodyni - kucharka
znająca dobrze kuchnie. wszelkie zaprawy, chów drobiu szuka posady od 1 lipca. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 33 731

Rolnik
dyplomowany kawaler Wielkopolań z 15-letnią praktyką w najlepszych majątkach Pomorza i Poznańskiego. obeznany gruntownie z wzorową uprawą ziemi. umiejętne stosowanie nawozów sztucznych. drenarże plantacje roślin przemysłowych i warzywnych. leczenie i chów inwentarży żywych dobry organizator roboty zyskowny nawoszczony energiczny z najlepszymi poleceniami znanych P.P. Ziemiann przyjmie z dniem 1. VII. br. odpowiednie stanowisko. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 31 807

Wzorowy rolnik
kawaler lat 35. obecnie 8 lat w posiadzie samodzielnego niewyprowadzanej, pragnie zmienić posade na odpowiednie stanowisko od 1. 7. 33. Łaskawe zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego pod dg 3 720

Posługaczka
czysta i zaufana z dobrymi świadectwami poszukuje posługi Łaskawe oferty proszę składać do ekspedycji Kurjera Poznańskiego pod zdg 33 173

Miła
panienka z dobrej rodziny poszukuje posady do dzieci. Oferty pod „lat 22“ Biuro Ogłoszeń. Bydgoszcz. Dworcowa 54. ng 10 354

Przyjmę
pranie i upratnianie. Strumykowa 30. mieszka. 13. zdg 33 895

Przystojna
wykształceniem, muzykalna, kilka lat praktyki biurowej, referencje przyjmie posade sekretarki, maszynistki, kasjerki ewentualnie wychowawczyni. Oferty Kurjer Poznański zdg 33 431

Biurowa
szuka posady biurze lub podobnej instytucji. Oferty Kurjer Pozn. zdg 33 478

Sekretarz dominjalny
ksiązkowy korespondent polskoniemiecki z kwalifikacją dziedziny drobiu gosp. dom., leśnictwo, siła znakomita, doświadczona z inicjatywa, szuka posady. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 25 840

Technik dentystyczny
dzielnij sumienny pracowity poszukuje posady, małe wynagrodzenie. Opalewski Rawicz, zdg 33 571

Posługi
poszukuje — sumienna z poleceniem. Oferty Kurjera Poznański zdg 33 576

Inteligentna
panienka znająca muzykę poszukuje posady na okres wakacji możliwie na wyjazd. Oferty Kurjer Poznański zdg 31 348

Nauczycielka
starsza wyższe wykształcenie. doskonała konwersacja francuska. obecnie posade przez wakacje lub stale. Zgłoszenia: Orłowska. Lwów. Skarbowska 10. zdg 33 600

Leśnik
fachowiec, lat 34. z małą rodziną poszukuje posady, wymagania skromne. Zgłos

Rolnik

fonaty długoletnia wszechstronna praktyka w Poznańskim, Niemcech, Królestwie — energiczny, zamilowany dokładną znajomością uprawy ciężkiej ziemi, buraków cukrowych, hodowla inwentarza zarodowego, weterynaryj, przysięmle posade od 1 lipca rb. lub później. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 33 718

Dziewczyna

dobrze polecona, pracowała 4 lata na majątku gospodynin-kucharka, szuka posady w mieście. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 33 811

Dziewczyna

uczciwa, zaufana, z dobrym gotowaniem, prasowaniem szt. bielizny, dobrymi świadectwami, szuka posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 33 885

Służąca

do wszystkich poszukuje posady także na letnisko. Oferty Kurjer Pozn. zdg 33 904

Pomocnik

gastroonomiczny z 6 letnią praktyką poszukuje posady od 1 lipca może złożyć kaucję. Oferty Kurjer Pozn. zdg 33 736

Nauczycielka

z dłuższą praktyką francuskiej, niemieckiej, muzyka, rysunki, zdołność, doskonałe referencje, poszukuje posady od roku szkolnego lub od 1 lipca. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 33 741

Ogrodnik

kawaler, wykwalifikowany, znający pszczeniństwo, poszukuje stałej posady. Oferty Franciszek Lecki, Chartowo, p. Poznań I, zdg 33 742

Młodszy

urzędnik gospodarczy — 5 lat praktyki szuka posady bez wynagrodzenia pieniężnego. Oferty Kurjer Pozn. zdg 33 750

Gospodyni - kucharka
pierwszorzędna poszukuje posady w lepszym domu względnie do samotnej osoby. Oferty p. adr. Działkowskich 8, mieszkanie 27, zdg 33 711

Posługaczka

uczciwa, pracowita, poszukuje posady od zaraz, szczerze. Oferty Kurjer Pozn. zdg 33 810

TEATRY

Poznań, poniedziałek, 12. 6. TEATR POLSKI: Dziś — „Dr. Julia Szabo”.

Wtorek, 13. 6. „Tak a nie inaczej”, ostatnie 4 gościnnie występy p. Mariusza Maszyńskiego.

Środa, 14. 6. „Dr. Julia Szabo”.

Czwartek, 15. 6. „Tak a nie inaczej”.

Piątek, 16. 6. „Dr. Julia Szabo”.

TEATR NOWY: Dziś — „Walec królowej”, występ Jerzego Leszczyńskiego.

Wtorek, 13. 6. „Walec królowej”, występ Jerzego Leszczyńskiego.

Bydgoszcz, wtorek, 13. 6. TEATR MIEJSKI: o godz. 8: „Panna w koszarach”.

Środa, 14. 6. „Fräulein Doktor”.

KINA

Poznań, poniedziałek, 12. 6. APOLLO: „Straszna noc”.

AURORA: „Pat i Patachon, chłopcy do rzezy”.

COLOSSEUM: „Bezimienni Bohaterowie”.

CORSO: „Tarzan władca dżungli”.

METROPOLIS: „Bracia Karamazow”.

MUZA: „Rozkaz królewski”.

ODEON: „Ben Hur”.

ORZEL: „Nieuchwytny bandyta” i „Zwycięstwo detektywa”.

RENAISSANCE: „Gwiaździsta Eskadra”. Nadprogram: „Nowości ze świata”.

ROXY: „Harrold Lloyd”.

SLONCE: „Morderstwa przy Rue Morgue”.

SFINKS: „Noc upojenia”.

TECZA: „Szary Dom”.

WILSONA: „Odrodzenie”.

Bydgoszcz, wtorek, 13. 6. APOLLO: „Gdy kobieta jest piękna”.

BAŁTYK: „Król Prerji”.

KRYSTAL: „Boczna Ulica”.

REWJA: „Iwonka” i „Nie chce być królem”.

SLONCE: „Pan X. Tajemniczy osobnik Londynu”.

Posługi

poszukuje sumienna z poleceniem od zaraz. Oferty Kurjer Pozn. zdg 33 792

Uczciwa

do wszystkich poszukuje na wyjazd. Oferty Kurjer Pozn. zdg 33 884

Dwie

panny z lepszego domu poszukują jakiegokolwiek posady z szczerem. Łaskawe zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdg 33 883

Elektromonter

poszukuje miejsca na majątku przeprowadzenia remontu instal. elektrycznej i gromochronów wraz z założeniem nowej chociaż na krótszy czas. Wykonuje instal. mieszkaniową po najniższych cenach. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 33 882

Służąca

dobrze polecona, szuka posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 33 876

Służąca

gotowaniem, praniem od 15. Oferty Kurjer Pozn. zdg 33 860

Dziewczyna

poszukuje posady do wszystkich świadectwami 15. lub 1. Oferty Kurjer Pozn. zdg 33 868

Szukam

posady gotowaniem i praniem. Oferty Kurjer Pozn. zdg 33 849

Posługaczka

młodsza pracownica, poszukuje posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 33 847

Dziewczyna

poszukuje posady do wszelkiej pracy. Oferty Kurjer Pozn. zdg 33 826

Młodsza

dziewczyna, uczciwa z gotowaniem i praniem szuka posady od 2-3 osób od 1. 7. Łaskawe oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 33 925

Dziewczyna

dobrymi świadectwami poszukuje posady do wszystkiego. Oferty Kurjer Pozn. zdg 33 924

Krawcowa

domowa poszukuje pracy również w domu, króć pierwszorzędny. Oferty Kurjer Pozn. zdg 33 841

Dziewczyna

z prowincji szuka posady lub posługi do wszystkiego od 15. lub 1. Oferty Kurjer Pozn. zdg 33 839

Poszukuje

posady lub posługi. Oferty Kurjer Pozn. zdg 33 838

Bufetowa

dzielna, inteligentna, poszukuje posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 34 079

Uczciwa

posługaczka poszukuje posługi. Oferty Kurjer Pozn. zdg 34 076

Dziewczyna

samodzielnym gotowaniem, poszukuje posady od 15. Oferty Kurjer Pozn. zdg 33 985

Panna

poszukuje posady najchętniej do bezdzietnych. Oferty Kurjer Pozn. zdg 33 979

Bona

wychowawczyni, muzyka, szczerze, nauka, referencje, praktyka, szuka posady. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 34 038

Młoda

dziewczyna, skromna, szuka posady do wszelkiej prac domowych. Oferty Kurjer Pozn. zdg 34 049

Syn drogerzysty

lat 18 (sumienny, 5 gimnazjum, poszukuje posady ucznia na dentystę, drogerzystę, lekniaka zegarmistrza z wolnym utrzymaniem zaraz. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 34 048

Ekspedjentka

z branży cukierniczo-piekarskiej szuka posady. Łaskawe zgłoszenia K. Kaźmierczakówna, Sławno, poczta Lubasz, pow. Czarnków, zdg 33 913

Gospodyni

starsza szuka posady, najchętniej w samotnej osobie. Oferty K. D. 76 238 poczta restante Ostrów Wlkp. zdg 33 908

Poszukuje

posady były urzędnik, gwarancja 1 000. Zgłoszenia — Bendowski, Grablewo, p. Grodzisk, zdg 33 907

Posługi

całodziennej z dobrym gotowaniem poszukuje. Oferty Kurjer Pozn. zdg 33 902

Gospoia

poszukuje posady do samotnej osoby zaraz. Oferty Kurjer Pozn. zdg 33 891

Młodsza

dziewczyna szuka posady do wszelkiej prac domowych. Oferty Kurjer Pozn. zdg 33 967

Panienska

lat 16, do dzieci lub do posyłek szuka posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 33 960

Poszukuje

posady do wszelkiej pracy domowej z gotowaniem praniem, z dobremi świadectwami lub jako posługaczka. Oferty Kurjer Pozn. zdg 33 964

Dziewczyna

dobrze polecona poszukuje posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 33 961

Osoba

poszukuje pracy na majątku do drobnej lub chlewniej trzody najchętniej okolica Gniezno. Oferty Kurjer Pozn. zdg 33 931

Nadmłynarz

lub młynarz samodzielny, chętnymi świadectwami, poszukuje posady może złożyć kaucję 1 500 gotówka. Pensią podbur urody. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 34 002

Inteligentna

dobrej rodziny, szuka posady biurowej, kasjerki lub do dzieci z utrzymaniem. Oferty Kurjer Pozn. zdg 34 008

Pryw. hum. i neohum. Gimnazjum żeńskie „im. Królowej Jadwigi“ Lucyna Sokolnickiej

W Poznaniu — z pełnymi prawami szkół państwowych i sześcioklasowa Pryw. Szkoła Powszechna

przy temże gimnazjum przyjmują wpisy do wszystkich klas w kancelarii szkolnej pl. Świętokrzyski 4, II p. codziennie o godz. 11-1. Telefon 59-85. Dla zamiejscowych uczennice internat na warunkach bardzo przystępnych. Mieszkanie prywatne: Ogrodowa 13, I. Tel. 32-90

Lucyna Sokolnicka

właścicielka i przełożona gimnazjum. Egzaminu wstępne do klas szkoły powszechnej w środę, 14 czerwca o godz. 10-tej. Egzaminu do wszystkich klas gimnazjalnych 16 i 17 czerwca o godz. 8.

Poszukuje

posady od 15. 6. 1933 do wszystkiego. Oferty Kurjer Pozn. zdg 33 955

Dziewczyna

dobrze polecona szuka posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 34 052

Krawcowa

na wszelką garderobę damską, dziecięcą, przeróbki, szuka posady poza dom na majątek. Oferty Kurjer Pozn. zdg 33 921

Wdowa

poszukuje posady do wszystkiego. Łaskawe zgłoszenia Wodna 4, m. 6. zdg 33 998

Poszukuje

posługi dzielnicy Jeżyce lub w Śródmieściu. Oferty Kurjer Pozn. zdg 33 995

Praczką

uczciwa, czysto pierze. Oferty Kurjer Pozn. zdg 33 993

Kupiec

poszukuje posady ekspedienta-magazyniera lub inkasenta. Kaucja 500 zł. Oferty Kurjer Pozn. zdg 33 990

Kucharka

z dobrem gotowaniem, poleceniem poszukuje posady od 15. 6. lub 1. 7. ewentualnie do wszystkiego na wyjazd. Poznań, ulica Grudzień 29, m. 5. zdg 33 988

Gospodyni

dobre świadectwa, szuka posady od 15. 6. m. Oferty Kurjer Pozn. zdg 33 269

Starsza

inteligentna panna dobrą świadectwami, długoletnią praktyką, poszukuje posady wychowawczyni, może wyreczyć pamięć domu, zna szczerze i gotowanie. Łaskawe oferty Kurjer Pozn. zdg 33 093

Sekretarka

szuka posady na wsi. Oferty Kurjer Pozn. zdg 33 154

Ogrodnik - leśny

kawaler 29 lat, 13 letnią praktyką dobrze obeznany w dziedzinie ogrodniczej leśnej, bartniczej, rybołówstwa, dobry strzelec ewel, podwórzowy pisarz poszukuje posady zaraz lub później. Oferty Kurjer Pozn. zdg 32 616

Szukam

zajęcia biurowe, lekarska lub podobne. Oferty Kurjer Pozn. zdg 33 241

Sierota

lat 20, szuka posady do dzieci i lekkich prac domowych. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 33 085

Osoba poważna

przyjmie kierownictwo pensjonatu, letniska, wyreczytelki pani domu od 1. 7. 33. do 15. 8. 33. — Miejscowość obojętna. Anna Kozorowska, Kreta 23 I, p. zdg 31 837

Ogrodniczka

poszukuje pracy na skromnych warunkach zaraz. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 33 501

Ogrodnik

kawaler obeznany we wszystkich gałęziach swego zawodu poszukuje posady od 15. 6. lub później. Łaskawe oferty Kurjer Pozn. zdg 32 444

Piekarz

samodzielną szuka pracy. Oferty Kurjer Pozn. zdg 33 341

Inteligentna

starsza panna poszukuje posady do towarzystwa starszej, chorej osoby, zna szczerze, gotowanie także djet. Oferty Kurjer Pozn. zdg 33 331

Ślusarz

szofer, lat 29, szuka zajęcia za utrzymaniem. Oferty Kurjer Pozn. zdg 33 409

Stróż

z własną bronią szuka pracy. Oferty Kurjer Pozn. zdg 33 342

Panienska

do prac domowych poszukuje posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 33 294

Zapłacę

złożyć kaucję za dopomożenie i zafiarowanie jakiegokolwiek posady pełnoletniemu byłemu uczniowi szkoły budowlanej. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 33 001

Książkowy

bilansista długoletnia praktyka, poszukuje posady, wymagania skromne. Oferty Kurjer Pozn. zdg 33 332

Szukam

posady z praniem, tanią. Adres wskaże Kurjer Pozn. zdg 33 339

28 WOLNE MIEJSCA

Tamborski

złotych się Aleje Marcinkowskiego 5. zdg 33 376

Fryzjerka

bardzo dzielna, gwarancja 100 miesięcznie. Adres wskaże Kurjer Pozn. zdg 33 321

Młodszy pomocnik

do składu kolonialnego potrzebny od 15. 6. Zgłoszenia z podaniem referencji i pretensji przy wolnym utrzymaniu do Kurjera Pozn. zdg 33 562

Ekspedjentka

do lat 25 do składu galanterijnego zaraz potrzebna. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 33 608

Potrzuje

od 15 czerwca służącej do domowej pracy z samodzielnym gotowaniem. Zgłosić się w poniedziałek 12 czerwca wieczorem o 8-mej Wodna 1, mieszkanie 7, II. zdg 33 724

Kucharka

potrzebna na obóz harcerski, wyjazd 6 tygodni za opłatą, przejazd bezpłatny. Zgłoszenia zaraz Kurjer Pozn. zdg 33 728

Fryzjer

damski, męski lub męski może się zaraz zgłosić. Jan Dacek, Złota, Kościelna 9. zdg 10 394

Do biura

ekspedycji pocztującej. Fredry 6, gramofony. zdg 33 809

Marszantka

pierwszorzędna dłuższa praktyka potrzebna. Adres wskaże Kurjer Pozn. zdg 33 717

Pomocnik

fryzjerski może się zgłosić. Majkowskiego, Biedrusko. zdg 33 775

Potrzebny

młody pomocnik ogrodniczy, inteligentny, uczciwy od 15. Zgłoszenia skierować Antoni Błaszczak, Środa zakład ogrodniczy. zdg 33 774

Służąca

potrzebna. Aleje Marcinkowskiego 17 a. — 8. zdg 33 783

Ekspedjent

blawatniczo - konfekcyjny potrzebny. Oferty Kurjer Pozn. zdg 33 751

Rządca gospodarczy

młodszy, kawaler, pod ogólną dyspozycją od zaraz lub 1. 7. potrzebny na maj. 1 200 morg. Odpisy świadectw, dowody z kilku letniej praktyki, do maj. Chocicza Mała per Września, Chocicza Mała. zdg 33 755

Kelner

potrzebny zaraz, 100 zł kaucji (bankowej). Moulin Rouge. zdg 33 813

Służąca

młodsza, czysta, do wszystkiego. Skarbowa 1, m. 1, Mikołajczyk. zdg 33 887

Dwie gospodynie

kucharki restauracyjne, tylko fachu szczerze i dwie dziewczyny do restauracyjnej kuchni na wyjazd do Gdyni potrzebne. Posady stałe. Zgłoszenia ze świadectwami Hotel Britannia, pokój 22. zdg 33 793

Fryzjerka

na stałą posadę zaraz potrzebna. Raczkiewicz, Gen. Prądzyskiego 48. zdg 33 917

Gospodyni

około lat 30, solidnej czystej, obojętnej z wykwalitną kuchnią zarazem do wszelkiej prac domowych, poszukuje samotny pan do Gdyni. Zgłoszenia wraz z odpisem świadectw skierować do ekspedycji Kurjera Pozn. pod zdg 3 717

Samodzielną

kucharką, prowincja zaraz. Stolarska 2, m. 4, świadectwa. zdg 33 763